АНАРХИЯ
Кои закони и разпоредби нарушиха протестиращите
21

ТЕМИДА
Цветан Цветанов отива на съд след решение на прокуратурата
2

БИЗНЕС
Близо половината предприятия с О наети лица
6

КОМПЕНСАЦИЯ
$4,1 млн. обезщетение получи забравен в затвора
9

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013 ГОДИНА/23 БРОЙ 176 (6580)

Борисов предлага избори през май

Темата не била обсъждана от парламентарната група на ГЕРБ, заяви Красимир Велчев

Бойко Борисов призова управляващите да се ангажират с конкретна дата за изборите и предложи май 2014 г. Така нямало да се дават излишни пари за предсрочни избори, които щели да се съчетаят с изборите за Европейски парламент. "Тогава вече веднъж ще се харчат пари за избори, така че масрафът ще го има; втори път - както ни подредят хората, така след това да си управляваме и да се признае резултатът", занарежда в кулоарите на парламента Борисов. Според него управляващите трябвало да обявят дата за избори, "за да се успокои обществото". Само преди дни той се обяви за "час по-рано предсрочни избори".

Помолен от репортер на ДУМА да коментира казаното от лидера си, Красимир Велчев, зам.-председател на ПГ на ГЕРБ, заяви, че темата не е била обсъждана. "Не сме го коментирали. Аз бях в залата, Борисов, ако е казал нещо, не съм го чул." Попитан дали е възможно зад гърба на групата на ГЕРБ да се договаря дата на предсрочни избори, Велчев уплашено заповтаря "Не, не, не, не!".

3

Снимка Мариета ТОМОВА

Докато депутатите в парламента дебатираха актуализацията на бюджета, която засяга всички български граждани, протестиращите "на кафе" решиха да изкарат плаж по бански, налягали на плажни хавлии на жълтите павета пред паметника на Цар Освободител

Ивайло Калфин: Плитко, г-н президент!

11

Тъмнокожа стана президент на Американската киноакадемия

28

КЗК одобри сделката за ЦСКА

31

НЯКОЛКО ДУМИ

Юрий БОРИСОВ

ЗАЩО НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ВЗИМА ЗАЕМ

Разбрахме защо не трябва да се взима заем.

Първо, защото тези пари ще бъдат откраднати. Те ще бъдат откраднати, защото голяма част от тях ще бъдат сложени във фискалния резерв. Който слага пари в резерв, той е крадец. Този, който не ги слага там, може да е крадец, но може и да не е.

Второ, не трябва да се взимат пари назаем, защото трябва да се връщат. Пари назаем трябва да се взимат само ако няма да се връщат. Това откритие задължително да се съобщи на фирмите и на всички, които взимат потребителски и ипотечни кредити. Те ако разберат, че трябва да ги връщат, повече няма да взимат. Нещо повече. След като ние станахме бюджетни отличници в Европейския съюз благодарение на предишния финансов министър, трябва да продължим да образоваме Европа. Веднага да се пратят специалисти в Германия и Люксембург и да им се обясни, че и те се налага да връщат заеми, ако взимат. Щом разберат тази дълго скривана истина, тази тайна, те ще престанат да взимат заеми. След това можем да прескочим със същата тайна до Япония и САЩ.

Трето, заем не трябва да се взима, защото ще го връщат децата ни. Някак подло е. Някак безотговорно е. Ако падежът на планирания заем е десет години, това означава, че всички работещи в България сме над 53 години. Това е така, защото ако има по-млади, връщането ще си го направят те. Ако е за една година, значи всички мъже от трета категория сме на 62. Веднага демографското откритие да се съобщи където трябва.

Стр. 3

31
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 ⇧ USD: 1.47332 ⇩ GBR: 2.23907 ⇧ CHF: 1.58791

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013

Цветанов влиза в съда

Бившият вътрешен министър се изкара жертва на организираната престъпност и конюнктурни интереси

Павлета ДАВИДОВА

Софийската градска прокуратура внесе вчера в Софийския градски съд втори обвинителен акт за престъпление по служба срещу Цветан Цветанов. Зам.-председателят на ГЕРБ е обвинен, че като министър на вътрешните работи, въпреки законовите си задължения, е отказал разпореждане за прилагане на СРС по досъдебно производство, водено срещу бившия директор на РЗБОП Велико Търново Орлин Тодоров.

Според прокуратурата през 2009 г. Цветанов е отказал употребата на специсредства срещу бившия ръководител на регионалното звено на ГДБОП и е сложил резолюция "Не!!!" на 6 искания за използване на СРС, които са били разрешени от окръжен съдия през 2009 г. Държавното обвинение уточни, че по този начин той е нарушил задълженията си като вътрешен министър и е осуетил наказателно преследване срещу три лица, като е възпрепятствал събирането на доказателства срещу тях.

"Смятам, че доказателствата, които са събрани, за да му бъде повдигнато обвинение и най-вече да бъде внесено това производство в съда, сочат, че по наше мнение всички доказателства са събрани и е обоснована неговата виновност", коментира и.д. градският прокурор на София Евгени Диков. Той обясни, че по закон, при дадено разрешение от съдия, вътрешният министър няма право да откаже употреба на СРС. "Законът категорично казва "дава", а не "може", което означава, че няма право на преценка в конкретния случай", подчерта Диков. Според него разследването срещу Цветанов не е с "техническа сложност", започнало е преди месец - на 24 юни, а писането на обвинителния акт е отнело седмица.

Прокурорът призна, че разследването не е било само срещу служители в РУП "Горна Оряховица", а и срещу криминално проявени лица. "Обвиненията със сигурност не са само за катерушките. Има 3 престъпления, извършени от Орлин Тодоров и други лица - отвличане, вещоукривателство и осуетяване на наказателно преследване, кетегоричен бе Диков. Обвинението за длъжностно престъпление е второ за Цветанов, който е подведен под отговорност за неупражнен контрол върху употребата на СРС. Проверката по случая все още продължава, уточни Диков.

Междувременно Цветанов най-сетне се появи в парламента и призова разследването да се води възможно най-бързо. "Знаем, че всичко това, което се прави срещу мен, аз съм жертва на организираната престъпност и на всички тези конюнктурни интереси, които имат определени лица", оплака се той в кулоарите. Бившият вътрешен министър смени и отношението си към обвиняемите и призова за опцията "невинност" до доказване на противното. Цветанов се разграничи и от бележника на шефа на КПУКИ Филип Златанов, в което се появяват инициалите Ц.Ц.

ОПРЕДЕЛИХА СЪДИЯТА ЗА ДЕЛОТО

Димитрина Ангелова е съдията, който ще гледа делото срещу Цветан Цветанов. Тя е избрана на случаен принцип между всички съдии в Наказателното отделение на Софийския градски съд. Ангелова е гледала делата срещу Николай Методиев - Пилето и бившия социален министър Емилия Масларова.

Военнослужещи от Стара Загора участваха в тържествен ритуал по поднасяне на венци и цветя по повод отбелязването на 136-та годишнина от боевете за Стара Загора вчера

Президентът отказа да се яви пред комисията по корупция

Президентът Росен Плевнелиев категорично отказа да се яви пред Комисията за борба с корупцията в Народното събрание в телевизионно интервю с думите, че нямало да участва в партизански битки на ръба на закона. Плевнелиев обясни, че много пъти е заявявал, че ще способства за разкритието на истината пред всеки компетентен орган, който е натоварен с това по закон и по Конституция.

На съмненията, които се появиха в последните месеци, че Плевнелиев е част от олигархични икономически кръгове, които се бъркат в политиката, той отговори с фразата "Крадецът вика - дръжте крадеца". "Не съм аз този, който се е скрил зад стотици офшорки, които са собственици на банки, собственици на медии, собственици на държавни компании и активи със стотици милиони. И съвсем логично тези, които действат по този начин, да се опитат да насочат прожекторите в обратната посока", коментира държавният глава. Според него тези съмнения били раздухани, след като заел ясна позиция за назначението на Делян Пеевски за шеф на ДАНС. За свързването на името му с офшорки той заяви, че това било раздухано от "медиите, свързани явно или тайно със същия депутат от ДПС и стоящата зад него Корпоративна търговска банка.

Плевнелиев категорично заяви, че протестите обединявали хората и задавали посока за промяна, която той истински вярвал, че е за добро. Плевнелиев даже изрази убеждението, че ще се появят нови политически лидери. "Аз съм убеден, че и гражданите ще мислят следващия път как и по какъв начин да гласуват. Аз съм убеден, че и политиците ще се променят. Аз съм също така абсолютно сигурен, че ще има нови проекти, ще има нови лидери, ще има нови лица", каза президентът.

11 ЗАКОНА ЩЕ ПРИЕМЕ ПРАВИТЕЛСТВОТО ДО КРАЯ НА ГОДИНАТА

83 проекта на закони са включени в законодателната програма на правителството за периода до края на 2013 г. От тях 8 са ратификации на международни споразумения, меморандуми и договори, 11 са проектите на нови закони, а останалите - за изменение и допълнение на съществуващи.

Още през лятото министърът на икономиката ще внесе за разглеждане законопроект за туризма, министърът на околната среда и водите - за ограничаване на изменението на климата, а министърът на земеделието и храните - за защита на растенията. За септември е предвиден нов закон за МВР, както и за представителите по индустриална собственост. Законопроектите за държавния бюджет, за бюджетите на ДОО и на НЗОК за 2014 г. и предложенията за промени в данъчните закони ще бъдат гледани от кабинета през септември-октомври.

До края на годината ще бъдат изготвени също проекти на закони за училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка, за опазване на селскостопанското и хидромелиоративното имущество, и за браншовите организации в земеделието.

В законодателната програма на кабинета са включени също законопроекти за изменение и допълнение на законите за обществените поръчки, за лекарствените продукти в хуманната медицина, за електронните съобщения, за пътищата, за водите, за отбраната и въоръжените сили, за младежта, за митниците, за опазване на земеделските земи, за професионалното образование и обучение, за акцизите и данъчните складове, за подпомагане на земеделските производители и др.

Плевнелиев си купил „Сузуки" за 31 хиляди

Президентът Росен Плевнелиев е обявил в декларацията си придобиването на семеен автомобил "Сузуки" за малко над 31 хиляди лева. Това става ясно от имотната му декларация пред Сметната палата.

Бившият вътрешен министър Цветан Цветанов е декларирал 27 446 евро в банков влог, получени от продажба на апартамент. Бойко Борисов е обявил в своята декларация банков депозит от 14 484 лева, с произход - заплата.

Настоящият премиер Пламен Орешарски обявява четири апартамента - три в София и един в Кюстендил, придобити между 1988 и 2006 г. Декларирани са и два автомобила Рено Клио, купени през 2001 и 2010 г. на името на жена му Елка Орешарска. Орешарски обявява и банков депозит от 170 хиляди евро.

В декларацията на Делян Пеевски са записани два апартамента, къща с двор в София и банков депозит от 52 756 лв. Пеевски има автомобил Опел Омега от 2003 г., купен за хиляда лева.

Лидерът на ДПС Лютви Местан има банков депозит от 10 хиляди лева и задължения по лизингов договор към "Мото Пфое" ЕООД в размер на 30 677 евро. Лидерът на БСП Сергей Станишев е обявил влог от 5 хиляди лева от заплата.

Сирийски бежанци у нас обявиха гладна стачка

Няколко сирийски бежански семейства, настанени в Специалния дом за временно настаняване на чужденци в Бусманци, обявиха вчера гладна стачка.

Близо 30-те души, от които 19 деца, протестират срещу продължаващото им задържане и бездействието от страна на Държавната агенция за бежанците своевременно да ги освободи и регистрира молбите им за закрила.

По този повод Българският хелзинкски комитет подчерта за пореден път, че задържането на хора, търсещи закрила в България под претекст, липсващ капацитет за настаняване, е в разрез с европейското и националното законодателство, както и с поетите международни ангажименти на българската държава за предоставяне на убежище и закрила на лицата, нуждаещи се от нея.

Всеки от протестиращите е заявил, че търси закрила. Независимо пред кой държавен орган е подадено заявлението, тези хора следва да бъдат освободени, настанени, регистрирани и по отношение на тях да започнат незабавни действия по оценка на молбата им за закрила, категорични са от БХК.

Пловдивските съветници от БСП против 30-милионен заем

Групата на БСП в Пловдивския общински съвет ще предложи на сесията днес кметът Иван Тотев да оттегли предложението си община Пловдив да поеме нов дълг от 30 милиона лева. Политическото решение съобщи председателят на групата съветници Николай Радев.

От БСП смятат, че тегленето на кредит в години на криза е вариант, но при гарантирана прозрачност за изразходването му. Според Радев кметската администрация не дава такива гаранции за пловдивчани. Той изрази надежда, че кметът ще се появи на заседанието въпреки отпуската си, иначе отсъствието му ще бъде считано за бягство от отговорност. Червеният съветник посочи, че с този кредит община Пловдив стига тавана на възможностите за поемане на дълг, а предстоят множество проекти, за които се изисква съфинансиране. Опасенията на БСП са, че тогава градът ще се нуждае от средства и няма да може да разчита на заемен ресурс. С тази стъпка се блокират всички възможности за развитие на следващия общински бюджет, изтъкна Радев.

Цитат на деня

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013

Станахме свидетели на кризата на рецепцията, която се прояви като профанизирано отношение към толкова стойностното изказване

ЛЮТВИ МЕСТАН КОНКУРИРА УМБЕРТО ЕКО

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Актуализацията запушва дупките от Дянков

Опозицията влияе добре на всяка политическа партия, коментира лидерът на БСП

Веселка ВЕНКОВА

При формирането на бюджета на Симеон Дянков има прогноза за икономически растеж, която няма как да се сбъдне. Това не е моя констатация, а е на служебното правителство на г-н Райков, който заяви, че икономическият растеж ще бъде поне 1% по-малко от планираното в бюджета. Така председателят на ПГКБ Сергей Станишев обоснова от трибуната на НС необходимостта от актуализация на бюджета.

Според Сергей Станишев това няма как да не се отрази върху приходната част - разчетите са за намаляването ѝ с 1,5 млрд. лв., като пропорция от БВП. "Няма как да се премълчи отчетът от МФ за първото полугодие, който показва тежко неизпълнение на прогнозата, направена от правителството на г-н Борисов. По двата основни данъка, особено по акцизите, има намаляване на приходите в сравнение с 2012 г. По отношение на заложеното увеличение приходът е 1,4 млрд. лв. на годишна основа. Към полугодието изпълнението е 271 млн. увеличаване на приходите в сравнение с 2012 г.", конкретизира лидерът на левицата и продължи с конкретни факти експозето си по време на парламентарния дебат по актуализацията на бюджета.

"Виждам много метаморфози и те ще проличат много ярко. Хората, които 4 години замразиха всички социални плащания, майчински, пари за хора с увреждания, пенсии, сега се превърнаха в най-социалните. Като слязоха от власт. Очевидно се получава една позитивна трансформация. Опозицията влияе добре на всяка политическа партия", обясни Станишев. Защо е поет ангажимент към МВР, одобрен от МФ, за двойно увеличаване на средствата за храна на полицаите, а тези пари не са предвидени в бюджета. Защо за първите 6 месеца е изчерпан целият резерв на правителството, попита социалистът.

"Вие вкарахте държавата в криза с предсрочните избори, оправяйте си бакиите. Сега казвате - не са събрани приходите. Няма да ги съберете до края на годината", отговори Бойко Борисов, ядосан на Йордан Цонев, който също обвини правителството му, че е похарчило резерва, оставен от Тройната коалиция, и е взело нови заеми. Бившият шеф на бюджетната комисия Димитър Главчев даде "съвет": "Ако не може да съберете приходите, подайте оставка, има кой да ги събере". Не приемам оставката да ми бъде искана от хора, които са направили три бюджета, два от които грешни, не му остана дължен Йордан Цонев.

В продължилите близо три часа дебати по приходната част на бюджета, която правителството иска да намали, а ГЕРБ залага увеличение, думата взе и бившият вътрешен министър. Приходите не се събирали заради липса на координация и взаимодействие между институциите. Цветанов с носталгия си спомни колко много дрога е задържана през 2012 г., както и за "твърдението на БСП, че може по-добре да се справи с контрабандата".

Тема на дебатите станаха и митниците. Депутатът от КБ Петър Кънев обяви, че финансовите резултати от полугодието са по-лоши от очакваните. Той порица поведението на ръководителя на митниците Ваньо Танов и изрази съмнение в неговата почтеност да излиза в отпуски и да не подава оставка. За Танов обаче се застъпи депутатът от ГЕРБ Красимир Велчев, който информира за тежкото здравословно състояние на шефа на митниците и каза, че му е ходил на свиждане в "Токуда".

4 МЛН. ЛВ. ЗА БАН, 500 ХИЛ. ЗА БИБЛИОТЕКАТА Й

На БАН току-що преведохме 4 млн. лв. и ще "се изтръскат всички джобове", за да намерим още 500 хил. лв. за централната ѝ библиотека, съобщи финансовият министър Петър Чобанов. Той бил потресен, че заради орязания бюджет на Дянков тя не работи. Чобанов каза това в отговор на упреци от Милена Дамянова от ГЕРБ, че левите не подкрепили предложението на Ваня Добрева при актуализацията да се дадат още 2 млн. лв. за академията. Депутатите от ГЕРБ обаче напуснаха залата при преброяване на кворума и не подкрепиха предложението на Добрева. Предвидени са също така допълнителни средства за инвестиции по бюджета на Министерството на здравеопазването и средства за земеделските производители, за обезпечаване на социалните плащания за най-уязвимите групи в размер от 40 млн. лв. Специално се набляга на облекчаване на тежестта върху потребителите при изкупуване от тях на електрическа енергия по преференциални цени по Закона за енергията от възобновяеми източници, което ще бъде за сметка на приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове.

Депутатите във ваканция от 5 до 31 август

НС реши лятната ваканция за депутатите тази година да бъде от 5 до 31 август. За предложението гласуваха 179 депутати - 102 "за", 75 бяха против, а по един от ГЕРБ и от "Атака се въздържаха.

Цецка Цачева предложи от 9 ч. на 5 август парламентът да заседава извънредно с единствена точка в дневния ред - обсъждане на първо четене на промени в Изборния кодекс, внесени от ГЕРБ. Нека успокоим хората, пък после ще има време за всичко, подхвърли Цачева многозначително. Предложението не беше прието, а "дебатите" за регламентираната от правилника на парламента ваканция продължиха над 2 часа.

"Демагозите от ГЕРБ, които два месеца ходят по курорти, вместо да работят като нас, не внасят проект за решение за отмяна на ваканцията на парламента. Къде ви е проекторешението? Къде са Бойко Борисов и Цветан Цветанов? На каква ваканция ще ходи Цветан Цветанов, като е с мярка за неотклонение", ядоса се зам-председателят на НС Христо Бисеров.

Флиртувайки с репортерки в кулоарите, лидерът на ГЕРБ предварително оповести, че това лято няма да ходи на море заради служебни и партийни ангажименти, макар много да му се искало да се топне в морето.

Че никога през живота си не е "ваканцувал", сподели депутатът от ДСП Хюсеин Хафъзов и поиска колегите му от ГЕРБ да гласуват ваканцията, за да има възможност да се среща с избирателите си в Бургаско.

Снимка Мариета ТОМОВА

Бившата здравна министърка е доволна, че БНТ и БНР излъчват пряко разправията около ваканцията

Борисов предлага избори през май

От стр. 1

"Идеята на ГЕРБ за избори през май звучи като отлагане на политическата им програма, която бе по-форсирана, със стремеж колкото се може по-бързо парламентът да бъде разпуснат. Може би трябва да дадат обяснение", коментира зам.-председателят на ПГ на КБ Янаки Стоилов. Защо чак тогава, доколкото си спомням, от ГЕРБ говореха за много по-бързи избори, учуди се той. Ние нямаме промяна във възгледите и в критериите управлението да продължи и да решава острите икономически и социални проблеми, продължи Стоилов. Според него изборите ще бъдат определени от това, каква политика провежда правителството, какъв бюджет ще предложи и какви ще бъдат резултатите от неговия план за действие с изпълнението на конкретните мерки.

ЗАЩО НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ВЗИМА ЗАЕМ

От стр. 1

Четвърто, няма нужда държавата да се издължава на предприятията. С пари всеки може. Лигльовци.

Пето, никакво увеличение на разходната част, защото това означава ние, работещите, да плащаме за социални дейности. Вероятно за мързеливи безработни, майки-лентяйки, некадърни родители на първокласници, хора, които не могат да си нацепят дърва от гората, за да се отоплят и прочие.

Шесто и последно. Не трябва да пипаме бюджета, преди да са направени реформи. Предстоят следните реформи: закриване на БАН и всякакви други, които се забавляват и се правят на интересни с научна дейност; премахване на пенсионната система, защото тя е излишно харчене на пари за дъртаци. А и средната продължителност на живота вече е на път да се изравни с възрастта за пенсиониране. Премахване на помощите за безработни - да не се мотаят по кафенета, ами да се захващат за лопатите. Да се закрият всички болници, с изключение на тези, в които пациентът си плаща всичко. Глезотии. Балканът е пълен с билки.

Парламентарни бисери

- **"Не е нужно една лъжа да се повтаря 100 пъти, защото няма да стане истина. Още от първия ден, когато дойдохме на власт, ние започнахме да изплащаме пенсиите, които вие вдигнахте на последното си заседание на МС." - *Бойко Борисов***
- **"Такива излагации по темата за финансите не съм чувал и от учениците от първи курс в икономическите техникуми. Но вашата професионална квалификация е друга, мен да сте ме чули да се изказвам по темата за гасенето на пожар?" - *Йордан Цонев***
- **"В моята кариера аз съм ръководил пожарната в най-тежки положения, искат се много качества за това, след това съм бил главен секретар на МВР и след това народът ме е избирал много пъти и съм побеждавал двете партии заедно." - *Бойко Борисов***
- **"Обидно е, когато един бивш председател на Народното събрание прави произволни тълкувания." - *Мая Манолова***
- **"Срамувам се от вакханалията на духа и емоцията." - *Антон Кутев***
- **"Не съм ваканцувал през целия си живот." - *Хюсеин Хафъзов***
- **"Никога не мога да споря с трима души в държавата: г-н Лютви Местан, Коритаров и д-р Михайлов, психолога." - *Хюсеин Хафъзов***

www.duma.bg

И Вяра Петрова напусна ГЕРБ

Бившата депутатка се отказа от партията заради тефтерчето на Филип Златанов, в което пише, че трябва да бъде „ударена"

Бившият народен представител от Бургаска област Вяра Петрова обяви вчера, че напуска партия ГЕРБ. Депутатката напусна парламента в края на миналата година и бе разследвана за конфликт на интереси. Петрова обяви вчера, че е депозирала оставката си като член на ГЕРБ преди няколко дни.

"След като видях името си и разпореждането "да се удари", сметнах, че нямам място в тази партия", коментира Петрова. Стана ясно, че решението й е плод от скандалното тефтерче на шефа на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, страници от което прокуратурата показа публично. В бележника срещу името на бившата народна представителка е разписано "да се удари". На много места се появяват и инициалите И.Ф., в които много хора разпознаха Искра Фидосова. Шефката на парламентарната правна комисия дори напусна парламента след скандала. Петрова отказа да коментира кой стои зад поръчката "да се удари", но добави, че хората сами могат да се сетят, след като видят инициалите.

"Много подробно съм си описала мотивите, че не желая повече да бъда в тази партия, в която преди 6 г. тръгнахме с идеята за честно и открито управление. Видях какво се случи, изпитах го на гърба си", коментира бившата гербаджийка.

Бургаският депутат от Коалиция за България Атанас Зафиров, който подаде сигнала до КПУКИ, обясни, че е получил отговор от институцията едва 9 месеца по-късно - този вторник. В решението пише, че Петрова не е в конфликт на интереси. Според сигнала на БСП Центърът за професионално обучение към сдружение "Насърчаване на заетостта" в област Бургас е собственост на майката на Вяра Петрова. Сдружението е лицензирано през април и е усвоило около 700 хил. лв. по различни програми. Предполагат се и измами с евросредства чрез фирмата на съпруга на Петрова.

"Те ми обясняват, че наистина фондацията на майка й е усвоявала средства, има нещо странно, че тази фондация е работила с такъв широк параметър на дейност в цялата страна. Да, наистина, вследствие на тази дейност прокуратурата в Смолян се е сезирала и върви разследване в момента, но не може да се докаже, че майка й физически е получавала някакви средства, въпреки че фондацията е нейна", коментира решението на КПУКИ Зафиров.

ЦВЕТАНОВ ЧАКАЛ РЕД ЗА РАЗПИТ

Веселка ВЕНКОВА

По никакъв начин не се възприемам в тефтерчето. Когато бъдат установени всички тези с Ц.Ц. и бъдат разпитани, може да дойде и моят ред, заяви в кулоарите на парламента бившият вътрешен министър. Обяснението му е по повод тефтерчето на бившия директор на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси Филип Златанов. Кой ви каза, че ще бъда разпитван за тефтерчето на Филип Златанов? Това беше интерпретация на колежката, която ми взе интервю. Виждате каква интерпретация става от един микрофон, опита се да оригиналничи Цветанов. Попитан кой е Б.Б. в тефтерчето и дали Искра Фидосова е И.Ф., Цветанов повтори: "Не мога да ви кажа. Не мога да ви кажа. Нямам никакво отношение към това тефтерче, нито пък съм имал служебни контакти с Комисията за конфликт на интереси".
Драмата около комисията бе коментирана вчера и от вицепремиерката Зинаида Златанова. "Ще се окаже май, че няма нищо редно там. И забележете, това е комисията, която трябва да проверява нас - министри, депутати, хора на високи държавни длъжности, и да се отчита на вас - гражданите, какво правим ние; как си вършим работата, имаме ли конфликт на интереси", обобщи тя. Златанова призова да се разнищи цялата работа около комисията, за да могат хората да научат цялата истина.

ДАЗД НЯМА ДА МИНАВА КЪМ СПОРТНОТО МИНИСТЕРСТВО

Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) няма да преминава към Министерството на младежта и спорта, заяви пред журналисти Ева Жечева, новата председателка на агенцията, след вчерашното заседание на Министерския съвет.

Жечева ще настоява размерът на помощта за дете с увреждане, която във вторник бюджетната комисия вдигна от 189 лв. на 217 лв., да бъде отново вързан за минималната заплата, след като по времето на Дянков това бе отменено. Друг акцент ще е подкрепата на самотните родители и изработване на дефиниция що е то самотен родител, което от години се отлага. Жечева се обяви и за подкрепа на семейства с деца до 3 г., и за осигуряване на алтернатива на родителите, за чието дете няма място в детската градина. Тя пое ангажимента в най-кратки срокове да промени визията на работа на ДАЗД. Като слабост на сегашния закон Жечева посочи, че отделите за закрила на детето са към Агенцията за социално подпомагане. Тя увери, че ще бъде направен анализ на всички системи за закрила на детето.

Жечева оглавяваше ДАЗД през 2001-2002 г. През 2002 г. Жечева бе принудена от тогавашната социална министърка Лидия Шулева да подаде оставка заради финансови злоупотреби с офис консумативи и прекалено скъп наем на офиса на структурата, припомнят информационни агенции. След това тя работеше при омбудсмана Гиньо Ганев, а после и при Константин Пенчев. 54-годишната Жечева е от Сливен и е магистър по българска филология от ВТУ "Св. св. Кирил и Методий". От години работи в областта на защитата на правата на децата. Жечева пое поста от освободения във вторник Калин Каменов. На брифинг в парламента той вчера заяви, че уволнението му е "поредната проява на политическия реваншизъм от страна на сега управляващата тройна коалиция". Каменов твърди, че депутатът от КБ Христо Монов, който преди време бе освободен от ДАЗД като зам.-председател, а на мястото му бе назначен Каменов, сега искал да се реваншира и дори го е заплашвал с прокуратурата.

Снимка БГНЕС

100 къщи в град Мартен край Русе все още са наводнени от падналия във вторник следобед порен дъжд, който остави населеното място без ток. Изкоренени бяха десетки дървета, а реколтата на по-голямата част от земеделските стопани от региона е напълно унищожена

О Б Я В Л Е Н И Е

На основание чл.25, ал.1 във връзка с чл.21, ал.1 от ЗОС, Кметът на община Момчилград съобщава на заинтересованите лица, че открива процедура по отчуждаване на имоти, намиращи се в землище Момчилград и землище с.Седлари във връзка с реализацията на обект " Пътна връзка гр.Момчилград с път I-5 Кърджали-Подкова ново строителство от км 0+000 до км 1+205 . Основанието за отчуждаване е чл.21,ал.1 от Закона за общинската собственост и влязъл в сила ПУП-ПП, одобрен с Решение № 35 от протокол №3 от 287.03.2013 г. на Общински съвет Момчилград, както следва:

№ по ред	Местонахождение - землище	Имот №	Отчуждаваща се част – площ /дка/	Собственик	Дължимо обезщетение в лв.
1.	Момчилград	Част от ПИ 045010 целият с площ 7.464 дка	0.738	Кенан Сабри Али	1 730
2.	Момчилград	Част от ПИ 045006 целият с площ 4.000 дка	0.893	Насл.Мехмед Халилов Хасанчаушев	2 093
3.	Момчилград	Част от ПИ 045005 целият с площ 4.000 дка	1.620	Насл.Мюмюн Ахмед Мюмюн	3 796
4.	Седлари	Част от ПИ 001011 целият с площ 7.002 дка	0.394	Насл.Хайрула Шакиров Хайрулов	828

АКИФ МЕХМЕД АКИФ
Кмет на община Момчилград

ОТХВЪРЛИХА ИСКАНЕТО ЗА КАСИРАНЕ НА ИЗБОРИТЕ ВЪВ ВАРНА

Административният съд във Варна потвърди решението на Общинската избирателна комисия за избор на кмет на Варна и отхвърли молбата на Христо Бозов за отвод на съдията по делото.

В мотивите на решението е, че съдът се е позовал на Изборния кодекс, трайна практика на Върховния административен съд и на решения на Конституционния съд. Решението на съда може да бъде оспорено до 7 дни от обявяването му пред Върховния административен съд.

Делото за касиране на кметските избори по жалба на загубилия балотажа кандидат Христо Бозов започна на 24 юли. Мотивите за оспорване на резултатите са редица нарушения, сгрешени протоколи, представяне на неистинни документи, отворени чували с бюлетини при тяхното предаване в изборната нощ.

8 години затвор за Жоро Милионера

Охранителят Георги Енев получи 8 години затвор за кражбата на 1,5 млн. лв. от инкасо автомобила, който бе нает да пази. Енев, станал известен като Жоро Инкасото, пазеше пълно мълчание по случая, но внезапно вчера се призна за виновен, което прекрати Пловдивският окръжен съд да започне делото срещу него по съкратената процедура. По делото не бяха изслушвани свидетели, а възможностите за наказанието му бяха намалени с една трета. Прокуратурата настояваше Енев да получи между 10 и 20 г. затвор, но заради съкратената процедура получи само 8 г. Бе присъдена и конфискация на имуществото му, което възлиза на един мотор. Освен това в срок от 11 години Енев няма право да извършва охранителна дейност.

ДУМА припомня, че на 22 юни 2012 г. обвиняемият изпрати колегата си за закуска, след което изчезнал безследно с парите, съхранявани в инкасо автомобила, който охраняваше. След дълго издирване Енев се предаде сам. Все още няма никаква информация къде са откраднатите пари.

Пловдивските магистрати отхвърлиха предявения граждански иск от охранителната фирма, в която Енев е работил, в размер на 1 млн. и 400 хил. лв. Съдът реши, че аргументите на защитата за разминаване между исканата сума и щетите са основателни.

www.duma.bg

ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013

Отново кал и глина пред спасителите в „Ораново”

Екипите прокопаха обходната галерия, в мината няма метан

Отново на кал и глина се натъкнаха спасителите в рудник “Ораново”, които успяха миналата нощ да прокопаят цялата обходна галерия и да стигнат до галерия А, в която очакваха да открият евентуално двамата издирвани миньори. Управителят на мината Валери Манов съобщи, че спасителните екипи отново ще трябва да изгребват калта и да чистят сектора. Изкопаването на обходния тунел започна на 24 юли именно заради продължаващия теч от кал и глина в основната галерия, което направи много рискови условията за работа. Галерията е дълга около 12 метра, където се надяваме по-скоро да открием двамата миньори, обясни още Манов.

След направените проверки при пробива на двете галерии все пак е установено, че не е нарушен крепежът там, заяви Петър Попадиин, директор на Инспекцията по труда в Благоевград. Според него положителна новина е, че след пробиването се е установило, че няма наличие на метан. От думите му стана ясно, че на рудника от 2007 г. досега са съставени 17 акта, издадени са 17 наказателни постановления на обща стойност 33 хил. лв. Всичките са потвърдени от съда, защото са обжалвани, като на два от тях съдът е намалил сумите. При последната направена проверка на рудника на 24 юни е констатирано, че галерията, в която стана инцидентът, е била с дължина 23-24 метра и всичко е било нормално, крепежът е бил спазен. По думите на Попадиин, причините за инцидента ще се изясняват и със следователи, и с инспектори от Инспекцията по труда, както и с минни професори, които са назначени със заповед на министъра на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев.

Спасителните екипи не очакват да намерят двамата миньори живи

Драгомир Стойнев се зае с безопасността на мините

По инициатива на икономическия министър е създадена работна група по изготвяне оценка на действащата нормативна уредба за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в минно-суровинния отрасъл. Целта е държавата да защити по-добре интереса на работниците при неизпълнение на необходимите мероприятия по безопасност и здраве от страна на концесионера, съобщават от пресцентъра на Министерството на икономиката. “Държавата трябва да се върне на мястото си и да заеме категорична позиция по осигуряване безопасни условия на труд и осъществяване на постоянен контрол”. Това заявява министърът на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев. Според него тежкият инцидент в рудник “Ораново” показа, че има пропуски в нормативната уредба, чието отстраняване не търпи отлагане. Екип от професори, инженери и експерти от Министерството на икономиката, МВР, Министерството на труда, Минно-геоложкия университет и “Минпроект” АД ще работи съвместно със специалисти от Българската минно-геоложка камара. Те ще направят изменения и допълнения на действащи остарели правилници за безопасност в мините.

Училищата ще получават пари за неотложни нужди

Училищата ще получават между 25 000 лв. и 30 000 лв. над делегираните си бюджети за неотложни нужди, съобщи просветният министър проф. Анелия Клисарова по БНТ. Училищата са около 2500 и с около 2,5 млн. лв. това може да се случи, смята тя. Средствата ще се отпускат чрез корекционната формула, която дава право държавата или общините да преразпределят суми за закъсали малки училища например. За всяко училище се решава конкретно. Клисарова подчерта, че тези средства няма да са свързани непременно с капиталовите разходи и със заплатите. Министърът изтъкна, че делегираните бюджети ще бъдат оптимизирани с корекция от външното оценяване. Важно е да се въведат нови коефициенти и мотивация на учителите и на директорите според постигнати резултати, каза министърът. Оценките от външното оценяване ще са един от показателите за постигнати резултати и така финансирането ще зависи и от качеството, не само от броя ученици. Повишаването на разултатите от IV до VII клас означава, че училището дава “принадена стойност”, обясни Клисарова. Новите идеи ще бъдат заложени в бюджет 2014.

Според министъра, настоятелствата, в които участват родителите и кметовете, трябва да имат контрол върху функциите на директора. Засега частните училища няма да бъдат финансирани от държавата, но това не означава, че няма да има контрол, добави тя.

22 500 софиянци са сменили личния си лекар

В периода от 1 до 30 юни 2013 г. 114 223 здравноосигурени са сменили личния си лекар. Най-голям е техният брой в София - 22 499 души, а най-малък е в Силистра - 1420 души. Основните причини за смяна са: прекратен договор с общопрактикуващ лекар, промяна на местоживеенето на пациента, лични предпочитания към друг лекар. Всички здравноосигурени лица имат право да сменят личния си лекар два пъти годишно - през юни и през декември. При промяна на адреса по местоживеене смяна може да се извърши по всяко време на годината. Хората, които пребивават в друго населено място за период от един до пет месеца, могат да направят временен избор на личен лекар на мястото извън постоянното им местоживеене. Той се осъществява с регистрационна форма за временен избор. Формулярът се попълва от лекаря, който ще обслужва здравноосигурения за периода на пребиваването му на новото място. При изтичане на срока на временния избор пациентът автоматично се връща в списъка на постоянния си личен лекар. Когато гражданинът пребивава в друго населено място за срок до един месец и се налага да получи медицинска помощ, може да се обърне към всеки общопрактикуващ лекар за съдействие. В такива случаи НЗОК заплаща на лекаря за инцидентно оказана медицинска помощ на пациенти, които не фигурират в пациентските им листи. За да не заплащат гражданите нищо друго, освен потребителска такса, е необходимо да представят здравноосигурителната си книжка.

78 проекта ще се финансират по програмата „Зелена София”

Общо 78 проекта получават финансиране по общинската програма “Зелена София”. От тях 48 са подадени от етажни собствености, а 30 от юридически лица с нестопанска цел. Най-много одобрени проекти за озеленяване и благоустрояване на околоблоковите пространства има в район “Надежда” - 11, следват “Изгрев”, “Нови Искър” и “Искър” с по осем проекта и “Илинден” със 7. С тях ще бъдат подписани договори за финансиране на обща стойност около 200 000 лева. Срещу тази сума от общината ще предоставят пейки, озеленяване и други паркови елементи.

Тази година по “Зелена София” са кандидатствали 118 проекта, като от тях до оценяване са допуснати 105 проекта. Общинската програма се изпълнява за трета поредна година.

Областната управа в Добрич създава обществени съвети

Дана РУСЕВА

Областният управител на Добричка област Недко Марчев инициира създаването на обществени консултативни съвети, които да подпомагат дейността му. Обществените съвети се сформират на основание на устройствения правилник на областните администрации и в изпълнение на управленската програма на правителството за подобряване на социалното положение на гражданите, на бизнес-средата и демократизиране на управлението.

Канят се за участие представители на държавни институции, браншови организации, синдикати, представители на неправителствени организации, граждански сдружения и др. Желаещите да се включат в новите консултативни органи трябва писмено да заявят това до 5 август.

СЛУЖИТЕЛИ НА ОПЕРАТА В СТАРА ЗАГОРА НЕ ПУСНАХА ДИРЕКТОРА ДА ВЛЕЗЕ

Десетина служители на Държавната опера в Стара Загора не позволиха на новия директор Петко Бонев да заеме работното си място. Той се опита да стигне до работното си място в 8 ч. вчера сутрин, но не успя. На входа е бил председателят на синдикалната организация към КНСБ Борис Борисов, който му е препречил пътя. Бонев се представи, извади заповед и каза, че иска да влезе в сградата, за да си изпълни служебните задължения. Аз не му отговорих и той се опита насила да ме изтласка от вратата, разказа Борисов. Самият Бонев обясни, че само е докоснал синдикалиста по ръката. Надявам се да има някаква реакция на полицията и органите на реда, защото аз имам заповед за назначение, заяви новият директор. От полицията не коментираха дали ще предприемат конкретни действия и кога новият директор ще може да заеме поста си. Бонев трябваше вчера да се срещне с ръководството на общината, за да представи себе си и творческата си платформа.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!
Най-сърдечни поздрави за нашата приятелка
ЕФИМИЯ ТУНЕВА
от Смолян
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ИДЕЯ Е ДОБРА, КОГАТО СЕ НОСИ ОТ ДОБРИ ХОРА!
Приятелите от ДУМА

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013

Близо половината предприятия с нула наети лица

В 9,5% от активните фирми работят 72% от заетите за периода 2007-2011 г.

През 2011 г. в България са действали 319 937 активни предприятия, което е с почти 1.2% по-малко в сравнение с предходната 2010 г., сочи изследване на НСИ за демографските събития на предприятията в България за 2011 г. По аналогия на статистиката на населението бизнес демографията описва жизнения цикъл на предприятията - от тяхното раждане през оцеляването и развитието до смъртта им, за петгодишен период назад.

Най-голям относителен дял в съвкупността на активните предприятия през целия период (2007-2011 г.) имат активните предприятия с 0 наети лица. През 2011 г. техният брой е 140 119 и съставлява 43.8% от всички активни предприятия. В следващата група "1-4 наети" попадат 127 657 предприятия, или 39.9% от общия брой за 2011 г. Най-нисък е делът на предприятията в групата "5-9 наети лица". Средно за периода той е едва 8.3%, докато в групата "10 и повече наети лица" средно за разглеждания петгодишен период попадат 9.5% от активните предприятия.

Броят на заетите лица в групата "10 и повече" съставлява 71.8% от заетите в периода 2007-2011 г., докато делът на предприятията в тази група е едва 9.5% от общия брой активни предприятия. И обратно - срещу големия брой активни предприятия в групата с нула наети - 43.6%, стои малък брой заети лица - едва 6.1% от общия брой на заетите лица в страната.

Почти 11% от общия брой предприятия в разглежданите сектори на икономиката са новородени през 2011 г. За последните пет години средногодишно са се раждали малко над 15.7% от броя на активните през периода предприятия.

За периода 2007-2011 г. най-висок относителен дял имат новородените предприятия в сектор G -"Търговия; Ремонт на автомобили и мотоциклети", като средно за петгодишния период този дял е 43.9%. Същевременно най-нисък е делът на новородените предприятия в сектор B -"Добивна промишленост" - едва 0.1% средно за периода. Тази тенденция се запазва и през 2011 г. Като цяло структурата на родените предприятия по икономически сектори остава относително стабилна през разглеждания петгодишен период.

Малко над 79% от родените през 2010 г. предприятия оцеляват една година по-късно, като в групата с "10 и повече наети" този относителен дял е почти 92.1%. Делът на предприятията, родени през 2006 г. и все още активни пет години по-късно, през 2011 г. е почти 5.6%.

Данните за умрелите предприятия се отнасят за 2010 г., което се дължи на специфичната методология за определянето им. През 2010 г. техният брой възлиза на 25 650, или малко над 7.9% от броя на активните предприятия през годината. В резултат на умирането им работните си места са загубили над 3.2% от заетите през същата година лица.

До 2008 г. данните за демографията на предприятията в ЕС се събират на европейско ниво на доброволен принцип (джентълменско споразумение).

Промени в Закона за управление на отпадъците искат от бранша

Снимка БГНЕС

Износът на метален скрап продължава от пристанище Варна. Повечето от металните отпадъци са предназначени за износ, предимно за Турция

До две седмици от Българската асоциация по рециклиране (БАР) ще внесат в Министерството на околната среда и водите предложения за промени в Закона за управление на отпадъците. Това каза председателят на организацията Борислав Малинов пред БТА. Основното, което искаме, е намаляване на банковата гаранция, която в момента е 25 хил. лева за фирма и 5 хил. лева за площадка, като се определи една банкова гаранция от 10 хил. лева - само за площадка, което би било по-разумно и коректно, каза Малинов. По думите му в момента собственик на фирма, която има площадки в София и в Пловдив например, трябва да плаща две банкови гаранции, тъй като площадките се намират на територията на две различни регионални инспекции. Според Малинов банкова гаранция от общо 30 хиляди лева за фирма и площадка е непосилна за малките и средни фирми, заради което много от тях са преминали в "сивия" сектор. Смятаме, че при гаранция от 10 хиляди лева голяма част от фирмите ще се върнат обратно, коментира той. Друго предложение е да отпадне законодателното изискване от юни догодина гражданите да предават метални отпадъци само на общински площадки и то безвъзмездно. Това е абсурден текст на закона, породен от лобистки интереси, надяваме се да бъде отменен, коментира Малинов. Според него влизането в сила на подобно изискване ще доведе до нарастване на "сивия" сектор със 70 на сто.

От бранша ще предложат още плащането на предадения скрап за суми под 1000 лева да се извършва в брой, а не по банков път, или с кредитна карта. Подобна граница има в Италия - 1000 евро, в Испания - 3000 евро, даде пример председателят на БАР. По думите му има хора, които предават метални отпадъци за по 20 лева всеки ден, с тези пари хранят децата си и няма да е добре, ако от тях трябва да дадат 7 лева за банкови такси.

35% от пътищата били в окаяно състояние

Състоянието на пътищата в страната е много голям проблем. Над 35% от тях са в окаяно състояние. Това заяви министърът на регионалното развитие Десислава Терзиева пред Нова телевизия вчера. В тази връзка един от основните приоритети ще бъде рехабилитацията на тези пътища.

Терзиева увери, че при провеждането на скорошни конкурси от Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) е прекратена практиката да се приемат най-ниските оферти, тъй като те не гарантират качество и обикновено по-късно се раздуват до доста по-скъпи оферти чрез анекси. Не трябва търгът да се печели от фирмата, която предлага най-ниската ценова оферта, а от този, който предлага качествено изпълнение, качествен надзор, срок за изпълнение и още редица други неща, допълни тя и увери, че конкурсните условия при обществените поръчки за строителство на пътища вече ще протичат по друг начин.

Терзиева каза още, че вече е назначила комисия, която прави внезапни проверки по пътищата, които са в гаранционен срок, и там, където бъде установено некачествено изпълнение, изпълнителят ще трябва да отстрани проблемите.

„Булгартабак" с печалба от близо 900%

"Булгартабак - Холдинг" АД отчете печалба от над 82 млн. лв. за първото шестмесечие на 2013 г., показва междинният финансов отчет на дружеството за второто тримесечие на 2013 г.

Така неконсолидираната печалба на дружеството се увеличава с 891% на годишна база. През първите шест месеца на миналата година тя беше 8,3 млн. лв. Изменението в лева е над 74 милиона.

Основната причина е начисленият дивидент от дъщерните дружества София-БТ АД и Благоевград-БТ АД през второто тримесечие на 2013 г., равняващ се на 73.9 млн. лв. Добрите финансови резултати на компанията се дължат на водената активна политика за развитие на външните пазари, запазване на лидерската позиция на вътрешния пазар и разпределени дивиденти от дъщерните дружества на "Булгартабак", се казва в съобщение на дружеството.

Обемът на реализираната готова продукция за вътрешен пазар е с 5.8% по-нисък от обема за същия период на 2012 г. А пазарният дял на компанията е нарастнал с 0,2% от началото на 2013 г. С около 36% повече спрямо първото полугодие на 2012 г. са реализираните натурални обеми от износ на "Булгартабак". За периода компанията е изплатила данъци (включително данък върху печалбата) в размер на 6,116 млн. лв., или повече от три пъти спрямо съпоставимия период на 2012 г., се казва още в отчета.

"Нараства и доверието на инвеститорите, което се отразява върху цената на акциите на "Булгартабак - Холдинг" АД. От 50 лв. цената на акциите се е повишила два пъти за период от една година (от 30 юни 2012 г. до 30 юни 2013 г.) и е достигнала до 102 лв. на акция".

Министърът на икономиката с петима заместници

С промени в Устройствения правилник на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма правителството реши министърът на икономиката и енергетиката да има петима заместници. В момента те са четирима.

Промяната се прави за обезпечаване на изпълнението на политическата програма на правителството и необходимостта от засилване на управленския екип при разработването и прилагането на нови политики. Увеличението е за сметка на броя на съветниците, експертите и техническите сътрудници в политическия кабинет. Останалите изменения са технически и отразяват преобразуването на МИЕТ в МИЕ.

Пощите и пристанището в Бургас с нови шефове

Със заповеди на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Данаил Папазов бяха направени промени в ръководствата на "Български пощи" ЕАД и на "Пристанище Бургас" ЕАД, съобщиха от МТИТС.

Пламен Павлов е избран за изпълнителен директор на "Български пощи" ЕАД, а другият нов член на Управителния съвет е Цветана Костадинова. Никола Шерлетов, който и досега бе част от ръководството, е избран за председател на Съвета на директорите на дружеството.

Новоназначените членове в Управителния съвет са хора от структурата на "Български пощи", които познават проблемите на дружеството и спецификата на работата в него, се казва в съобщението.

Промени има и в ръководството на "Пристанище Бургас" ЕАД. За изпълнителен директор е избран Николай Тишев, а председател на Съвета на директорите ще бъде Аргир Бояджиев. Другият член на Управителния съвет е Александър Калчев. Новият изпълнителен директор на пристанището Николай Тишев има дългогодишен опит във водния транспорт, специцията и корабното агентиране. Заемал е различни длъжности в "Пристанище Бургас" ЕАД, "Порт Бургас - Дружество за работна сила" ЕООД, "Lion Shipping and Chartering" Ltd, COMAT и др. Изкарал е и стаж в инвестиционната компания Morgan Stanley, гр. Портсмут, Ню Хампшир, САЩ.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

По 486 кг от декар е средният добив от пшеница

Търговията със зърно и зърнени продукти обаче, е все още слаба

Жътвената кампания в страната напредва, като времето за поредна седмица се оказа фактор, определящ темповете на прибиране на реколтата. През изминалата седмица честите валежи в Североизточна България попречиха на активното прибиране на зърнените култури.

Ечемикът е ожънат в цялата страна, а прибирането на пшеницата е на различни етапи в различните региони на страната. В Южна Централна България са ожънати около 75 процента от засетите площи, в Русенска и Разградска област са на финала на кампанията, а с най-малък напредък поради лошото време са областите Враца и Монтана - едва на около 50 процента. Средните добиви от двете култури за страната към момента са съответно: пшеница - 486 кг/дка и ечемик - 440 кг/дка, като до момента в община Добрич е получен най-висок добив от пшеница за страната - 526 кг/дка.

През изминалата седмица бе отчетено раздвижване на зърнения пазар в Източния регион на страната, като зърно от новата реколта се изкупува както за експорт, така и за вътрешния пазар.

За разлика от Източния регион, в Южните и Северните Централни области на страната търговията със зърно и зърнени продукти е все още слаба, изкупуват се предимно малки количества.

За поредна седмица липсва интерес към маслодайния слънчоглед и царевицата, като основно се търгуват малки количества.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница за реколтната 2013 година за периода 01.07. - 22.07.2013 г. е 241 117 т (161 326 т за ЕС и 79 791 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 159 571 т, което е с 81 546 т. повече за настоящата година.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2013 година за периода 01.07. - 22.07.2013 г., е 41 573 т (20 123 т за ЕС и 21 450 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 110 728 т, със 69 155 т повече спрямо настоящата.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 22.07.2013 г., е 717 882 т (493 489 т за ЕС и 224 366 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 1 385 хил. т, което е с 667 398 т повече спрямо настоящата реколтна година.

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 22.07.2013 г., е 840 991 т (671 184 т за ЕС и 169 807 т за трети страни). Напусналото количество слънчоглед към същата дата на миналата реколтна година е 881 682 т, което е с 40 691 т повече спрямо настоящата 2012 година.

РАПИЦА

За периода 01.07. - 22.07.2013 г. напусналите количества рапица от страната са 70 179 т (62 262 т за ЕС и 7917 т за трети страни).

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР. АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 22.07.2013 г.

Цените на пшениците с високи хлебопекарни качества от новата реколта тази седмица отбелязват спад с около 10 лв./т спрямо предходната седмица и достигнаха до нива от 280 до 310 лв./т. Средната изкупна цена за страната е с понижение от 2 процента и достига до 297 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата година цените на пшениците с високи хлебопекарни качества са били в границите на 400 - 450 лв./т, като средната изкупна цена за страната е била 407 лв./т без ДДС.

През реколтната 2011 година тези цени са били на нива 280 - 340 лв./т и средна цена за страната 306 лв./т.

Пшениците с ниски хлебопекарни качества реколта 2013 г. е на нива от 280 - 310 лв./т без ДДС, като за областите Пловдив и Пазарджик тези нива са по-високи, или търговия се осъществява в ценови интервал от 320 - 325 лв./т. Средната цена за страната е по-ниска с 5 на сто спрямо миналата седмица - 287 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшениците с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 380 - 410 лв./т без ДДС, а средната цена за страната - 388 лв./т без ДДС.

През 2011 реколтна година цените са били в диапазона 260 - 390 лв./т и средната цена за страната е била приблизително същата - 285 лв./т.

Пивоварният ечемик от новата реколта тази седмица е с цени от 300 - 340 лв./т. Средната изкупна цена за страната на тази култура е 316 лв./т без ДДС или по-ниска спрямо предходната седмица с 3 лв./т.

През предходната реколтна година цените на пивоварния ечемик за същия период са били 380 - 410 лв./т и средна цена за страната 393 лв./т.

През 2011 реколтна година пивоварният ечемик се е търгувал на по-ниски нива или 330 - 370 лв./т, а средната цена е била 330 лв./т.

Фуражният ечемик реколта 2013 година през последната седмица е на цени почти без промяна от предходната седмица в границите от 280 - 330 лв./т. Средната изкупна цена за страната бележи спад с 1.5% и достига до 302 лв./т.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 370 - 400 лв./т без ДДС и средна цена 384 лв./т без ДДС., а през 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 280 - 330 лв./т, а средната цена - 306 лв./т.

Черният маслодаен слънчоглед е с изкупни цени от 700 - 780 лв./т. Поради по-големи изисквания за чистота на слънчогледа, предназначен за белене, изкупните му цени са на по-високи нива - 790 - 800 лв./т.

През предходната реколтна година цените на черния маслодаен слънчоглед бяха в рамките на 900 - 950 лв./т. без ДДС, като средната изкупна цена за страната е била 929 лв./т без ДДС.

Царевица - зърно - изкупните цени при тази култура са в диапазона от 350 - 380 лв./т без ДДС.

Царевицата през същия период на миналата реколтна година е била търгувана в границите на 350 - 400 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 359 лв./т без ДДС.

Брашната от производител трета поредна седмица отбелязват спад в изкупните си цени. Понижението е с 4 до 5 процента спрямо предходната седмица и в края на тази са съответно: за тип 500 - 736 лв./т; за тип 700 - 707 лв./т, и за тип 1150 - 654 лв./т. Средната цена на брашното на дребно остава 1,13 лв./кг.

През този период на изминалата реколтна година цените при брашната са били, както следва: тип 500 - 695 лв./т; за тип 700 - 660 лв./т, и за тип 1150 - 629 лв./т. Средната цена на дребно за страната е била 1,03 лв./кг.

През реколтната 2011 година брашната са били с изкупни цени съответно: тип 500 - 770 лв./т; за тип 700 - 721 лв./т, и за тип 1150 - 673 лв./т.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

На Френския пазар мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220 Хагберг) се търгува почти без промяна от края на миналата семдмица за 196 евро/т. Царевицата FOB Бордо тази седмица се търгува на нива от 232 евро/т, също почти без промяна от предходната седмица. Фуражният ечемик през изминалата седмица се търгува на нива от 182 евро/т FOB Руан.

Хлебната пшеница ФОБ Будапеща се търгува без промяна от предходната седмица на ниво 204 дол/т. Фуражната пшеница също запазва нивото си от 192 дол./т или това означава, че няма промяна. Фуражният ечемик FOB Будапеща е с изкупна цена от 214 дол./т. Царевицата FOB Будапеща регистрира понижение от 20 дол./т и тази седмица достигна ниво от 232 дол./т.

Цените на черния маслодаен слънчоглед ФОБ Будапеща отбелязват понижение с 31 дол./т. до 413 дол./т. Цената на рапицата в края на тази седмица е 469 дол./т, по-ниска със 7 дол./т от предходната седмица. Маслодайната рапица CPT Хамбург към края на седмицата се търгува на нива от 386 евро/т.

През изминалата седмица на Украинския пазар мелничарската пшеница се търгува без промяна на нива от 195 - 210 дол./т. При фуражната пшеница цените също нямат промяна и са 175 - 200 дол./т.

Пшеницата с високи хлебопекарни качества в Русия за Южен регион бележи спад средно със 7 дол./т спрямо миналата седмица и достигна до 197 - 225 дол./т. Пшеницата с ниски хлебопекарни качества реколта 2013 година се търгува за 192 - 215 дол./т. Пшеницата ФОБ Новоросийск от новата реколта на Руския пазар е на нива от 250 - 253 дол./т.

Царевицата на Украинския пазар тази седмица е без промяна на нива от 275 - 285 дол./т ФОБ Одеса. Слънчогледовото семе също запазва предходните си нива без промяна и се търгува на нива от 575-613 дол./т. Цената на слънчогледа на Руския пазар запазва изкупните си нива от 495 - 540 дол./т и тази седмица.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

ТЕЦ „Варна“ осигурявала 60% от студения резерв

Разходите за резерва нараснали с близо 130% през 2012 г., ЕСО приоритетно признавал харчовете на варненската централа и не е изплатил 207 млн. на американските ТЕЦ-ове

Над 207 млн. лв. дължи ЕСО на НЕК за погасяване разходите за студен резерв на ТЕЦ AES-Гълъбово и ТЕЦ “Контур Глобал Марица изток 3” (т.нар. американски централи) за периода януари-юни 2013 г. И вместо да се разплати с двете дружества, операторът е насочвал парите към няколко топлоелектрически централи, сред които и ТЕЦ “Варна”, съобщи БГНЕС.

От публични изяви на изпълнителния директор на ТЕЦ “Варна”, която е 100% собственост на ЧЕЗ, става ясно, че дружеството е осигурявало 60% от студения резерв на страната. И до ден днешен ТЕЦ-ът няма изградена сероочистваща инсталация. Едва преди ден е проведена тръжна процедура за подбор на фирми за изграждането на сероочистваща инсталация за спазване на евроизискванията за околна среда. Въпреки това, че дружеството не разполага с такава пречиствателна инсталация, както изисква Директива 2001/80/ЕС, това не е попречило на ЕСО да признава фактурите му за студен резерв приоритетно за сметка на американските централи, които до ден днешен си чакат парите. Това на практика създава предпоставка за назряването на международен проблем, който във всички случаи би имал негативни последствия за България, пише БГНЕС.

Оказва се, че и разходите на ЕСО за студен резерв за 2012 г. са с близо 130% повече спрямо 2011 г. За периода януари-декември 2011 г. парите, изплатени от Оператора за студен резерв, са в размер на 108 млн.лв. За същия период на 2012 г. сумата е набъбнала до близо 250 млн.лв. В същото време ЕСО отчита и загуба след данъчно преобразуване в размер на 38 млн.лв., която загуба в немалката си част се дължи и на огромните разходи за студен резерв.

Интересен е въпросът как така само за година ЕСО е похарчил със 130% повече пари за студен резерв, което е увеличило разходите му с около 140 млн.лева. И защо Делян Добрев като министър на енергетиката е позволил за 2012 г. ЕСО да бъде поставен в условия на повишаващи се разходи. И защо той, а след това и служебният министър Асен Василев, са допуснали заповедта им за студен резерв да бъде нарушена, като през първото полугодие на 2013 г. ЕСО е раздал 207 млн. лв. за студен резерв за сметка на ТЕЦ AES-Гълъбово и ТЕЦ “Контур Глобал Марица изток 3”. И как всичко това, което се е случвало, е било в унисон с българското и европейското законодателство, пита БГНЕС.

ЧЕЗ ОТЧИТА МИЛИОНИ ЛЕВОВЕ ЗАГУБА ЗА ПОЛУГОДИЕТО

През първите шест месеца на 2013 г. публичните дружества от Групата на ЧЕЗ в България реализираха отрицателен финансов резултат. “ЧЕЗ Електро България” АД отчете загуба в размер на близо 25,8 млн. лева. “ЧЕЗ Разпределение България” АД е с печалба 22,2 млн. лева.

През първото полугодие на 2013 г. “ЧЕЗ Разпределение България” АД отчете спад на печалбата с 17% спрямо съпоставимия период на 2012 г. в резултат на намалени приходи от дейност разпределение на електроенергия, като ефект от намалените цени за достъп и пренос по електроразпределителната мрежата.

Загубата на “ЧЕЗ Електро България” АД през първото полугодие на 2013 г. нарасна съществено в сравнение със същия период на 2012 г. главно поради некомпенсираните разходи във връзка с изкупуването на произведената енергия от възобновяеми енергийни източници, посочват от дружеството.

Милиардери наддават за една от най-скъпите яхти в света

Една от най-скъпите яхти в света - Nirvana, предизвика истинска битка на милиардери за правото да акостират с нея в пристанищата на Кан и Монако, предаде profit.bg. Яхтата бе обявена за продажба с цена 305 милиона долара и предизвика сериозно раздвижване сред богати купувачи. Дължината на яхтата, която стана едно от бижутата на миналогодишния Monaco Yacht Show-2012, е 88.5 метра. Тя разполага с шест палуби и 7.5-метров басейн. Интериорът й също е поразителен: на кърмата е разположен голям басейн и зона за плаж. Около носа на яхтата се намира барът, ресторант и терариум. Покоите на бъдещите собственици са на горната палуба. Те включват джакузи, салон с панорамни тераси и закрит ресторант. Сребрист гравиран асансьор свързва палубите. На яхтата има СПА салон, фитнес зала, 3D-кино. В гаража й има катер и аквабайк, а гостите по желание могат да напуснат яхтата с хеликоптер. В Nirvana има шест каюти за 12 гости. По всеки дюйм от яхтата са работели дизайнери. Неин строител е компанията Oceanco, а дизайнът й е разработен от австралиеца Сам Сорджиовани.

НАП В РУСЕ ПРОДАДЕ НА ТЪРГ 8,3 КГ ЗЛАТО

8,3 кг златни накити продаде на търг Националната агенция за приходите (НАП) в Русе, съобщиха от агенцията. На вниманието на купувачите са били предложени 603 пръстена, 548 обеци, брошки и синджирчета, над 330 гривни и повече от 220 колиета. Всички

те са от 14-каратово злато, проверени за чистотата на благородния метал в тях, и са маркирани с държавен знак, който гарантира качеството на бижутата. Накитите са отнети в полза на държавата, а от проведения търг в бюджета са постъпили 237 000 лева.

От НАП припомнят, че повече информация за провежданите от агенцията търгове може да бъде получена на новото интернет приложение - “Интернет магазин”. Новият софтуер позволява на кандидат-купувачите да търсят по ключови думи стоки и имоти, началната тръжна цена, както и тяхното местоположение.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. “Житница” № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Най-високоплатените актриси в Холивуд

Forbes представи първите 10-те най-високо платени актриси в Холивуд през периода от юни 2012 до юни 2013 г. Оценката на доходите на актрисите се състои от набор от показатели: хонорари и аванси за филми, приходи от наеми, рекламни договори. Класацията изглежда така:

1. Анджелина Джоли
Приходи: 33 милиона долара
Въпреки факта, че последният високобюджетен филм със съпругата на Брад Пит излезе преди три години (драмата The Tourist, в която Джоли си партнира с Джони Деп), актрисата остава на върха на славата. През отчетния период тя написа сценария и режисира първия си филм - “В страната на кръв и мед”.

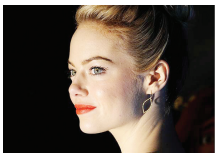
2. Дженифър Лоурънс
Приходи: 24 млн. долара
Новата холивудска надежда спечели от ролята си в трилогията The Hunger Games. Друг печеливш проект за актрисата обещава да бъде седмият филм в комикса X-Men.

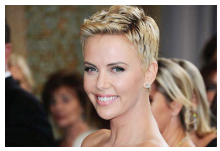
3. Кристен Стюард
Приходи: 22 млн. долара
Лидерското трио се затваря от звездата от “Здрач” Кристен Стюарт. Миналата година тя бе начело на класирането, но оттогава доходът й е намалял с 12.5 милиона долара - до 22 милиона.

4. Дженифър Анистън
Приходи: 20 млн. долара
На четвърто място в класацията е бившата звезда от сериала “Приятели” Дженифър Анистън. През отчетния период тя е спечелила 20 милиона долара от комедията We’re the Millers.

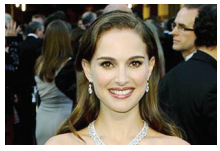
5. Ема Стоун
Приходи: 16 млн. долара
Кариерата на 24-годишната Стоун се развива непрекъснато от комедията Superbad през драмата The Help, която бе един от най-печелившите проекти през 2011 г. и дебюта в Големия Холивуд с роля в блокбъстъра Spider-Man.

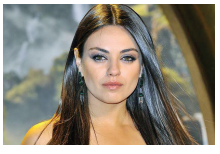
6. Чарлийз Терон
Приходи: 15 млн. долара
Чарлийз Терон обича да редува работата в нискобюджетни филми с продукции с голям бюджет като “Снежанка и ловецът”. Освен това актрисата печели от рекламния си договор с модна къща Dior.

7. Сандра Бълок
Приходи: 14 млн. долара
След кратко спиране Сандра Бълок се върна от фантастичния трилър Fight. Въпреки това, на актрисата няма да й е лесно да постигне успех, сравним с феномена през 2009 г. - драмата The Blind Side, спечелила в боксофисите 309 млн. долара, която й донесе “Оскар”.

8. Натали Портман
Приходи: 14 млн. долара
Носителката на “Оскар” не избягва роли в големите блокбъстъри. Тя играе ролята на кралица Амидала в новите серии на “Междузвездни войни” и печели от студиото Marvel Marvel “Тор”.

9. Мила Кунис
Приходи: 11 млн. долара
Кунис дебютира в класацията с два големи проекта - комедията Ted и филмовата адаптация на приказката на Франк Баум “Магьосникът от Оз”. Актрисата, която дебютира през 1998 г., постигна статута на една от най-търсените звезди в Холивуд.

10. Джулия Робъртс
Приходи: 11 млн. долара
Джулия Робъртс вече избира филмите, по които иска да работи, което показва и последният й филм “Август”, в който играе с Мерил Стрийп. Основен източник на доходи за Джулия Робъртс е договорът с козметичната марка Lancome.

Лек спад на безработицата в еврозоната

Положението остава особено критично в Гърция и Испания

Безработицата остана на рекордно ниво в еврозоната през юни от 12,1%, сочат данните на европейската статистическа служба Евростат. Но броят на безработните е намалял през месеца, което дава надежда за възстановяване в бъдеще.

През юни около 19,26 млн. души са били без работа в еврозоната или с 24 000 по-малко спрямо предишния месец, съобщи Евростат в комюнике. Въпреки тази лека надежда данните показват, че безработицата не е престанала да се повишава в последната година, като редиците на безработните са се увеличили с 1,129 милиона души от юни 2012 г.

През май безработицата е била 12,1%, сочат ревизирани данни на Евростат. В целия ЕС безработицата е била 10,9% през юни, засягайки 26 424 мъже и жени. В България тя е била 12,6% през юни спрямо 12,7% през май, а без работа са били 421 000 души спрямо 423 000 през май.

Без изненада положението е особено критично в Гърция и Испания, които пострадаха най-тежко от кризата. Там безработицата засяга повече от една четвърт от трудоспособните граждани и повече от 50% от младежите. В Испания безработицата леко е намаляла през юни до 26,3% спрямо 26,4% предишния месец. Тя е била 26,9% в Гърция, където последните данни са за април.

Опашките от безработни пред бюрата по труда се превърнаха в обичайна гледка за повечето европейски страни

За сметка на това най-ниска е била безработицата в Австрия (4,6%), в Германия (5,4%) и в Люксембург (5,7%). Безработицата при младежите под 25 години, основна тема на срещата на върха на ЕС през юни, беше 23,9% в еврозоната, като най-висока е била в Гърция (58,7% през април) и в Испания (56,1%).

кратки

Уволниха сръбския финансов министър

Сръбският премиер Ивица Дачич уволни министъра на финансите и икономиката Младжан Динкич. Според министър-председателя решението му е продиктувано от неудовлетвореност от състоянието на националната икономика. "От икономиката и финансите зависи бъдещето на Сърбия, а в сегашния момент тези сектори са най-проблемните и се нуждаят от спешно реформиране", подчерта Дачич.

Забраниха военните преврати в Турция

Президентът Абдуллах Гюл подписа указ за обнародване на приет от парламента в Анкара закон, който променя Устава за вътрешна служба на въоръжените сили. Армията ще може да се намесва единствено и само в случай на открита външна заплаха. Въвеждат се и текстове, даващи възможност на органите на местната власт да поискат военна помощ от видовете въоръжени сили в случаи на масови протести и безредици на територията на повече от два вилаета.

В Зимбабве избират президент и парламент

Жителите на Зимбабве гласуваха на президентски и парламентарни избори, които мнозина се надяват да променят историята й. 89-годишният държавен глава на страната Робърт Мугабе обяви, че се оттегля след 33 години начело на властта, ако партията му загуби. Партията му се състезава с тази на премиера Морган Цвангирай, който е на 61 г.

Забравен в килия американец получи 4,1 млн. долара обезщетение

Историята на американеца Даниел Чонг, 25-годишен студент, звучи нереално. Младежът получи от американското правителство обезщетение в размер на 4,1 млн. долара за това, че е бил забравен в затворническа килия без прозорци в продължение на 4 дни, съобщава електронното издание на британския ежедневник "Гардиън". През целия си престой Чонг не разполагал нито с храна, нито с вода, и дори му се наложило да консумира собствената си урина.

Студентът е бил задържан през април 2012 г. по време на полицейска операция срещу наркодилъри. След като го поставят в килия, служителите на реда го уверяват, че срещу него няма да бъдат повдигани обвинения. "Изчакай две минути, сега се връщам", му казал полицай, след което младежът остава в килията 4 дни.

Когато бил открит от полицаите, студентът бил загубил 7 кг и се наложило да бъде хоспитализиран в продължение на седмица.

Гърция я чакат още мерки за икономии?

Международните кредитори на Гърция могат да поискат от кабинета Самарас нови допълнителни мерки за икономии в размер на 4 млрд. евро, тъй като Еврокомисията е открила, че такъв се очертава да бъде размерът на "дупката" в бюджета на страната за периода 2015-2016 г., съобщават гръцките издания, цитирани от БТА.

Вестник "Имерисия" пише, че ако се стигне до допълнителни мерки, те ще трябва да бъдат включени в нова средносрочна тригодишна програма за периода 2014 - 2017 г.

Възможно е размерът на допълнителните мерки за икономии да надхвърли в крайна сметка 4 млрд. евро, тъй като според оценките на тройката кредитори перспективите на гръцката икономика продължават да са несигурни и все още има рискове за излизане "извън релси" на гръцката антикризисна програма.

Румъния постигна ново споразумение с ЕС и МВФ

Румъния, МВФ и ЕС завършиха преговорите за ново двегодишно споразумение за кредитна линия от 4 млрд. евро, съобщи представител на МВФ. "Румънските власти не предвиждат да теглят парите по кредита", заяви Андреа Шахтер, ръководителка на мисията на МВФ в Румъния, на пресконференция в Букурещ. Новото споразумение, третото от 2009 г. насам, трябва да получи одобрението на управителния съвет на МВФ, вероятно през септември, допълни тя.

Според Шахтер Румъния ще трябва да се съсредоточи върху ускоряването на реформите, главно в енергетиката и транспорта, като затвърди постигнатата икономическа стабилност с предишни споразумения. "Структурните реформи ще помогнат на Румъния да използва по-добре потенциала си за икономически растеж", подчерта тя.

Анкара реже протестиращите студенти от заеми

Нова държавна рестрикция вероятно ще ограничи демонстрациите сред студентите в Турция. Тези от тях, които участват в протести, няма да могат да получават студентски заеми, съобщи официалната институция, която отпуска кредитите. Според новия регламент заеми няма да бъдат отпускани на студенти, които участват в "съпротива, бойкоти, окупация, писане, рисуване или скандиране на лозунги или други подобни дейности", тъй като тези дейности представляват "нарушения на правото на образование".

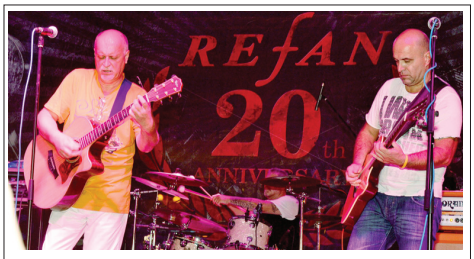
Публикуването на условията за получаване на студентски заеми на 29 юли е предизвикало спекулации, че регламентът, забраняващ подобен вид студентско поведение, е бил включен в резултат на протестите в истанбулския парк "Гези".

Цивилните жертви в Афганистан са нараснали с 23% през 2013 г.

Броят на цивилните жертви на афганистанския конфликт е нараснал с 23% в първото полугодие на 2013 г. спрямо същия период на миналата година, показва доклад на мисията на ООН в Афганистан. Мисията на ООН констатира също така, че "все повече жени и деца" са засегнати.

Увеличението на броя на цивилните жертви е в противовес с тенденцията за рекорден спад, наблюдавана през 2012 г., отбелязват авторите на доклада.

Те изразяват съжаление, че "афганистанското правителство все още не е предприело конкретни мерки поне да ограничи броя на цивилните жертви и не показва, че афганистанските сили вземат всички необходими мерки, за да ги защитят".

"Рефан" подарява рокконцерт на Пловдив

София бе разтърсена от концерта на "Рамщайн", Черноморието от Spirit of Burgas, а Пловдив отново се събра в центъра на града, за да аплодира за втора поредна година група "Сигнал" на 29 юли. Датата не е случайна. Това е начин фирма "Рефан" и пловдивчани да отдадат заслужена почит на Стефан Попов. Днес той щеше да навърши 60 години, и макар че не е сред нас, споменът за неговата хуманност, съпричастността му към хората в беда и деликатността на щедрите му благотворителни жестове е все още ярък и жив в паметта на неговите съграждани. Инициатор на концерта е козметична компания "Рефан" в лицето на г-н Ангел Попов, който с много ентусиазъм продължава започнатото преди две десетилетия от неговия баща. За много кратък период той превърна в традиция благотворителността, станала синоним на българския козметичен гигант. Не напразно след престижното почетно звание "Благодетел на годината" за 2012, г-н Ангел Попов получи и приза "Малкият принц" за десетките си благотворителни кампании.

"Сигнал" взриви пловдивчани с грандиозния си спектакъл, който се превърна в незабравимо емоционално преживяване. Кулминация на събитието беше новият хит "Our love" - емблематична песен, вдъхновена от феновете на групата и поднесена с чувство на искрена обич и дълбока признателност!

Лондон продавал плячкосано от нацистите злато

Британската централна банка призна, че е помагала на нацистите да пласират златни запаси, заграбени от Чехословакия

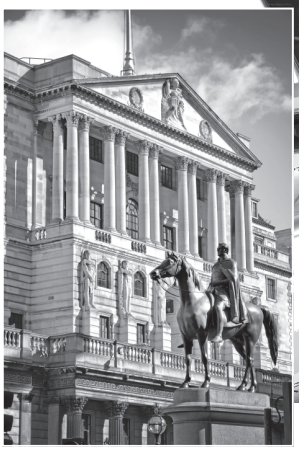
Близо седем десетилетия след Втората световна война Централната банка на Англия ("Банк ъф Инглънд) призна, че е помогнала на германските нацисти да продадат плячкосаното от Чехословакия злато, съобщи ИТАР-ТАСС. Това става ясно от публикуваните във вторник архиви на банката от средата на 50-те години на миналия век.

Една от най-мрачните страници в историята на Централната банка на Англия се отнася за периода след началото на нацистката окупация на Чехословакия през 1939 година. Според документите британският регулатор е реализирал благородния метал от името на германската Райсбанк. Повече от две хиляди кюлчета злато са били конфискувани от нацистите от Чехословашката централна банка. По-голямата част от благородния метал се е намирала в Лондон.

Операциите са се извършвали под натиск от страна на т.нар. Централна банка за централните банки - базираната в Базел Банка за международни разплащания (БМР). Прехвърлянето на средствата са били извършени в противоречие с политическата линия на британското правителство.

През март 1939 г. златото, което тогава се е оценявало на 5,6 млн. паунда, е прехвърлено от сметката на Националната банка на Чехословакия в БМР по сметка, управлявана от името на Райхсбанк. По сегашни цени размерът на това злато е равно на 736 млн. паунда (1,1 милиарда долара).

През май същата година, когато британските медии пишат, че голяма част от чехословашкото злато е в трезорите на Централната банка на Англия, е имало скандал. Според в. "Дейли телеграф" след избухналия скандал златото било пласирано в Белгия, Холандия и самата Великобритания. При нахлуването на нацистите в Чехословакия Лондон е замразил всички активи на страната в кралството.

Публикуваните данни показват, че през май-юни 1939 г. златото от името на Райхсбанк е продавано и доставяно на САЩ. В документите се отбелязва, че контролът на Централната банка на Англия не е могъл да блокира тези операции, защото са щели да бъдат нарушени тогавашните "мирни споразумения", коментира "Файненшъл таймс", цитиран от ИТАР-ТАСС. След избухването на Втората световна война правителството е поискало от Централната банка на Англия да не действа по указания на БМР, "ако е видно, че това ще бъде от полза на врага, посочва изданието.

Първоначално БМР е създадена през 1930 г. като организация, която да работи по репарациите, плащани от Германия след Първата световна война.

136 години затвор заплашват Манинг

Бившият редник Брадли Манинг, който предаде над 700 000 секретни американски дипломатически и военни грами на сайта "Уикилийкс", може да получи до 136 години затвор, съобщи БиБиСи, като се позова на източник от военните кръгове в САЩ.

Американски военен съд призна Манинг за виновен по 19 обвинения, но не и по основното - за "подпомагане на врага", което можеше да му донесе доживотна присъда. Вчера съдът в във Форт Мийд, щата Мериленд, започва заседания, след които ще бъде определен общият срок затвор за 25-годишния военнослужещ. Той може да бъде изпратен зад решетките за десетки години, но ще има право на предсрочно освобождаване.

Междувременно стана ясно, че американските шпионски агенции планират да обнародват разсекретени документи за програмите за следене на комуникациите от страна на Агенцията за национална сигурност, разкрити от бившия й сътрудник Едуард Сноудън, както и материали, засягащи тайния съд по разузнаването. Източникът на информацията е представител на разузнавателните служби, пожелал анонимност, съобщи Ройтерс. Разсекретените документи имат за цел да предоставят на обществеността по-пълна информация в изпълнение на обещанието на директора на националното разузнаване Джеймс Клапър за повече прозрачност.

Путин против рязкото поскъпване на тютюна и алкохола

Президентът на Русия Владимир Путин се обяви против рязкото повишаване на акцизните бандероли на тютюн и алкохол.

"С акцизните бандероли следва да се действа внимателно. Информиран съм относно плановете на правителството за постепенно повишаване на акцизите, но това следва да е именно постепенно повишаване" - каза държавният ръководител.

Според руския президент акцизите върху тютюн и алкохол са "деликатна сфера". "Добре помним, до какво доведе борбата с алкохола в миналото. Хората просто започнаха да си правят нелегален алкохол и да го пият" - напомни президентът.

Той заяви, че "са нужни не само мерки от забранителен характер, в това число и икономически, а още и просвета, спорт, здравословен начин на живот".

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Без фанатизъм

Приет е закон, който може да помогне, за да има ред по стадионите

Иля СОБОЛЕВ

Президентът Владимир Путин подписа закон, който е насочен срещу борбата с противозаконното влияние върху резултатите от официалните спортни събития. Законът предвижда до 7 години затвор и глоба до милион рубли за организирането на уговорени спортни срещи. Освен това той забранява на спортистите, треньорите и съдиите да играят на тотализатор и да правят залози в букмейкърските кантори за всички видове спорт. Идеята за подобен закон витаеше вече няколко години, но неин катализатор станаха два скандала, случили се в руския футбол през есента на м.г.

На 26 септември заради поведението на феновете, които хвърляха димки, беше прекъснат мачът на четвъртфинала за Купата на Русия между "Торпедо" и "Динамо", а на 17 ноември инцидентът, в по-екстремна форма, се повтори на срещата "Динамо"-"Зенит" на стадиона в Химки. Тогава бомбичка, хвърлена от трибуната на гостите, се взриви до вратаря на "бяло-сините" Антон Шунин, след което мачът беше прекратен, а на "Зенит" бе присъдена служебна загуба.

Още през ноември 2012 г. законопроектът бе внесен в Държавната дума, а на 2 юли т.г. той бе приет на трето четене и на 10 юли бе одобрен от Съвета на федерацията.

В чл.1 на закона се посочва неговият субект: зрители - "физически лица, намиращи се на мястото на провеждането на официално спортно съревнование, които не са участници в него". Освен това се формулират правата и задълженията на организаторите на съревнованията. Правата и задълженията на феновете, които ще бъдат изложени в "Правила за поведението на зрителите при провеждането на официални спортни съревнования", още не са утвърдени от правителството. Също така се въвежда новото за руската действителност понятие "контрольор-разпоредител". Става дума за стюардите, на които ще бъде възложено да осигуряват реда на стадионите по време на мачове. Към момента с това се занимават сътрудниците на полицията.

Най-интересното е във втория раздел на закона, където са описани глобите за различните нарушения. Например нарушаването на правилата от страна на феновете се наказва с глоба от 3 до 10 000 рубли или задължителни обществени работи до 160 часа с възможна забрана за посещаване на стадиона за срок от шест месеца до три години. Ако има повторно нарушение на закона, запалянкото е заплашен от глоба до 15 хил. рубли или административен арест за 15 денонощия. Като крайна мярка е предвидено забраната за достъп на спортни мероприятия за срок до 7 години. Последното решение ще се взема от съда. Особено злостните нарушители на реда ще бъдат включвани в "черен списък", който на законни основания ще бъде воден от "федералните органи на изпълнителната власт в сферата на вътрешните работи".

Санкциите са усилени многократно в сравнение с първата редакция на закона. По-рано максималната глоба например достигаше едва 1000 рубли. Според авторите на новия закон не може да се постъпи по друг начин, за да бъде ефективна борбата с безредиците по трибуните. Не да се наказват хулиганите, а да се предотвратят правонарушенията - такъв е лайтмотивът на привържениците на ожесточаването на закона.

Глоби са предвидени не само за запалянковците, но и за организаторите на съревнованията, а също и за собствениците на арените. Например, ако не успеят да осигурят безопасността на спортните обекти и други нарушения, длъжностните лица ще се глобяват с до 100 хил. рубли, а юридическите лица - до 300 хил. рубли с възможна забрана за изпълняване на дейността до 90 денонощия.

За действия, които са довели до причиняване на вреда на човешкото здраве, длъжностните лица ще плащат до 200 хил. рубли глоба, а юридическите до половин милион.

Законът влиза в сила 180 дни след публикацията му в "Российская газета". Още преди това обаче той предизвика неоднозначни реакции в руското общество. В частност, представителите на фен клубовете смятат закона за необосновано жесток, установяващ тотален контрол върху феновете. Официалните лица обаче като председателя на Руската футболна премиер лига Сергей Прядкин не са съгласни с такава позиция. "Няма да има ожесточение от гледна точка на тотален контрол и репресивни мерки спрямо нормалните запалянковци. Този закон е насочен против тези, които не идват да гледат футбол, а да проявяват някакви реваншистки настроения, да доказват на някого нещо", подчертава Прядкин.

Плитко, г-н президент!

Ивайло КАЛФИН

Може ли президентът да налага вето на Закона за държавния бюджет? Когато бях секретар по икономическите въпроси на президента Първанов, неведнъж сме обсъждали с него и с юристи този въпрос. Неговото разбиране беше, че дори и формално подобно вето да може да бъде наложено, бюджетната политика е най-висшият израз на отговорността на правителството и парламентарното мнозинство, което го подкрепя. Той не наложи вето, дори когато в началото на управлението на ГЕРБ Дянков демонстративно сви до невъзможност бюджета на президентската администрация, нещо, което беше щедро компенсирано след избирането на г-н Плевнелиев за президент.

Г-н Плевнелиев се готви сега за първи път да премине тази граница

И ще сгреши, тъй като става страна по разпределението на националните финанси. Той би трябвало да участва в дискусиите и да отстоява мнение по няколко основни теми - приходната част на бюджета и равнищата на данъците, разходната част на бюджета и включените в нея средства за социална политика, за инвестиции, за образование, за отбрана и сигурност, за администрация, размерът на бюджетния дефицит или излишък и начинът на неговото финансиране. Президентът трябва да носи и отговорност за тези политики. На какво основание обаче? Тези въпроси са в центъра на предизборните кампании за парламентарните избори. Кой е дал мандат на президента да се произнася по тези въпроси? Не мога да приема общия отговор, че държавният глава може да има становище по всички въпроси. Имам представа от предизборна кампания за президент и там теми като размерът на пенсиите и минималните работни заплати, на детските добавки и данъчните облекчения просто нямат място.

В нормална обстановка президентът вероятно няма и да си помисли да наложи вето на Закона за държавния бюджет. Сега обаче има друг мотив. За да се преодолее ветото, трябва да гласуват 121 народни представители, а БСП и ДПС имат 120. Освен това в Конституционния съд има казус по депутатските права на Делян Пеевски, а пък Искра Фидосова и други наскоро напуснали не са заменени. Въобще - заради кашата

ключът ще се даде отново на „Атака”

и актуализиран бюджет ще има само ако "Атака" гласува заедно с БСП и ДПС. И тогава някои ще видят убедителното доказателство за управлението на новата "тройна коалиция".

Плитко, г-н президент! От вас се очаква да намерите начин да спрете дълбокото разединение на българския народ, да предложите и да наложите решението. Сега е моментът, в който можете да докажете, че държавният глава в България има политически и морален ресурс. Вместо да говорите, че има въпроси без отговори, задайте тези въпроси публично на правителството. Междувременно помолете протестиращите да изпратят своите представители и искания, както го направихте през март, и домакинствайте техен диалог с основните политически сили и с правителството. Това ще е далеч по-конструктивно, а и няма да прилагате двоен стандарт.

Ще си позволя да дам един съвет и на правителството и парламентарните партии. В случай, че президентът върне Закона за бюджета, ветото да не бъде прегласувано. По действащия закон правителството е длъжно да се придържа към дефицит от 1.3% от БВП. Таваните за разходите са максимални и не е задължително да се постигнат през годината, особено при неизпълнение на приходната част. Така в един есенен ден

правителството трябва да спре всички плащания

и да разпределя само нови постъпления. Това означава финансова катастрофа за държавата. За да не се случи това, или по-скоро за да го разберат дори и в канцеларията на държавния глава, то нека правителството приготви спешен нов законопроект, в който ясно да каже кои плащания ще спрат веднага, за да останат средства до края на годината за по-важни приоритети. След което тази промяна, заедно с коригирано предложение за актуализация, да бъдат гласувани едновременно в Народното събрание и предложени за подпис на г-н Плевнелиев. Нека той да поеме отговорността за своите решения и за последващите спрени плащания. А междувременно се надявам българското общество да разбере, че подобни атомни конфликти, запалени от самия президент, вредят на държавата.

АДАМ МИХНИК:

Демокрацията е за всички, не само за „умните”

В България се провеждат свободни избори, които наскоро бяха спечелени от опозицията. При демокрацията властта е огледално отражение на обществото: тези хора са избрани. Демокрацията обаче важи за всички, а не само за "възвишените и умните". Това заявява най-известният някогашен дисидент и антикомунист на Полша Адам Михник в интервю за германското сп. "Шпигел", оповестено от БГНЕС.

В Източна Европа има мощен стремеж към свобода, но няма демократични традиции. Хората, които живеем там, сме незаконни деца, копелетата на комунизма. Авторитарните режими са опасност за цяла Източна Европа, смята Михник, който днес е главен редактор на "Газета Виборча". В интервюто той казва, че в момента тази опасност е най-силна в Унгария, макар че според него България и Румъния са по-естествените кандидати. Михник припомня, че всъщност първата пробойна в Желязната завеса беше направена тъкмо в Унгария - а не в България или Румъния. "Шпигел" търси мнението му и за ситуацията в България - на фона на случващото се в други страни от бившия Източен блок. Михник добре познава България и открай време следи случващото се в страната. По време на свои посещения в София той предупреждава, че България е заплашена от популизъм и национализъм. В публична дискусия преди години бившият полски дисидент размени много остри реплики с националиста Божидар Димитров на тема "псевдопатриотизъм".

□ *Г-н Михник, вече шест седмици хиляди хора протестират в България срещу прогнилата политическа система. Цели 20 години политическият дебат в Източна Европа все още е белязан от окопни битки и омраза. Каква е причината?*

- Липсва политическа култура, липсва културата на компромиса. Ние в Полша, пък и унгарците, никога не сме се учили на това. В страните от Източна Европа наистина съществува мощен стремеж към свобода, няма обаче демократични традиции. Над тях все още е надвиснала опасността от анархия и хаос. Демагогията и популизмът са широко разпространени. Ние сме незаконните деца, копелетата на комунизма. Нашият манталитет е продукт на комунизма.

□ *Мнозина твърдят, че старите мрежи отново са на власт. Сред хилядите демонстранти в България на улиците са излезли и представителите на една нова, градска средна класа, които протестират срещу политическата класа в страната.*

- Да, но и в България се провеждат свободни избори, които наскоро бяха спечелени от опозицията. При демокрацията властта е огледално отражение на обществото: тези хора са избрани. Понякога изборите се печелят и от разни типове от стария апарат, които заслужават всичко друго, но не и симпатии. Демокрацията обаче важи за всички, а не само за възвишените и умните.

□ *В България се проведе само половинчато отваряне на архивите на тайната полиция, в Румъния пък навсякъде все още действат служители на печално известната Секуритате. Как се живее в едно общество, където някогашните извършители (на престъпления - бел. ред.) са по-добре поставени, отколкото техните едновремешни жертви?*

- Вие казвате това, което навремето повтарях аз за старата Федерална република Германия: "Пълно е с нацисти!" Но това бяха бивши нацисти. Вярно е, че Румъния беше Оруелова държава, а Секуритате беше навред. Всички страни, които са били под диктатура, се сблъскват със същия проблем - това важи също така за Испания и Португалия. Но това не е достатъчна причина да се въведе антикомунистически апартейд.

□ *Значи смятате, че призивите на Запада да се преосмисли историята са опростенчески?*

- Да. След промените в Полша в продължение на два мандата ние имахме посткомунистически президент - Александър Квашневски. Той беше много добър, тъкмо по негово време Полша влезе в НАТО и в ЕС. Призивите да се извърши най-после окончателно разчистване са пропаганден инструмент на десните. Но и те самите търпят подобни хора. Качински назначи за зам.-министър на правосъдието един бивш съдия, който навремето беше осъдил на лишаване от свобода сегашния президент Комаровски.

□ *Икономически Полша стои доста добре, получава много пари и от ЕС.*

- Това е вярно, обаче хората не го осъзнават. Гледана откъм Париж, Прага или Берлин, Полша е страхотна страна. Но включете за малко католическото радио "Мария" и ще чуете, че Полша е катастрофирала страна под управлението на хора, които искат биологично да изличат полската нация. (...) Животът на Запад все още е много по-удобен, отколкото при нас. Да не забравяме, че нашите страни навремето бяха херметично затворени. Сега хората най-после могат да излизат. И те се възползват от тази възможност. Печелят пари на Запад, а мнозина после се завръщат у дома и започват свой бизнес. Това не е лошо.

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Отпускарският август дойде, а с него и тематичните превъплъщения на хепънинга от жълтите павета. Т.нар. #ДАНСwithMe от завчера вече не е протест, а рехав отзвук на нещо, което само не знае какво е и какво иска. Идеята за плажуване пред парламента като контра на отпуските на депутатите може да предизвика само ирония и да привлече внимането на медиите в новинарската суша. А че ефектът ще е нулев, обратнопропорционален на претенциите, е извън всякакво съмнение.

Очевидно пикът от оная напрегната нощ, който не наля никакви дивиденти на сценаристите, идва да подскаже, че и на задкулисието му е писнало и кранчето вече пресъхва. Надеждите за незабавна оставка на правителството и бързи избори отдавна спихаха. Не помагат и всекидневните призиви на неколцина активисти във фейсбук, свиреци сбор за щяло и нещяло пред парламента. В Пловдив дори палатковият лагер обяви, че си дава отпуск до септември и сви байраците. Даже Борисов, който до вчера натискаше газ за вот в ранната есен, би отбой и заговори, че това може да стане през май догодина. Този обрат в поведението му е добре известен. Беше всекидневие по време на неговото управление. Очевидно човекът също не знае какво точно иска, засега така му се струва най-разумно.

Впрочем за безсмислието на продължаващите близо 50 дни протести в София говори и фактът, че никой не се интересува сериозно какво всъщност върши правителството. Лидерът на "Подкрепа" Константин Тренчев също се плъзга по тази вълна с прогнозата си за радикализация на протестите през септември, когато на улицата щели да излязат "гладните и грозните". Но да критикуваш "на килограм" заради самата критика, оказва се, го може най-добре т.нар. Реформаторски блок. Разбираемо е - десните са извън парламента, затова и вихрят фантазията си на воля. Най-онеправдани и изоставени обаче ще се окажат хората от жълтите павета. Защото след 50 дни ялови шествия само нудистки #ДАНСWithMe може да им привлече сеирджии за публика.

Анатолий СТАНКУЛОВ

В очакване на нуди #ДАНСwithMe

Приказка за малката нула

НАТАЛИЯ ГЕРГОВА

Имаше една Нула, кръгла като О, тя не беше сторила никому зло, но тъй като нямаше стойност, горката, щом я съгледаха, пищяха числата...

Обаче. И децата знаят, че... и малките нули имат свое значение. Особено ако нулата е лицето на една държава. Като нашата например, в която кажи-речи половината "активни предприятия" (терминът е на националната статистика) не са наели на работа нито едно лице. В други близо 40% работят от 1 до 4 души - мама, татко, аз и в краен случай баба. Ако трябва да сме съвсем точни, лицето на държавата (84%) е от 0 до 4 наети. Каквото и да означава това - кинкалерия, галантерия, лавка за вафли, количка за семки, хот-дог, сладолед или варена царевица, фризьорски салон, автосервиз или автомивка на самообслужване. В краен случай - къща за гости. Това са активите на повечето собственици на "активни предприятия".

Ако искате да инвестирате в бъдещето, създайте семеен бизнес, е един от девизите на Световната организация на фамилните компании. Дали? В нормалните държави има примери, колкото щеш, как малки фирми се превръщат в мултифункционални компании. Хенкел, например.

Но България не е нормална държава. Тук непрестанно всички - особено политиците, високопарно говорят как малкият и среден бизнес е гръбнакът на икономиката. И както говорят, така гледат как да счупят тоя гръбнак. Да го занулят. В България малки фирми не печелят обществени поръчки, дори и да са в състояние да ги изпълнят. В България на малки фирми трудно се дават кредити, за да могат да развият бизнеса си, да се борят с конкуренцията, да наемат работници и така да се оттласнат от нулата.

Ей това е задачката на държавата. С много нули, пред които трябва да се постави поне една единица.

Тесногръдието

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Абсолютен факт е, че в последния месец и нещо България прилича на психиатрия, която е вдигнала бунт, а доставчикът на антидепресанти е обявил безсрочна стачка. Това, че сме в окото на бурята обаче, не трябва да ни прави слепи за всичко, което виждаме.

Твърди се, че на улиците в София излязоха младите, светлите, съвременните, извисените. Това обаче трудно обяснява защо сред тях виждаме всички сини динозаври от началото на прехода, които отново са заели любимата си поза на морално превъзходство и политически нарцисизъм. Телевизионните студия отново заприличаха на обществен зоопарк от началото на 90-те години. В предаването "Референдум" по БНТ във вторник видяхме възкръсването на още един титан от началото на прехода - проф. Михаил Неделчев. И той, разбира се, пак е невинен, пак е борец за демокрация, пак е чист, пак е неопетнен, въпреки че с неговия глас СДС е идвало поне два пъти на власт и два пъти се провали с гръм и трясък. Но основна черта на десния интелектуалец е, че той никога не поема вина за всичко и обича да използва думата "дискурс", дори по неприличен начин.

В предаването Неделчев надмина себе си. Всеки път, когато някой изказваше противоположна теза, той истерично изпускаше безкрайната си логорея. Поне 7 пъти повтори скучни, банални и досадни тези. Страшното е, че този, който трябва да е демократ по дух, не чу изобщо противоположното мнение, нито го прие. Никой не го кара да си сменя позициите, но без чуваемост не може да има никаква демокрация. Проф. Неделчев като усреднен десен интелектуалец демострира тесногръдие, което може единствено да плаши. Интелектуалният ум би трябвало да е отворен за различни гледни точки и смислен дебат. Динозаврите от началото на прехода обаче са способни да чуват единствено и само себе си. Втренчени отчаяно в пъпа си, те не искат да повярват, че на този свят съществуват други хора, освен самите тях.

Точно това провали десницата преди. Сега като гледаме, тя се е запътила към същата пропаст. Историята винаги се повтаря като фарс.

Дамата 1 ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013

1291 - ОСНОВАНА Е КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ. На тази дата кантоните Ури, Швиц и Унтервалден се обединяват във "Вечен съюз" в рамките на т.нар. Свещена римска империя, просъществувала до 1499 г. Официална независимост Швейцария получава през 1648 г. Днес в конфедерацията има 26 кантона. Швейцария държи на своя неутралитет, като не е участвала в международни конфликти от 1815 г. В страната се намират седалищата на повече от 150 международни организации.

1774 - ЗА ВТОРИ ПЪТ Е ОТКРИТ КИСЛОРОДЪТ. Английският химик Джоузеф Пристли, независимо от немско-шведския си колега Карл Шееле, изолира химичен елемент, който нарича "жизнен въздух". Пристли насипал в стъклениця червен прах и го загрял с голяма лупа, която "улавяла" слънчевите лъчи. На дъното се появили капчици живак. Към отвора й ученият поднесъл тлееща треска и видял, че тя се разпалва. Полученият газ не горял, но поддържал горенето. По-късно френският учен Лавоазие дал на "жизнения въздух" името кислород. Шееле съобщил за този химичен елемент година по-рано.

1912 - УМИРА ЙОАКИМ ГРУЕВ, ПРОСВЕТИТЕЛ (Р. 1828 Г.). Ученик на Неофит Рилски. Учител 20 години в Копривщица, а след това в Пловдивското класно българско училище - най-прочутото по негово време. Сред учениците му са Тодор Каблешков, Иван Вазов, Константин Стоилов и др. Автор на много учебници. През 1858 г. предложил да се празнува 24 май като празник на българските ученици.

1936 - РАЖДА СЕ ИВ СЕН ЛОРАН, ФРЕНСКИ МОДЕН ДИЗАЙНЕР (УМИРА 2008 Г.). На 18 г. идва в Париж, установява се при Кристиан Диор като асистент. На 21 г. застава начело на най-известната френска модна къща. Създава първата си колекция през 1962 г. Въвежда в женската мода елементи от мъжките детайли. Смята се за основател на стила "унисекс". Той е първият голям дизайнер, който работи с тъмнокожи модели.

1944 - ИЗБУХВА ВАРШАВСКОТО ВЪСТАНИЕ СРЕЩУ НАЦИСТКАТА ОКУПАЦИЯ. Въоръжен опит на полската Армия Крайова да освободи Варшава от немска окупация в края на Втората световна война. Полските войски се съпротивляват на немската армия до 2 октомври (63 дни). Загубите от полска страна са 18 000 убити войници, 25 000 ранени и над 250 000 убити цивилни, най-вече при масови екзекуции от настъпващите немски войски. Загубите от немска страна са над 17 000 убити и 9000 ранени. Приблизително 85% от града е разрушен по време на градската партизанска война и след края на въстанието, когато нацистите по заповед на Хитлер изгарят града квартал по квартал.

1945 - РАЖДА СЕ ВИЛИ КАВАЛДЖИЕВ, МУЗИКАНТ, ПЕВЕЦ И КОМПОЗИТОР (УМИРА 2010 Г.). С характерния си тембър добива популярност през 1979 г. с песента "Очакване" (с група "Тангра"). Бил е член на рок групи "Викингите", "Лира", "Импулс", "Златни струни", "Тангра" и солист на оркестрите "София" и "Формула". Едни от най-популярните му песни са "Маса за двама", "Виргиния", "Близо до мен" и др. Носител на много награди.

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique българско издание

1 август 2013, година 10, брой 8 (105) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

„Аз, президентът на Боливия, бях задържан незаконно в Европа“

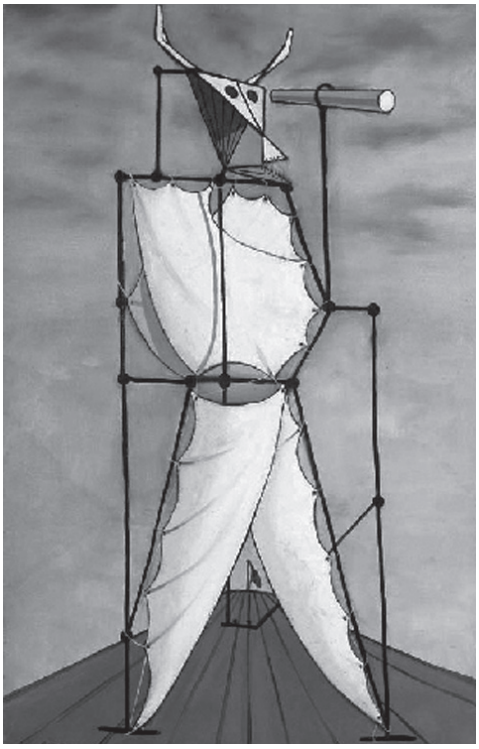
Разкритията на Едуард Сноудън за пипаловидния характер на американския шпионаж предизвикаха само малодушни реакции от страна на европейските ръководители. За сметка на това, те не се поколебаха да задържат самолета на боливийския президент Ево Моралес по подозрения, че транспортира информатика беглец.

Ево Моралес*

На 2 юли т.г. се случи едно от най-необикновените събития в историята на международното право – на президентския самолет на Многонационалната държава Боливия беше забранено да прелети над френска, испанска, италианска и португалска територия, след което бях задържан незаконно четиринадесет часа на летището във Виена (Австрия).

Вече няколко седмици след това този атентат срещу живота на членове на официална делегация, извършен от държави, за които се смята, че са демократични и че зачитат законите, продължава да поражда възмущение и редица граждани, социални организации, международни органи и правителства по света осъждат случилото се.

Какво всъщност стана? Аз бях в Москва, малко преди началото на среща с Владимир Путин, когато мой сътрудник ме извести за технически затруднения, поради които било невъзможно да отидем в Португалия, както беше предвидено първоначално. Когато приключи разговорът ми с руския президент, стана ясно, че проблемът изобщо не е технически...

OSCAR DOMÍNGUEZ. – „Пират“, 1943

От Ла Пас нашият министър на външните работи Давид Чокехуанка успя да организира междинно кацане в Лас Палмас на остров Гран Канария в Испания и да потвърди нов план за полет. Всичко изглеждаше уредено... Когато вече летяхме обаче, полковникът от авиацията Селиар Ариспе, ръководител на президентския авиоотряд и този ден пилотиращ самолета, дойде при мен: *„Париж ни отказва разрешение за прелитане! Не можем да навлезем във френското въздушно пространство.“* Беше изключително изненадан и обезпокоен, тъкмо щяхме да летим над френска територия.

Можехме, разбира се, да опитаме да се върнем в Русия, но имаше опасност да не ни стигне керосинът. Ето защо полковник Ариспе се свърза с контролната кула на летището във Виена, за да поиска разрешение за извънредно кацане. Трябва да благодарим на австрийските власти, че ни дадоха зелена светлина.

Предоставиха ми малък кабинет на летището. Тъкмо разговарях с вицепрезидента си Алваро Гарсия Линера и с Чокехуанка, за да решим какво да правим и най-вече да се опитаме да разберем причините за френското решение, когато пилотът ме информира, че Италия също ни отказва достъп до въздушното си пространство.

В този момент ме посети Алберто Карнеро, посланик на Испания в Австрия. Той ми съобщи, че току-що е бил одобрен нов план за полет, за да ме допуснат в Испания.

(На стр.8)

* Президент на Многонационалната държава Боливия.

Армията, урните, улицата

Серж Алими

Те се бяха заклели, че няма да се домогват до президентския пост в Египет. След като нарушиха тази първа клетва, „Мюсюлмански братя“ трябваше да донесат *„хляб, свобода и социална справедливост“*. Под техния строг надзор несигурността и мизерията нарасналa. Тогава хората излязоха отново на улицата, за да поискат оставката на Мохамед Морси. Някои революции започват така. Когато победят, се честват векове наред, без много да се разсъждава за относителната им спонтанност или за юридическите основи на избухването им. Историята не е семинар по право.

След края на диктатурата на Хосни Мубарак беше илюзорно да се мисли, че продължителното задушаване на политическия живот и сблъсъкът на идеи няма да окаже влияние върху първите избори. В такива случаи избирателите често утвърждават влиянието на най-добре структурираните социални или институционни сили (големите фамилии, армията, някогашната единствена партия) или това на организираните групи, които са изтъкали нелегални мрежи, за да избегнат репресиите („Мюсюлманските братя“). Опознаването на демокрацията далеч не се състои само в избори (1).

Неудържани обещания, ръководители, избрани на косъм, които много скоро се сблъскват с неодобрението или гнева на общественото мнение, гигантски манифестации, организирани от многолика коалиция. През последните години не само Египет, но и редица други страни изживяваха подобни ситуации. Армията обаче не взимаше властта, не вкарваше без присъда държавния глава в затвора и не убиваше негови привърженици. Иначе казано, това в Египет се нарича държавен преврат.

Западните страни не използват този термин. Извисили се като арбитри на дипломатическата елегантност, те изглежда смятат, че някои преврати (в Мали, Хондурас, Египет и др.) са по-малко неприемливи от други. САЩ първо подкрепиха „Мюсюлмански братя“, а после продължиха да предоставят военна помощ за Кайро, когато президентът Морси беше свален от армията. Един консервативен съюз между армията и Братята е мечтаният сценарий за Вашингтон, но той се провали. Това радва едновременно носталгично настроените към стария режим, националистите насъристи, египетските неолиберали, салафистите, светската левица, саудитските монарси. Несъмнено ще има и разочаровани сред тях...

Въпреки че Египет е банкрутирал, противопоставянето между военните и ислямистите не засяга особено икономическата и социалната политика, която в голяма степен остана непроменена след падането на Мубарак. Независимо дали води до избори, или прибягва до държавен преврат, какъв смисъл има една революция, която не променя нищо в това отношение? Новите ръководители обвързват спасението на страната си с финансовата помощ (12 милиарда долара) на държавите от Персийския залив и по-специално на много реакционната Саудитска Арабия (2). Ако тази вероятност се потвърди, юристите напразно ще обвиняват и оправдават – египетският народ отново ще излезе на улицата.

(1) Вж. Alexis de Tocqueville, „Chacun à son rang“ (Всеки според ранга си), *Le Monde diplomatique*, април 1998.

(2) Вж. „Саудитска безнаказаност“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 1 март 2012.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Лебедите на Кайро

Балетната трупа на Операта в Кайро е създадена по модела на Болшой театър благодарение на засилването на съветско-египетските отношения през 50-те години. Тя трябваше да води борба, за да оцелее и да се приспособи към менящия се политически пейзаж.

Мона Абуиса*

„В ИМЕТО *на Отца и Сина и Светия Дух*“, мълви белият лебед, преди да разтвори въображаемите си криле и да се появи в светлината на прожекторите. Забравената Екатерина Ивановна, избягала от Съветския съюз, когато източният блок се разпадаше, и намерила убежище в Египет, сега е царицата на лебедите, която живее на брега на езеро, образувано от сълзите на майка ѝ. В сянката се крие Хани Хасан, звездният балетист на Операта в Кайро. Той изпълнява магьосника Ротбарт, олицетворение на абсолютното зло. Зад кулисите прави в кръг с лебедите си няколко балетни стъпки по музиката на Чайковски, а после се втурва на сцената, за да поведе последния си бой срещу принца. Сцената му принадлежи, но зад червената завеса парада води бившата царица на лебедите, италианката Ерминия.

Един човек наблюдава мълчаливо руската трагедия от XIX век. В миналото той е играл принц Зигфрид и още много главни роли – на тази сцена, в Болшой в Москва, в залата на Ен Ейч Кей в Токио, в миланската Ла Скàла. Абдел-Монеим Камел е воювал за египетския балет през 80-те години на XX в., когато съветските експерти си стягат багажа. Сега се бори с рака. До него е артистичната директорка Ерминия Камел, съпруга и някогашна партньорка в танца. Това ще е последното представление за него. Камел ще почине седмица по-късно от сърдечен удар.

На входа на танцовата академия се издига гигантска руска кукла. Египетските преподаватели говорят на странна смесица от руски и френски „*assemblé, e plié, e jeté*“. Пианистите, бивши съветски граждани, казват, че това място е като миниатюрен СССР. Призракът не е напуснал академията.

„*Ще ме помислите за луда*, казва Алея Абдел Разек в смях и отива да потърси палците си, стари като историята на египетския балет. *Носех ги, когато се явих на изпит в Болшой театър.*“ Балетът никога не я е предавал, макар вече да е навършила шестдесет. Баща ѝ бил един от първите пилоти в египетските военновъздушни сили по време на монархията преди военния преврат през 1952 г. Тя била сред първите танцьорки, пътували зад Желязната завеса. „*Пет перудки отлитат за Съветския съюз*“, ликувал местният печат. Пет малки балерини са танцували под снега за пръв път в живота си, докато зад кулисите са се водили преговори със СССР за доставки на оръжие. Така се е родил египетският балет – благодарение на военните.

ГАМАЛ АБДЕЛ НАСЪР се връща през 1958 г. от Москва, окичен с ордена „Ленин“. Египет оказва добър прием на икономическата и военната помощ от СССР, който по онова време полага усилия да разшири зоната си на влияние в Близкия изток. Много млади египтяни учат в съветските университети и военни школи, а инструктори от Москва пътуват в обратната посока.

В този контекст египетският министър на културата Сарват Окаша кани няколко големи имена на руския балет, сред които бившият директор на Болшой театър Леонид Лабровски, за да създадат балетна академия в Кайро. През 1963 г. пет момичета и три момчета са подбрани да учат две години балетно изкуство в Москва и да влязат в историята като пионерите на египетския балет. Алея, Камел и техните шестима другари са изолирани от другите студенти и поставени под постоянното наблюдение на КГБ. Но тези неудобства нямат особено значение пред чудото да кръчиш из Болшой.

През 1966 г. Операта в Кайро представя първия си балетен спектакъл, *Бахчисарайски фонтан*. Алея изпълнява главната роля на Зарима, тя ѝ е любима и до днес. Впечатлен, Сарват Окаша убеждава президента Насър да посети представлението. Ентусиазмът на вожда е толкова голям, че не минават и 24 часа и той връчва ордена за заслуги на солистите на балета. Отличията, с които е удостоена Алея през годините на дългата си кариера, днес висят на стената в дома ѝ, под военните медали на баща ѝ.

Балетната трупа на Операта в Кайро и до днес е единственият ансамбъл за класически балет в Близкия изток. Изпълнявали са всички големи творби, като *Жизел, Лешникотрошачката, Дон Жуан, Дон Кихот, Лебедово езеро*. Триумфални турнета, интервюта, награди, посещения на експерти от Болшой, светът е бил в краката им.

Една сутрин през 1971 г. Операта е унищожена от пожар. Според някои това е политическа атака срещу новия президент Ануар Садат. На мястото бързо е построен платен паркинг. На следващата година Садат скъсва връзките с Москва. Тежко засегнат от края на съветската помощ, балетът на Кайро губи част от виртуозите си, те се пръснат из Германия, СССР и САЩ.

По това време Ала Шивела учи театрално изкуство в Московския университет. „*Когато научиха, че Садат е изгонил руснаците, нашите египетски съвипускници хукнаха да си стягат багажа в очакване на свой ред да бъдат изгонени.*“ Но съдбата им го спести и те завършиха ученето си. Четиридесет години по-късно Ала Шивела и бившите ѝ другари се срещат отново – в новата опера на Кайро, където обучават бъдещото поколение балетисти.

Колкото до Камел, той се връща от Италия заедно с Ерминия през 1981 г., за да участва във възраждането на египетския балет. Заедно с обезсърчените балетисти чакат в празни студиа, обикалят сцените, които евентуално могат да ги приемат. Алея не е забравила импровизираните гримьорни, където обличала своята балетна пачка до зле уплътнени канализационни тръби. „*Малко по малко успяхме да изградим трупа*“, отбелязва Ерминия, бивша солистка на Ла Скала.

Когато през 1988 г. се появява новата опера, Камел и другарите му настояват да се настанят официално в нея. Организират седяща стачка под прозорците на Министерството на културата, което най-накрая се съгласява. Те ще се завърнат там 23 години по-късно благодарение на бунта срещу режима на Хосни Мубарак. Камел току-що е назначен за артистичен директор на операта, което не пречи той и трупата му да се присъединят към протестите срещу бюрократите на културата. Революцията не ги отдалечава от сцената и *Лебедово езеро* празнува завръщането си в операта след почти две десетилетия отсъствие.

ЗАДЪХАН и давещ се в кашлица, черният лебед се хваща за първата опора, която намира зад кулисите. Балерината има само няколко секунди, за да си поеме дъх, преди да се върне на сцената и да изпълни финалните стъпки – поредица от 32 пируета, за чието усвояване няколко поколения „лебеди“ са преживели истинско мъченичество.

Утре представлението ще е пред публика, но не ни е разрешено да присъстваме. Армията, която подписа акта за раждане на египетския балет, не смята да се отказва от бащинските си права. Както бившият офицер Сарват Окаша е надзиравал репетициите, когато Алея е била още студентка, така и бившият офицер, отговарящ за връзките с обществеността, Мохамед Хосни, упражнява прерогативите си с цялата военна строгост. „*Това са артисти, те създават изкуство за публиката, затова няма защо печатът да тича след тях*“, казва той.

В очите на Хосни журналистите се делят на две категории – изгладнели за скандали лешояди и ционистки конспиратори. В трето действие, когато Екатерина изпълнява възхитителните си фуетета, търся по лицето на офицера следа от някакво артистично вълнение. Напразно.

Сцената принадлежи на магьосника Ротбарт, чиято пагубна аура преобръща живота на всички останали герои. Но когато завесата падне, изпълнителят е различен от персонажа. „*Имат нужда от хартия, намираш им. Казват ти да говориш – и ти говориш. Искат да изиграеш персонажа си и ти играеш*“, казва той с усмивка. Когато не предизвиква ужас на сцената, Хани задвижва машинарията, помага на дамите или се прави на клоун.

ЗАД кулисите един бивш бял лебед – Ерминия, ръководи операциите. Като че ли антагонизмът между двамата герои продължава тук под друга форма. По думите на Хани, Ерминия му попречила, когато започвал работа върху първата си хореографска изява – *Распутин*. Отказала му помощ, под предлог че този брадат нечестивец, свещеник и съветник на царя е прекалено пряко обвинение към „Мюсюлмански братя“. В крайна сметка е намерен компромис, Хани играе Распутин през 2012 г. Името му е в афиша, но той не получава нито пиастра от приходите.

Издигната за артистичен директор през 2004 г., Ерминия си е създала и неприятели. Въпреки значителното присъствие на чужденци в операта и артистичната чувствителност на повечето административния служители, патриотичното облагодетелстване (рефлекс, наследен от колониалната епоха и съживен от революцията от 2011 г.) не е изчезнало. С подкрепата на съпруга си и на няколко политици, сред които бившият министър на културата Фарук Хосни, Ерминия въпреки всичко успява. Твърдо, но спокойно налага дисциплината, която липсвала в академията.

По време на краткото президентстване на Мохамед Морси тя е била подложена на неофициален натиск да преосмисли репертоара. На прицел са преди всичко съвременните балети и леките облекла. Заплахи тегнат и върху любовната сцена между Ромео и Жулиета. „*Ако я съкратим, как ще разбере публиката какво става?*“, пита леко иронично Ерминия. По това време артистите протестират пред Министерството на културата, а балетната трупа танцува по улиците.

Инас Юнес, също бивша балерина, удря по някое кроше на въображаем противник. „*В съвременния балет човек не се бие на шега, има агресивност, докато при класическия сбиванията са стилизирани*“, обяснява бившата ученичка на Алея, днес доайен на академията. Обича да си представя съвременна постановка на *Лебедово езеро*, в която дуелът между Зигфрид и Ротбарт кулминира в насилие. Инас е жена, преливаща от енергия, с предпочитание към характерни персонажи като Медея на Марта Греъм – героинята от гръцката митология, която убива собствените си деца. Танцувала е на сцената от 1969 до 1996 г., докато възрастта накрая побеждава ставите ѝ.

Кабинетът на Алея е до този на Инас. Тя е престанала да преподава, защото смята, че учениците вече нямат необходимите качества, за да станат професионални танцьори. По нейно време стотици кандидати са се борили за шепа места. Тази година едва десет нови ученици са постъпили в академията, в която учат общо 135. Няма да са много онези, които ще получат място в трупата след девет години следване.

ВОПЕРАТА на Кайро танцът е преди всичко мъжка работа. Трупата среща големи трудности при набиране на балерини. На какво се дължи – на религиозната практика, на мечтата за семейство, на икономическата криза или на трудността да запазят тънка талия? Истината е, че все по-малко египтянки тръгват по трудния път, който води от редовата балерина до царицата на лебедите.

В последното действие добрият принц убива лошия магьосник. Но този ден принц Камел загуби битката и магьосникът Ротбарт понесе ковчега му. След две години демонстрации, белязани от кървави насилия, смъртта в Египет не се смята вече за частна работа. Публично и шумно страната се сбогува с героите си. Операта бе в тридневен траур. Печатът посвети повече статии на смъртта на Камел, отколкото на последното му *Лебедово езеро*. Ковчегът бе завит с египетското знаме. За Хани, чийто талант Камел пръв е открил, днес своя ментор към последния му дом е най-малката почит, която може да му отдаде.

Сред тълпата от политици, известни личности или обикновени хора една жена се откроява с русите си коси – Ерминия. Тя е била редом до мъжа си в мрачните времена. Днес възнамерява да запази наследството и името му. Както казва Екатерина, балетът не е работа за хубави кукли.

Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

* Журналист

В Северна Дакота опашките на кравите падат

Добивът на газ и петрол от шисти в САЩ нанася сериозни щети на околната среда. Властите в Северна Дакота си затварят очите.

Специален пратеник Максим Робен*

ФЕРМАТА на г-жа Джеки Шилке е единственото обитаемо място в радиус от тридесет и пет километра. Тази фермерка от околностите на Уилистън винаги се е противопоставяла на опитите на компаниите да правят сондажи на земята ѝ, но няколко нефтодобивни съоръжения граничат с пасищата ѝ. От 2011 г. насам някои от кравите ѝ страдат от странно заболяване: отслабват и понякога им падат опашките. По тази причина тя поискала от властите на Северна Дакота да изследват земите ѝ. Изпратените на място инспектори не открили нищо ненормално.

Тогава г-жа Шилке се обърнала към независим експерт от Детройт. Във взетата проба от въздуха над фермата той установил наличие на няколко вещества – бензен, метан, хлороформ, бутан, пропан, толуен и ксилен, които обикновено се свързват с добива на горива чрез хидравлично разбиване, или *фракинг*. В кладенеца ѝ са открити значителни количества сулфати, хром и стронций. В мозъка ѝ са намерени невротоксични връзки, а в кръвта ѝ – следи от няколко вида тежки метали. Тя е загубила общо пет крави, две кучета, няколко кокошки и част от здравето си.

Серия подобни оплаквания свидетелстват за трудностите, с които се сблъсква Северна Дакота при опазване на земите си, в момент когато медиите не престават да хвалят петролния бум в този щат. От 2011 г. по екраните се въртят едни и същи картини – обширни пасища, обсипани със сондажни кули, огромни опашки от камиони на полето, армия от работници в селища от каравани и т.н. Екологичната цена на този наплив остава обаче загадка. Местната управа не разполага с данни за количествата петрол и химически вещества, разлети върху ливадите вследствие на аварии или поради небрежност, а докладите за промишлени инциденти, които компаниите сами изготвят, често са фалшифицирани. Причината: този малък земеделски щат, чиято политическа столица Бисмарк не надхвърля шестдесет хиляди жители, е политически и юридически рай за петролните компании.

Спорът за замърсяването на почвата, свързано с хидравличното разбиване, почива на изначално недоразумение, поддържано от петролните компании и регулаторните органи. Подземните находища на Дакота лежат на около три километра дълбочина. Според официалните декларации многобройните геоложки пластове, които разделят дълбоките шисти от подпочвените води, предотвратяват каквото и да било замърсяване на водите или почвата. Не се съобщава обаче, че източникът на замърсяването е друг. Според Антъни Инграфеа, преподавател по инженерни науки в университета в Корнел, който отначало работил за усъвършенстване на технологията на петролната компания „Шлумбъргър“, преди да се включи в борбата за забраната ѝ, казва, че *„замърсяването на околната среда не е предизвикано от самото разбиване, а от това, което става преди и след това“*, и по-специално от транспорта и складирането на огромни количества химически отпадъци от промишлената дейност.

* Журналист.

Добивът на газ и петрол от шисти в САЩ нанася сериозни щети на околната среда

Експлоатацията на един-единствен петролен кладенец чрез хидравлично разбиване в Северна Дакота изисква средно 20 милиона литра вода, 235 тона пясък и 1,2 милиона литра химически добавки, за да се увеличи вискозитетът на водата. След като се инжектира под високо налягане този коктейл за разбиване на скалата, наречен *slick-water*, на повърхността на почвата заедно с петрола бликват течни отпадъци, съставени от въглеводороди, тежки радиоактивни метали, извлечени от земната кора, и солени разтвори, заключени под шистите.

САЩ произвеждат ежедневно два милиарда и половина барела от този отпадък, наречен саламура. Част от саламурата се използва отново за разбиване на скалата, но нейното съхранение и преработка са все още в начална фаза на проучване. *„С нея се осоляваха пътищата през зимата, но това беше забранено от властите на Северна Дакота“*, посочва Джо Мартин – шофьор на тежкотоварен камион, дошъл да работи тук, за да изплати заема за къщата си в Уест Фарго. Най-разпространеното решение е течността да се инжектира отново в почвата посредством „инжекционни кладенци“, където тя остава за вечни времена. По разбитите пътища на Дакота трафикът е наситен и произшествията са чести. Мартин получава заплата според количеството транспортирани барели, като шофира между 12 и 14 часа дневно. Недоволства, че някои негови колеги се освобождават от токсичния си товар по протежението на пътя, *„вместо да чакат реда си няколко часа на опашка пред инжекционните кладенци за отпадъци“*.

Двама инспектори за дванадесет хиляди кладенеца

В Северна Дакота кладенците, отпадъците и качеството на въздуха се контролират от две институции – Министерство на здравеопазването и Отдела за петрол и газ *(Oil & Gas Division)*. Те се намесват след инцидентите в случай на изтичане на отпадъци и оставят на компаниите грижата да информират за проблемите – в срок от двадесет и четири часа, както гласи законът – на базата на своеобразно споразумение за взаимно доверие. Според данните на департамента по здравеопазване на Северна Дакота, през последните пет години на инспекторите са докладвани 3 464 изтичания, т.е. по близо два инцидента дневно. Броят вероятно е занижен, тъй като предприятията нямат никакъв интерес да докладват за изтичанията.

От 2010 г. насам Министерство на здравеопазването е наложило по-малко от петдесет глоби. Като се има предвид слабата гъстота на населението при находището Бакен (триста жители на квадратен километър), съществува минимален шанс някой гражданин да стане свидетел на изхвърляне на отпадъци. Колко от тях са минали незабелязани? Петдесет? Хиляда? Министерството признава, че не знае. Инспекторите много рядко посещават терена, за да надзирават дванадесетте хиляди петролни кладенеца, контейнерите, тръбопроводите, камионите цистерни и хилядата инжекционни кладенеца. *„Разполагаме с двама души на терена… Броят им може да нарасне до десет. Имаме и инспектори по бунищата, които контролират качеството на въздуха*, твърди Дейвид Глат – началник на отдела по околна среда към Министерството на здравеопазването на Северна Дакота, без да уточнява броят им. *Ние сме малка агенция, а дейността се извършва далеч от Бисмарк. Дори самото намиране на хотелска стая в зоната на експлоатация е същинско предизвикателство за нас.“* И наистина, място за паркиране на каравана в централната зона на петролния бум, като в селото Уотфорд Сити, струва 1200 долара месечно, колкото наема на гарсониера в Манхатън. Мебелираните квартири са толкова скъпи, че по правило всички спят в каравани.

В случай на изхвърляне на отпадъци, компаниите са длъжни да посочат в доклада си обема на изтеклата течност; но инспекторите признават, че съобщаваните цифри са често неточни, дори измислени. При повече от четиридесет случая през 2012 г. фирмите не знаят какво количество петрол или саламура е излято в природата и просто са написали „нула“. В анкета, проведена от информационния сайт ProPublica, захранван с информация от населението, се твърди, че гигантски разливи остават незабелязани. *„През юли* [2011] *компанията „Петро Харвестър“ докладва за изливане на четиридесет кубически метра саламура. Пристигналите на място инспектори констатирали, че инцидентът е много по-сериозен – десет хектара площ са станали неизползваеми за земеделска дейност след изтичането на осем милиона литра саламура – най-голямото изтичане, установено в Дакота. Но официалният доклад останал непроменен.“* (1) Собственикът на земята, окончателно превърната в пустош, не е получил никаква компенсация от компанията.

Задачата на втория регулаторен орган – Отдела за петрол и газ, се състои в парадоксалното изискване да закриля местните жители и същевременно да развива промишлената дейност. Председателят му Лин Хелмс, назначен от Джак Далримпъл, губернатор републиканец на щата от 2010 г., е работил по-рано в петролната индустрия. Този яростен привърженик на хидравличното разбиване е вече съпредседател, заедно с бившата губернаторка на Аляска Сара Пейлин, водеща фигура на движението „Чаено парти“, на Междущатската комисия по петрола и компактния газ, лоби на щатите, които са производители на горива. *„Кокошарникът е поверен на лисицата“*, отбелязва Дейв Томпсън, адвокат и защитник на околната среда в Гранд Форкс. Дакота разполага с пълни права по отношение на регулацията и ревностно брани прерогативите си срещу евентуално поемане на контрола от страна на Вашингтон чрез Агенцията за опазване на околната среда.

За шест години пейзажът на Северна Дакота се промени много. Производителността на кладенците, експлоатирани от „Континентал“ през 2007 г., много бързо се очерта като изключително голяма. Ежедневният добив днес надхвърля шестстотин хиляди барела суров петрол. През 2012 г. щатът изпревари Аляска и Калифорния и се нареди на второ място сред производителите на петрол след Тексас. От всички краища на САЩ пристигат хора, за да работят тук, в средата на нищото, при трудни условия, срещу изключителни заплати от приблизително 10 000 долара месечно за мияч на камиони. Северна Дакота се нуждае от работна ръка и се радва на най-нисък процент безработица в САЩ (около 3%). *„Преди пет години бяхме известни само със снежните си бури, днес* Уолстрийт джърнъл *ме пита каква е вълшебната рецепта на Северна Дакота“*, ликува г-н Далримпъл.

Ако се вярва на случая с г-жа Шилке, споменатата рецепта съвсем не е била в полза на околната среда. Трудно е да се разбере дали животните ѝ са били заразени от въздуха, от храната, или от двете. Според проф. Инграфеа, възможно е някой кладенец около пасището да се е пропукал и да е излял петрол или саламура в подпочвените води, които са проникнали в кладенеца на фермата. *„Издълбаните за разбиване кладенци са подложени на огромно налягане*, обяснява той. *Здравината им се влошава от година на година. Колкото повече остаряват, толкова повече протичат. Тридесетгодишен кладенец има 60% вероятност да протече, а те всички пропускат след година, ако компанията използва лошокачествен цимент.“* Що се отнася до инжекционните кладенци, те нито се наблюдават, нито се поддържат. *„Никой не си пъха носа в тях*, твърди професорът. *Кой би инвестирал в поддръжката на бунище, което не носи печалба, докато на същото място се развива дейност за милиарди?“*

Болните крави на Уилистън, град символ на петролния бум, в който безработицата под 1% е най-ниската в САЩ, се радват на широк медиен интерес и предизвикаха разисквания относно потенциалната опасност от хидравличното разбиване за земеделието. Досега обаче Вашингтон не е предвидил никакви финансови средства за сериозни проучвания по въпроса. Г-жа Шилке е една от малкото фермери от Северна Дакота, които изразяват публично своето мнение.

(На стр.4-5)

(1) „North Dakota's oil boom brings damage along with prosperity" (Петролният бум в Северна Дакота носи не само просперитет, но и щети), ProPublica, 7 юни 2012.

Ефектът на доминото се разпростира на пет континента

Шистовият газ прекроява геополитиката

Русия, Иран, Катар, Боливия... Членовете на Форума на страните износителки на природен газ се събраха в Москва на 1 юли, за да се опитат да изработят обща стратегия предвид възхода на шистовия газ. Тези традиционни производители изразяват безпокойство, понеже новата манна небесна, добивана преди всичко в САЩ, освен че стимулира местната индустрия, може също да разтърси из основи световната енергийна география.

Режис Жанте*

Кой би предположил? Преди по-малко от десет години пазарът на природен газ се определяше до голяма степен от американския внос. А ето че днес САЩ, напротив, са на път да се превърнат в страна износител. Този обрат прекроява в дълбочина световната геополитика. Като се има предвид, че шистовият газ теоретически може да се добива в много райони на света, по-специално в Европа и Китай, в скоро време е възможна появата на други сериозни действащи лица на този пазар, докато някои държави или региони, като Русия или Близкия изток, рискуват да загубят позиции, независимо от съществуващите съмнения – финансови, технически, екологични – относно бъдещето на този неконвенционален ресурс (1). В областта на горивата блъфирането е неделима част от бизнеса.

От следвоенния период до началото на второто десетилетие на XXI век пазарът на природен газ (добиван по конвенционални методи) се организираше около потоци, свързващи регионите производители – бившия СССР, Близкия изток, с големите потребителски центрове – САЩ, Европа, Китай. Тази схема, чиято материална основа е съществуващата мрежа от газопроводи и финансово-дипломатически споразумения, предполага тежки инвестиции, дългосрочни проекти и известна предвидимост. Изграждането и безопасността на световните енергийни коридори създадоха отношения на взаимна зависимост между държавите, подхранваха нагласи за намеса, породиха съюзи…

Но ето че енергийните потоци се пренасочват, а никой не предвиди това голямо преобръщане. През 2007 г., например, руският гигант „Газпром“ избра външните си партньори „Тотал“ и „Статойл“ за разработване на Щокманското находище в Баренцово море, което се оценява на 2% от световните запаси на конвенционален газ, и трябваха 30 милиарда долара инвестиции. Три години по-късно Москва замрази проекта, тъй като щокмански газ вече не се търси на американския пазар. Междувременно, освен че спадна световното потребление на енергия поради рецесията, на пазара се появиха неконвенционалните горива. Това явление е в основата на *„енергийното възраждане на Америка“*, според доклада „Енергийни перспективи – 2030 г.“ на компанията BP (бившата „Бритиш петролиум“).

Всичко на практика започна в САЩ с две изобретения, първото – на тексаския инженер Джордж Мичъл, който през 90-те години на миналия век успя да приспособи технологията за хидравлично разбиване (2) към мергелните скали, и второто – на американската фирма „Девон енерджи“, която през 2005 г. разработи окончателно хоризонталното сондиране. Те дадоха възможност за извличане на шистовия газ, чието съществуване беше известно отдавна. Този технологичен пробив позволява също експлоатация на компресиран газ (или *tight gas*) и шистов петрол. На енергийния пазар се появиха нови действащи лица – Бразилия, Канада, Австралия…

Резултатът е следният: прогнозите показват, че през 2030 г. САЩ ще се самоосигуряват с енергия до 99%, докато през 2005 г. те произвеждаха само 70% от консумираните количества. Предвид решаващата роля на енергията в американската външна политика през последните десетилетия (3), можем да си представим радикалните промени, които ни очакват. САЩ вече отнеха на Русия мястото на най-голям световен производител на газ. Според изданието от 2012 г. на „Световни енергийни перспективи“ на Международната агенция по енергетика (МАЕ), до две-три години те ще се изкачат на първо място и сред производителите на петрол, като ще изместят Саудитска Арабия.

От бивш голям вносител Америка може до петнадесет години да се превърне в износител на горива.

„Американското енергийно възраждане предизвиква сериозни последици. В САЩ шистовият газ се добива на ниски цени – в края на 2012 г. той струваше 4 долара за базова единица [British Thermal Unit, BTU] *на вътрешния пазар, срещу 18 в Азия и 10 в Европа. За САЩ следователно е изгодно да произвеждат електричество от газ, вместо от въглища. В следствие на това те изнасят въглищата си в Европа“*, констатира Тиери Брос – автор на книга, озаглавена *След американската революция на шистовия газ* (4).

Кой ще осигурява Пекин?

Другото последствие е, че „Газ дьо Франс – Суец“ замрази три от четирите си газови електроцентрали във Франция. *„Френската компания страда от конкуренцията на евтините американски въглища и от намаленото търсене на електроенергия на Стария континент. Газовите електроцентрали вече не са рентабилни, тъй като са принудени да свият обема на производството, който спадна от 42% през 2011 г. на 33% миналата година“*, писа вестник *Еко* през април 2012 г. (5).

Ако се окаже дълготрайна, тази промяна в състава на енергийните производители ще предизвика серия от катаклизми. Илюстрация за това ни дават взаимоотношенията между Европа и Русия. По инициатива на някои държави като Германия, Европейският съюз прояви снизходителност спрямо Москва по редица политически, стратегически и свързани със сигурността въпроси, тъй като включително до последните няколко години 40% от вносния природен газ в Европа се доставяше от „Газпром“. Напредъкът на САЩ по отношение на енергийната независимост засяга косвено това положение, в частност – Катар. Емирството се нарежда на първо място сред световните износители на втечнен природен газ (ВПГ), който се транспортира с кораби, а не по газопроводи, преди да бъде върнат в газообразно състояние след доставянето му. Част от продукцията беше предназначена за американските терминали. Но след като търсенето от страна на Вашингтон все повече намалява, големи обеми ВПГ вероятно ще бъдат пренасочени към Азия и най-вече към Европа, което ще позволи на ЕС да намали зависимостта си от руския газ. Няколко терминала за ВПГ бяха вече открити или планирани в Гърция, Италия и Полша, която проявява амбицията да се превърне във входна врата към Централна Европа от Катар или други доставчици.

Значи ли това, че Русия ще бъде един от големите губещи от „революцията на шистовия газ“? *„До известна степен, да. „Газпром“ ще трябва да се откаже от изгодните дългосрочни договори и да се впише в логиката на пазара, на текущите цени, които не са индексирани спрямо цената на петрола“*, отговаря Татяна Митрова от Изследователския институт по енергетика в Москва. Обхванатият от рецесия европейски пазар, който навремето беше изгоден за „Газпром“, става непривлекателен. През 2008 г. на него се падаха 30% от продаваните обеми, но повече от 60% от приходите на руската компания.

При това положение Москва се обръща към азиатските пазари – Китай, Южна Корея, Япония, които след цунамито през март 2011 г. и катастрофата в централата във Фукушима се насочват все повече към други източници на енергия. Тази промяна кара Москва да премине от политика на газопроводите (чието териториално разположение винаги води до силни геополитически последици и създава трайна зависимост) към втечнен газ, чиято доставка е по-гъвкава и предоставя по-големи възможности за адаптиране.

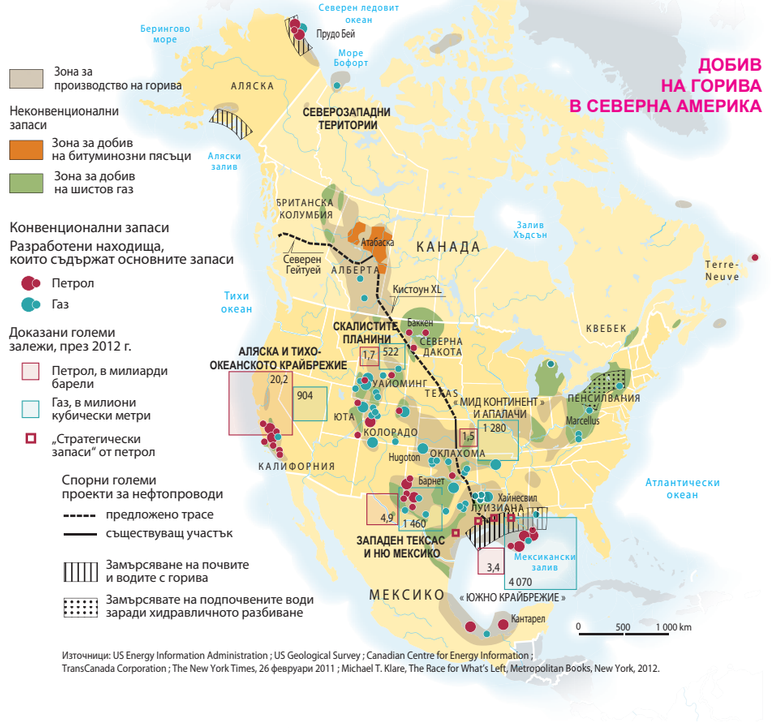
Все пак, прогнозата за периода до 2040 г., изготвена от Татяна Митрова (6), е относително оптимистична за Русия. *„Пробивът с шистовия газ отложи за срок от две-три десетилетия световната заплаха от липса на петрол и газ, достъпни на поносима цена* (…) *и потвърди, че горивата преобладават в световния енергиен сектор. Делът на петрола и газа в световното потребление на първична енергия ще остане практически непроменен – 53,6% през 2010 г. и 51,4% през 2040 г.“* Светът ще влезе в „ерата на природния газ“ – източник на енергия, който замърсява атмосферата по-малко от други източници. Международната агенция по енергетика предвижда увеличение на потреблението на газ с 50% до 2035 г. Предвижда се частта на газа от всякакъв тип да се увеличи от 21 на повече от 25% през идните години.

Какви ще бъдат последиците за Близкия изток и за държавите членки на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) като цяло? Трябва ли да се очаква геополитическа демобилизация на Вашингтон? *„Не вярвам,* отговаря Даниел Йергин, председател на Кеймбриджкото дружество за проучвания в енергетиката (CERA) (7). *Да отбележим първо, че днес по-малко от 10% от производството в Персийския залив се изнася за САЩ. Що се отнася до доставяните обеми, Америка не е твърде зависима от страните от Залива. Въпреки това обаче, не се забелязва дезангажиране на Вашингтон спрямо региона. Защото за САЩ е важно петролът да служи на световната икономика и растежа ѝ.“*

Потоците от горива от Персийския залив все повече се насочват към Азия. *„Това може да накара Китай да поеме политически и свързани със сигурността отговорности в Близкия изток, за да не накърни, например, енергийната си сигурност. В това отношение Китай е много въздържан, но не е изключено новите реалности на пазара на горива и на геополитиката да го принудят“*, смята Майкъл Мейдан, специалист по въпросите на китайската енергетика към американската консултантска фирма „Евразия Груп“. Засега Пекин се възползва от ролята на световен жандарм, изпълнявана от Америка, която няма никакъв интерес от срив на китайската икономика.

В този несигурен и променлив свят Китай също залага на шистовия газ. Потенциал съществува, ако се вярва на Американската агенция по енергетика, чийто последен доклад класира *„технически използваемите“* китайски ресурси на първо място сред проучените четиридесет и две страни (8). Но геологията на страната, твърде различна от американската, може да създаде големи затруднения и да оскъпи производството. *„Енергийната сигурност е приоритет за Пекин. В контекста на арабските бунтове и на факта, че повече от половината китайски внос на петрол произхожда от Близкия изток, той проявява амбиции за производство на собствен шистов газ. По тази причина китайски фирми инвестираха в тази област в чужбина, за да се домогнат до технологията“*, добавя Майкъл Мейдан. При наличието на този нов китайски ресурс и конкуренцията на Централна Азия и Австралия (два региона, които също се стремят да доставят газ на Пекин) Русия има малки шансове да упражни върху Китай енергийната опека, която наложи върху Европа в началото на новия век (9).

Играта се води на няколко полета. А предвижданията, дори краткосрочните, изглежда се правят с единствената цел да предизвикат опровержения. Даден тип енергия се оказва прекалено скъп за производство или транспорт? Да минем към друг, да видим дали можем да намалим потреблението, да подобрим ефективността, да променим механизмите на ценообразуване и т.н. Едва една промяна достига до широката публика и вече започва обмислянето на нова реформа. *„Революцията на шистовия газ е вече минало. Днес САЩ залагат на шистовия петрол. Според американския департамент по енергетика, производството на петрол в страната ще се увеличи с 23% до 2015 г.“* , твърди Брос.

Източници: US Energy Information Administration ; US Geological Survey ; Canadian Centre for Energy Information ; TransCanada Corporation ; The New York Times, 26 февруари 2011 ; Michael T. Klare, The Race for What's Left, Metropolitan Books, New York, 2012.

„Ексон“ напуска кораба

Другата голяма неизвестност – световните запаси на шистов газ. *„Те много трудно могат да бъдат определени. Тук положението е различно в сравнение с конвенционалните залежи. В Европа например извличането на горива от земните недра не е широко застъпено. Познанията ни за геоложките структури в дълбочина са ограничени. За да разберем какво действително се крие в тях, е необходимо да се извършат сондажи и да се предприеме експериментален добив. В Полша например нашите американски партньори от „Ексон“ решиха да прекратят авантюрата, след разочароващите резултати*, казва Брюно Курм, отговорник за шистовия газ в Европа в компанията „Тотал“. Полша изключително много залага на шистовия газ, тъй като мечтае да намали зависимостта си от „Газпром“ и от съсед, с който я свързва една меко казано сложна история (10).

При сегашната революция на шистовия газ САЩ, Китай, Европа, Русия – основни действащи лица на световната енергийна сцена, вече са предприели мерки, било по желание, било по принуда, за да се приспособят към новата ситуация, но се оказват неспособни да предвидят дългосрочните последици от този поврат.

Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

*Журналист

(1) Вж. Нафез Мосадък Ахмед, „Голямата измама с шистовия газ“, *Монд дипломатик в Дума*, 7 март 2013. Конвенционалният газ е затворен в шуплести и пропускливи скали (пясъци, пясъчници), от които сравнително лесно може да бъде извлечен; неконвенционалният газ е затворен в по-плътни скали, които мъчно го пропускат.

(2) Използвано от шестдесет години насам при други подземни пластове, хидравличното разбиване се състои в инжектирането на вода под налягане за разбиване на скалата, както и на химически вещества и пясък при разцепването на глинените шисти.

(3) Вж. Jean-Pierre Séréni, „Echec d'une guerre pour le pétrole“ (Провал на една петролна война), *Le Monde diplomatique*, март 2013.

(4) Thierry Bros, *After the US Shale Gas Revolution* (След американската революция с шистовия газ), Technip, Париж, 2012.

(5) Anne Feitz, Veronique Le Billon, „GDF Suez va arrêter des centrales à gaz en France“ („Газ дьо Франс – Суец“ ще спре газови електроцентрали във Франция), *Les Echos*, Париж, 11 април 2012.

(6) „Global and Russia Energy Outlook up to 2040“ (Прогнози за енергетиката в света и Русия до 2040 г.), www.eriras.ru.

(7) Публикувал *The Quest: Energy, Security and the Remaking of the Modern World* (Търсенето: енергетика, сигурност и преправяне на съвременния свят), Penguin Books, Лондон, 2012.

(8) „Technically recoverable shale oil and shale gas resources : an assessment of 137 shale formations in 41 countries outside the United States“ (Технически използваеми ресурси от шистов петрол и газ – проучване на 137 шистови залежи в 41 страни извън САЩ), US Energy Information Administration, 10 юни 2013, www.eia.gov.

(9) Neil Buckley, „Russia's eastern energy pivot has limits“ (Русконто източно енергийно влияние си има граници), *Financial Times*, Лондон, 27 юни 2013.

(10) Вж. Dominique Vidal, „Les coulisses de la diplomatie polonaise“ (Кулисите на полската дипломация), *Le Monde diplomatique*, ноември 2012.

В Северна Дакота опашките на кравите падат

(От стр. 3)

Други фермери отказват да кажат имената си и да огласят фирмата, с която са в конфликт, било защото спорът още не е решен, било защото са подписали клауза за поверителност, която им забранява да споделят подобни случаи с пресата или с независими експерти.

Петиция, отхвърлена по формални съображения

Някои пък са собственици на земята и на подземните богатства. Те ги дават под наем на компаниите и получават месечно обезщетение, наречено *роялти*, за всеки извлечен барел. *„Боят се, че петролните компании ще им направят живота черен, ако почнат да хапят ръката, която ги храни“*, вметва Дерик Братен, адвокат в Бисмарк, който напътства четиридесетина фермери в делата им срещу петролните компании. Свидетелствата, които е събрал, доказват, че фермерите смятат властите за противник, на същото основание като компаниите.

През 2011 г. фермерите от окръг Ботино са заснели от въздуха очевидни изтичания и разбити контейнери за токсични отпадъци. Всеки инцидент е бил докладван на властите. Но никакво действие не е било предприето срещу замърсителя „Сейджбръш Ресорсис“. Напротив, *„инспекторите са препратили на фирмата изпратените им мейли“*, а фермерите били предадени на съда за *„навлизане в чужда собственост“*, обяснява Братен. След година и половина съдебно производство компанията е била осъдена от съдия в Бисмарк. Тя е обжалвала и делото е все още в ход.

Малкият щат Северна Дакота поначало не е бил готов за подобно трескаво развитие. В политическо отношение щатът страда от структурни слабости. Едно проучване, публикувано през януари 2013 г., го класира на 43-то място от общо 50 по отношение на корупционния риск (2). Получил е дори най-ниската възможна оценка в областта на политическото финансиране. *„Кандидатите на изборите не са длъжни да декларират за какво харчат парите, дадени от техни поддръжници, а декларациите за получените суми са твърде мъгляви“*, посочва докладът.

Сенатът в Бисмарк се свиква на пленарно заседание само веднъж на две години. Навремето това беше достатъчно за земеделски щат, но сегашният промишлен бум налага изключително бърза политическа реакция. Във връзка с това демократическото малцинство поиска миналата година да се свика специално сесия, за да се наложи по-строга регламентация на компаниите. Предложението бе отхвърлено от губернатора Далримпъл. *„Много граждани смятат, че политиците се грижат повече за благосъстоянието на фирмите, отколкото на хората“*, смята Райън Тейлър, бивш сенатор демократ и фермер в Килдир. Самият той е представил кандидатурата си за губернатор на изборите през ноември 2012 г., като се е ангажирал да не приема дарения от петролните компании, за да избегне конфликт на интереси. Далримпъл го е победил с четиридесет процента разлика. От 1964 г. насам щатът не е гласувал в полза на кандидат демократ на президентските избори.

Губернаторът на Северна Дакота разполага с власт, несравнима с тази на колегите си от останалите щати. В качеството си на председател на Промишлената комисия, той издава разрешенията за сондажни дейности. Едновременно регулатор и облагодетелстван от даренията на индустриалците, той често попада в конфликт на интереси. От края на 2011 г. до юни 2012 г. Далримпъл е получил 81 600 долара дарения от страна на няколко петролни компании със солидни позиции в щата, като „Хес“, „Коноко“ или „Континентал“. Месец по-късно той одобри оспорван проект в окръг Дън в полза на същите фирми. Става дума за концесия върху изключително обширен терен от 125 квадратни километра, навлизащ в щатския парк „Литъл Мисури“, който е държавна собственост. Сто и седемдесет жители на окръга изпратили петиция до местен съдия с молба да призове губернатора пред съда и да го обвини в корупция (3). Но окръжният съдия отхвърлил петицията поради неспазване на съдебната процедура…

Специалистите смятат, че петролният бум може да продължи двадесет години и че единствено един траен спад на световната цена на суровия петрол под 60 долара за барел (през юли 2013 г. тя бе почти двойно по-висока) може да спре процеса. Северна Дакота далеч не е приключила петролната си революция. Все по-широко навлиза нова техника. От една и съща точка на терена тръгват десетина подземни кладенеца, които разбиват скалата в радиус от няколко километра. Това позволява мащабно увеличаване на добива. При този още по-ефикасен метод, основна грижа на компаниите става транспортът на огромните количества горива. Те съответно изискват построяване на повече петропроводи. *„Тази нова технология, изискваща по-мащабно обезлесяване, повече вода, химия, тръби и унищожаване на земеделски земи…“*

(2) „State Integrity Investigation 2013“, www.stateintegrity.org.

(3) „Dunn County residents submit petition to put governor before grand jury“ (Жители на окръг Дън изпращат петиция с искане губернаторът да бъде изправен пред съда), *The Dickinson Press*, 31 октомври 2012.

Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

Изкуствено противопоставяне

Изкуство и политика –

Дълго време подозираха „ангажираното“ изкуство, че предава каузата на... изкуството. И наистина, има унищожителни примери за творения, подчинени на официални догми, и за произведения, сведени до излагането на една теза. Ала естетическият избор винаги се вписва, дори когато тази връзка се отрича, в една съвкупност от политически ценности. Ангажираността в действителност се предава в творбата, когато се изследват внимателно творческите средства.

Евелин Пиейе

ПОЛИТИЦИТЕ в нашите просветени демокрации вече изобщо не говорят за изкуство. Думата „изкуство“ липсваше в програмата от шестдесет точки, които Франсоа Оланд изложи за президентските избори през 2012 г. Фигурираше единствено *„национален план за художествено възпитание“*. В проекта на противника му Никола Саркози този термин се споменаваше само веднъж. Нищо чудно, в речника на „елитите“ „културата“ замени „изкуството“. А култура е нещо мъгляво, никой не знае за какво точно става дума и всичко се смесва. Но за политиците, които управляват от няколко десетилетия, важното в тази област е „демократизирането“ на достъпа до тази прословута култура. Предполага се, че то ще допринесе за сплотяване на социалната тъкан. Странен начин да се трансформира изкуството в обикновен фактор за интеграция и да се изопачи една тема, която дълго време бе неудобна.

В продължение на близо два века, докато се утвърждаваше социалната тема, се сблъскваха две схващания за ролята на изкуството. Допълнение към душата или инструмент в служба на преобразяването на конкретното положение на хората? Творчество за просветените или изкуство за народа? Важен въпрос, който няма да изчезне чрез фокуса *„културен дълг“* и *„право на култура за всеки от съвременниците ни“* (1). Фундаментален въпрос, който днес явно пак излиза на преден план, докато в същото време отново се появяват политически и социални конфликти.

Каш Леоне, работник в акционерното дружество „Пежо“ (PSA) и рапър, пише песента *Това повече не може да продължава*, чийто клип стана много популярен. В него той съчетава своя гняв и иронията с репортаж за затваряне на завода в Олне су Боа. Ариа Арамнеджад посвещава песента *Свито сърце* на иранското „зелено движение“ – вълната от демонстрации срещу измамите по време на президентските избори през 2009 г. Той е задържан под стража от осемнадесет месеца. Трупата „Дор е дежа“ разработва на сцената значението на 1793 г. с пиесата *Нашият терор*. Филип Кобер отдава почит на Андре Бенедето, застъпник на един лирично ангажиран театър, с *Трябва спешно да се изкрещи!* В края на май китайският артист и опозиционер Ай Вейвей качи видеоклип за своето задържане през 2011 г. В него се смесват рок песен, кино и цветисти псувни срещу така скъпата на пропагандата на властта „хармония“. Той възнамерява в скоро време да рецидивира с албум в стил хард рок – жанр, който не си пада особено по прелестите на „съвместното съществуване“.

Каш Леоне, работник в акционерното дружество „Пежо“ (PSA) и рапър, написа песента *Това повече не може да продължава*, чийто клип стана много популярен.

„Нещо по-силно от барута“

ТОВА са само няколко разнородни примера, които не би могло да се сравняват, но които свидетелстват за растящото значение на едно изкуство, което е тясно свързано с политиката. И може би не е безинтересно на фона на скучните дебати и на рисковете за страната да си припомним какви са залозите. Защото изкуството с политически амбиции дълго време бе смятано за по-малко „творческо“, отколкото… неангажираното изкуство. Достатъчно ли е да се афишира ангажираност, за да се превърне изкуството в „художествено“ ангажирано? В какво се впуска изкуството, когато артистът се ангажира? Творбата не си ли е достатъчна сама на себе си?

Важно е най-напред да се подчертае, че тези противоречиви схващания за ролята на изкуството не са от толкова отдавна. Те се родиха от политическата и социалната история с революционен фон. И Шарл Бодлер, съвършеният поет, може тук да им послужи за емблема.

Бодлер е с боядисани в зелено коси, което несъмнено му придава необичаен вид. Няма начин човек да се заблуди – той е артист. Ала това е същият денди, напудрен и с ръкавици в деликатно бледорозов цвят, който в предговора си към *Мелодии и песни* (1851) на Пиер Дюпон, популярен поет републиканец и социалист, се подиграва на *„детинската утопия на школата за изкуство за самото изкуство“*, като подчертава, че неговата *Песен на работниците* е *„удивителен вик на болка и меланхолия“*. Същата година той заявява: *„Има думи, велики и страшни, които пронизват непрестанно литературната полемика: изкуство, красота, полза, морал. Настава голяма бъркотия и поради липса на философска мъдрост всеки взима за себе си половината от знамето, като заявява, че другата половина не струва нищо (...) С болка отбелязваме, че подобни грешки намираме в две противоположни школи – буржоазната и социалистическата. Да поучаваме! Да поучаваме! – крещят и двете с мисионерски плам. Естествено, едната проповядва буржоазния морал, а другата – социалистическия морал. Следователно, изкуството вече е само въпрос на пропаганда“* (2).

През 1848 г. Бодлер участва във февруарските революционни дни, които предизвикват падането на Луи-Филип и водят до провъзгласяването на републиката. През юни избухват народни бунтове, които са жестоко смазани. През декември Луи Наполеон Бонапарт е избран за президент с всеобщо гласуване (на мъжете). През 1851 г. благодарение на държавен преврат той е провъзгласен за император. Разцвет на спестовните каси; министър Франсоа Гизо предлага като идеал на французите прословутото си „Забогатявайте“ и Бодлер се оказва в *„самотата на своето аз“*, както пише неговият приятел фотографът Надар. Прогресът го потиска: *„Има ли нещо по-абсурдно от Прогреса, след като човекът, както е доказано в ежедневието, винаги е подобен и еднакъв на себе си, т.е. той е неизменно в диво състояние?“*, пише той в *Избликване*. Модерността му навява меланхолия – две думи, които дарява на френския език – макар да е можел (и той го е знаел) да привета *„епичната ѝ страна“* и да покаже и обясни *„колко велики и поетични сме с нашите вратовръзки и лачени боти“* (*Салон от 1845 г.*). Но това беше преди политическите предателства и триумфа на добродетелната буржоазия.

Бодлеровите терзания и противоречия са свързани точно с модерността. Те дори са емблематични за нея. Притиснат от погнусата към *„Да поучаваме! Да поучаваме!“*, той ще се изправи срещу противоречащи помежду си позиции и ще опита да обедини, както подчертава Пиер Бурдийо, *„без помирителни компромиси дълбоко противоположни и социално несъвместими качества и проекти“* (3). Поставен пред едно *„пространство на вече създадени възможности“*, което отхвърля, не му остава нищо друго, освен *„да осъществи възможното“* – едно самотно, изстрадано творчество в свят, където, ако цитираме *Цветя на злото*, *„действието не е сестра на мечтата“*.

Това разкъсване на артиста между ангажираността и естетизма, между полезното изкуство и изкуството, отстояващо независимостта си, между творчеството, откликнало на проблемите на епохата, и търсенето на вечната красота, се разкрива едва през XIX век. Едва тогава се разпространява практиката картината да носи подпис и тя вече става „произведение“. Самата дума „Изкуство“ с главна буква в нейния модерен смисъл като че ли не получава разпространение преди XVIII век, който разграничава „механичните“ изкуства от „благородните“ изкуства – поезията, музиката, живописта и... военното изкуство. Така артистът малко по малко се разграничава от занаятчията в една йерархия на ценности поради факта, че *„не необходимостта ги е родила“* [живописта и поезията] (Предговор към *Енциклопедията*). *Otium* (свободно време) срещу *negotium* (търговия), или удоволствието на свободните занимания и лукса на ненужното срещу труда и рентабилността.

През XIX век тези противоречия се задълбочават. От една страна, държавата губи монопола върху излагането и утвърждаването на изкуството (4), а от друга, Революцията, като премахва привилегиите и изважда на преден план изумителното понятие за равенство, поставя въпроса за същностната разлика, за изключителността. Още повече че векът преживява една друга (продължителна) революция – индустриалната. И тя също поставя въпроса за народа, за

(1) Реч на министъра на културата Орели Филипети, Авиньонски срещи, 15 юли 2012.

(2) Charles Baudelaire, *„Les drames et les romans honnêtes“* (Драми и порядъчни романи), 1851, в *Œuvres complètes*, Gallimard, coll. „La Pléiade“, Париж, 1961.

(3) Pierre Bourdieu, *Méditations pascaliennes* (Размисли върху Паскал), Seuil, coll. „Points Essais“, Париж, 2003.

(4) Вж. Nathalie Heinich, *Du peintre à l'artiste* (От художника до артиста), Editions de Minuit, Париж, 1993.

МЕЖДУ ЕСТЕТИКА И АНГАЖИРАНОСТ

действие и мечта

тълпата, масата, които вече не са невидими. Политическата революция се проваля неколкократно, но въпросите, които повдига, постиженията и идеалите ѝ продължават да терзаят умовете, а социалният въпрос да ги активира и заостря.

С триумфа на буржоазията и нейните ценности – труд, икономика, зачитане на реда – артистът е подчинен на закона на пазара. Той трябва да се харесва на онези, които съставляват публиката и чиито ценности невинаги споделя. Той може да избира между това да признава за съдници единствено изискванията на своето изкуство и да отстоява своята кула от слонова кост, откъдето да презира неспособните да се издигнат до Красотата еснафи, или да стане вестител на онези, които господстващата класа презира, и да се постави в служба на свободата. Да работи за равните нему и за себе си или да каже истината на обществото. Изкуство за изкуството или полезно изкуство. Изкуството като самоцел или изкуство, което служи на някаква цел. *„Изкуството в тази епоха на демокрация все повече се присвоява от един елит, става собственост на странна, извратена и чаровна аристокрация“*, коментира писателят Катюл Мендес в края на века (5). Безизходна ситуация за онези, които не искат нито да са глашатаи на масата, нито творци за малцина избраници. *„Може би изкуството в крайна сметка не е по-сериозно от игра на кегли, изглежда всичко е само една огромна шега“*, отбелязва Гюстав Флобер в своята *Кореспонденция*. За какво служи?

Някои дават конкретни отговори. Сред тях на първо място е Виктор Юго. За него монархистът католик и денди Жюл Барбе д'Орвили пише, че целта му с *Клетниците „е да взриви всички социални институции с нещо по-силно от барута, който вдига във въздуха планини – със сълзите и състраданието“* (6).

Да разпалиш стремежа към други хоризонти

ВРАЗИСКВАНИЯТА се намесват политически мислители. И разбира се Пиер-Жозеф Прудон. Той припомня, че изключителността и своеобразието на артиста е *„продукт на универсалния разум и на една всеобхватна наука, натрупана от множество майстори и с помощта на маса по-нисши занаяти“*. Подчертава, че артистът *„е призван да помогне за изграждането на социалния свят“* и да твори една идеална реалност, чиято *„цел е физическото, интелектуалното и нравственото усъвършенстване на човечеството, доказването му пред самото себе си и в крайна сметка неговата прослава“* (7). Този *„връх на социалистическата простащина“*, пише Флобер в своята *Кореспонденция*, откриваме през целия XX век, когато се сблъскват и противопоставят политическите авангарди и артистичните авангарди в светлината на големите надежди, породени от революцията от 1917 г. и кошмарите на века.

Две важни мисловни течения ще позволят да се преодолее противопоставянето между чисто изкуство и полезно изкуство, търсенето на вечната красота и подчиняването на една кауза.

Бертолт Брехт, образец на ангажирания артист, един от големите теоретици и практици на политическото изкуство, заявен марксист, основател на „Берлинер ансамбъл“ в Германската демократична република (ГДР), припомня, че *„от вечни времена задачата на театъра, както на всички изкуства, е била да забавлява хората. (...) Неговото единствено оправдание е удоволствието, което носи, но това удоволствие е необходимо. Не би могло да му се даде по-висок статут, с превръщането му например в нещо като нравоучителен панаир. (...) Не би трябвало от него да се иска да учи на каквото и да било, защото е важно театърът да има свободата да бъде ненужен, което предполага, така е, че живеем за нещо излишно“* (8).

Той твърди, че една пиеса е политическа не когато темата ѝ е политическа, а когато *„възприема политическо поведение, удоволствието да променя нещата, политически и частни“* (9). Именно с тази присъща му сила изкуството може да въздейства. Но затова е нужно *„да се търсят истинските радости на нашата епоха“*, което предполага да се измислят форми, отговарящи на съвременните реалности. *„Ако ви запитат дали сте комунист, по-добре е да представите като доказателство картините си, отколкото партийната си книжка.“* (10)

Няма точна рецепта, има нови въпроси, поставени от обществото, на които трябва да се придаде такава форма, че да събуди у зрителя радостта да предвижда отговори, различни от предлаганите от света, в който живее. Игрова форма, която предизвиква учудване, кара зрителя да отвиква от фалшиви очевидности, подтиква го да се съмнява във вечността на съществуващия ред, разпалва желанието да се освободи от онова, което пречи на човека да живее по-пълноценно. А това поражда... радост.

Брехт не е единственият, който формулира този изход от дилемата елитарно, самотно изкуство и изкуство, принизено до пропаганда. „Революционните романтици“ (11), големите ковачи на Октомврийската революция, подобно на сюрреалистите, съумяха да намерят *„мита, имащ връзка с обществото, което смятаме за желано“*. Не формализъм, нито *„революционна пяна, изобилстваща единствено с добри намерения“*, както казва Анатолий Луначарски, комисар по образованието в СССР от 1917 до 1929 г. (12). „Социалистическият реализъм“ е също толкова безсъдържателен, колкото и естетическите еквилибристики.

Има друг допълнителен изход – превръщането на един луксозен артикул в универсално благо. Точно това се заемат да правят например творците, подкрепящи Народния фронт през 1936 г. Те избират да са на заплата, за да преподават и популяризират своето изкуство. Това е програмираното начало на театралната децентрализация. Франс Мазарел, големият дърворезбар, ръководи художествена академия, субсидирана от Съюза на синдикатите на Сена: *„Не съм такъв естет, че да се задоволявам да бъда само артист.“* *Марсилезата* на Жан Реноар е *„голям национален, официален и демократичен филм, финансиран с публична подписка“*. Луи Арагон ще напише във вестник *Сьо Соар* (1 февруари 1938): *„Чудото е, че въпреки костюмите, въпреки декорите, въпреки темата за* Марсилезата *това е толкова актуален, толкова пламенен и толкова човечен филм, че зрителят е грабнат и запленен, сякаш нашият собствен живот се разиграва пред очите ни. И наистина, това е нашият собствен живот.“*

Онова, което показват тези примери, е отказът да се прибегне в името на един лъв идеал към опростяване на изразните средства и заедно с него се прави изборът да се формират у хората способности за естетическа преценка. Крайната амбиция е да се помогне за създаване на едно *„освободено общество“*, където *„всеки ще може свободно, наред с другите дейности, да се отдава на творчество. Вече няма да има художници, а хора, които между другото правят живопис“* (13). Това са думи на политически теоретици – Карл Маркс и Фридрих Енгелс. Един поет – Лотреамон, им откликва, като заявява, че *„поезията трябва да се прави от всички. Не от един“* (*Стихотворения II*). Други артисти ще продължат тези търсения, по-специално през 60-те и 70-те години, като се опитват да сложат край на сакрализацията на автора за сметка на колектива, да включат зрителя като актьор и да намерят алтернативни средства за финансиране и разпространение.

С други думи, изкуството, което се обявява за политическо, изразява, че човекът е несъвършен, че трябва да се направят много промени, за да се създадат условията за разцвет на неговите способности. И когато изкуството изпълнява ролята си, тази роля е да саботира господстващите представи и да разпалва стремежа към други хоризонти. Тогава то се учи *„на стремеж към невъзможното: онова, което силата на установените общества забранява да се желае, за да му попречи да се роди – точно това трябва да се завоюва“* (14).

То не може да промени света, но поражда усещането, че нещо става в съществуващия ред, в главите и в стремежите. Не би могло да се сведе до афиширане на добри прогресивни чувства и още по-малко до дребнаво търсене на провокацията, която често се задоволява да шокира очарования от себе си буржоа.

Но това изкуство не би могло да се размие в културното оживление и спокойната му съвест, защото положително не се стреми *„да омагьоса отново света“*. То превръща критиката на нашите реалности в *„празник на възможностите“* (15) – нашите колективни и чисто лични възможности.

ЕВЕЛИН ПИЕЙЕ
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

(5) Цит. от Jules Huret, *Enquête sur l'évolution littéraire* (Изследване върху литературната еволюция), Bibliothèque Charpentier, Париж, 1891.

(6) Вж. *„Les Misérables“, un roman inconnu?* („Клетниците“, един неизвестен роман?), Maison de Victor Hugo – Paris musées, 2008.

(7) Pierre-Joseph Proudhon, *Du principe de l'art et de sa destination sociale (extraits)* (За принципа на изкуството и за социалното му предназначение (извадки) в Emile Zola, Pierre-Joseph Proudhon, *Controverse sur Courbet et l'utilité sociale de l'art* (Дебат върху Курбе и социалната полза от изкуството), Mille et une nuits, Париж, 2011.

(8) Bertolt Brecht, *Petit Organon pour le théâtre* (Малко театрално помагало), L'Arche, Париж, 1970.

(9) Manfred Wekwerth в „Bertolt Brecht“ (Бертолд Брехт), *Europe* № 856-857, Париж, август-септември 2000.

(10) Bertolt Brecht, „Appel aux jeunes peintres“ (Призив към младите художници), *Ecrits sur la littérature et l'art* (Съчинения за литературата и изкуството), L'Arche, Париж, 1970.

(11) Michael Löwy, Robert Sayre, *Révolte et mélancolie. Le romantisme à contre-courant de la modernité* (Бунт и меланхолия. Романтизмът срещу модерността), Payot, Париж, 1992.

(12) Anatoli Lounatcharski, *Théâtre et révolution* (Театър и революция), Maspéro, Париж, 1971.

(13) Karl Marx, Friedrich Engels, *L'Idéologie allemande* (Немска идеология, 1846), Editions sociales, Париж, 1976.

(14) Henri Maler, *Convoiter l'impossible* (Да се стремиш към невъзможното), Albin Michel, Париж, 1995.

(15) Ernst Bloch, *Le Principe Espérance* (Принципът Надежда), три тома, Gallimard, Париж, 1976, 1982 и 1991.

JACKSON POLLOCK. – „Птица“, 1941

LE MONDE diplomatique
българско издание

„Аз, президентът на Боливия, бях задържан незаконно в Европа“

(От стр.1)

Само че, обясни ми той, най-напред трябвало да се претърси президентският самолет. Дори това беше представено като задължително условие за нашето заминаване за Лас Палмас на Гран Канария.

Когато попитах за причините за това изискване, Карнеро спомена името на Едуард Сноудън, служителя на американска компания подизпълнител, на която Вашингтон е поверил някои от шпионските си дейности. Отвърнах, че го познавам единствено от пресата. Напомних също така на испанския дипломат, че моята страна спазва международните конвенции – изобщо нямах намерение да екстрадирам когото и да било към Боливия.

Карнеро беше в постоянна връзка с испанския заместник-секретар на външните работи Рафаел Мендивил Пейдро, който явно му казваше да настоява. *„Няма да претърсвате този самолет*, отсякох аз. *Ако не вярвате на думите ми, значи смятате за лъжец президента на суверенната държава Боливия.“* Дипломатът отново излезе от стаята, за да получи нареждания от началника си, след което се върна. Тогава той ме помоли да го поканя да *„пием кафе“* в самолета. *„За престъпник ли ме взимате?*, питам аз. *Ако държите да проникнете в този самолет, ще трябва да го направите със сила. Не бих могъл да се съпротивлявам на военна или полицейска операция – нямам необходимите за това средства.“*

След като несъмнено го хвана страх, посланикът отхвърли варианта да се използва сила, но уточни, че при тези условия няма да може да разреши плана ни за полет: *„В 9 ч. сутринта ще ви кажем дали можете или не можете да заминете. Дотогава ще обсъдим въпроса с нашите приятели“*, ми каза той. „Приятели“ ли? *„Кои са тези „приятели“ на Испания, за които говорите? Франция и Италия навярно?“* Посланикът отказа да отговори и излезе...

Използвах момента, за да обсъдя ситуацията с аржентинската президентка Кристина Фернандес, отлична адвокатка, която ме съветва по редица юридически въпроси, както и с венецуелския президент Николас Мадуро и еквадорския му колега Рафаел Кореа, които бяха силно обезпокоени от случая. Президентът Кореа ми се обади няколко пъти през деня, за да се осведоми за ситуацията. Тази солидарност ми даваше сили: *„Ево, нямат никакво право да претърсват самолета ти!“*, повтаряха ми те. Бях наясно, че президентският самолет се ползва със същия статут като посолството.

Тези съвети и присъствието на посланиците на Боливарския съюз на народите от нашата Америка (ALBA) (1), които междувременно дойдоха, засилиха решимостта ми да бъда непреклонен. Не, нямаше да доставим на Испания или на която и да било друга страна – още по-малко на САЩ– удоволствието да претърсват самолета ни. Бяхме решени да защитаваме достойнството, суверенитета и честта на родината си – нашата голяма родина. Никога нямаше да приемем този шантаж.

Посланикът на Испания се появи отново. Угрижен, притеснен и изнервен, той ми съобщи, че в крайна сметка разполагам с всички разрешителни и мога да замина. Най-сетне излетяхме...

Тази забрана за прелитане, издадена едновременно от четири страни и координирана от Централното разузнавателно управление (ЦРУ) срещу суверенна страна с единствения претекст, че било възможно да транспортираме Сноудън, разкрива политическата тежест на основната имперска сила – САЩ.

До 2 юли (деня на незаконното ни задържане) всички се отнасяха с разбиране към това, че държавите създават служби за сигурност, за да защитават територията и населението си. Но Вашингтон прекрачи границите на допустимото. Наруши всички принципи на доблестта и международните конвенции. Превърнал е част от европейския континент в колонизирана територия. Това е обида за човешките права, една от придобивките на Френската революция.

Колониалният дух, подчинил по този начин редица страни, показва за пореден път, че империята не признава никакви граници, нито законови, нито морални, нито териториални. Вече за цял свят е ясно, че за такава сила всеки закон може да бъде нарушен, всеки суверенитет – накърнен, всяко човешко право – забравено.

Силата на САЩ несъмнено са въоръжените им сили, които са замесени в различни нашественически войни и се поддържат с помощта на гигантски военнопромишлен комплекс. Етапите на намесите им са добре известни, след военното покоряване – налагане на свободната търговия, една странна концепция за демокрацията, а накрая – подчиняване на населението на ненаситните мултинационални компании. Незаличимите белези на империализма, бил той военен или икономически, обезобразяват Ирак, Афганистан, Либия, Сирия. Някои от тези страни бяха нападнати по подозрения, че притежават оръжия за масово поразяване или че дават убежище на терористични организации. Страни, в които хиляди хора бяха убити, но Международният наказателен съд не заведе какъвто и да било процес.

Американската мощ произтича и от подземни механизми, предназначени да всяват страх, да шантажират и сплашват. Една от рецептите, които Вашингтон използва на драго сърце, за да поддържа статута си, е „наказание за назидание“ в най-чист колониален вид, което доведе до репресията на индианците от Абия Яла (2). Днес то се стоварва върху народите, решили да се освободят, и върху политическите ръководители, избрали да управляват в името на обикновените хора. Споменът за тази политика – да се наказва за назидание – е жив в Латинска Америка. Нека си припомним държавните преврати срещу Уго Чавес във Венецуела през 2002 г., срещу хондураския президент Мануел Селая през 2009 г., срещу Рафаел Кореа през 2010 г., срещу парагвайския президент Фернандо Луго през 2012 г. и, разбира се, преврата срещу нашето управление през 2008 г., ръководен от американския посланик в Боливия Филип Голдберг (3). „Назидание“, чиято цел е индианците, работниците, селяните, социалните движения да не смеят да се надигат срещу господстващите класи. „Назидание“, с цел да се пречупят тези, които се съпротивляват, и да се тероризират останалите. „Назидание“, което обаче кара скромните хора от континента и в целия свят да удвоят усилията си за обединение, за да засилят борбите си.

Атентатът, на който станахме жертва, разкрива двете лица на едно и също потисничество, срещу което народите решиха да се разбунтуват: империализма и неговия политически и идеологически близнак – колониализма. Незаконното задържане на президентски самолет и екипажа му, което имахме основание да смятаме за немислимо през XXI век, илюстрира остатъците от един своеобразен расизъм в някои европейски правителства. За тях индианците и демократичните или революционните процеси, в които те са се включили, представляват препятствия по пътя на цивилизацията. Този расизъм днес се крие в арогантността и смешните „технически“ обяснения, с които се маскира едно политическо решение, взето в някой кабинет във Вашингтон. Тези правителства напълно са загубили дори способността си да разберат, че са колонизирани, и се опитват да защитят репутацията на господаря си...

Когато става дума за империя, се говори и за колонии. Избирайки да се подчиняват на заповедите, които им дават, някои европейски страни потвърдиха статута си на подчинени. Колониалното естество на отношенията между САЩ и Европа се засили след атентатите от 11 септември 2001 г. и стана ясно на всички през 2004 г., когато бяха разкрити незаконните полети на американски военни самолети, транспортиращи предполагаеми военнопленници към Гуантанамо или към европейски затвори. Днес знаем, че тези предполагаеми „терористи“ са били подложени на мъчения – една действителност, която дори организациите за защита на човешките права често премълчават.

„Войната срещу тероризма“ превърна Стара Европа в колония. Един неприятелски, дори враждебен акт, който може да се анализира като своеобразен държавен тероризъм, тъй като предоставя личния живот на милиони граждани на капризите на империята.

Но може би накърняването на международното право, каквото беше нашето незаконно задържане, ще доведе до разрив. Европа е люлка на благородни идеи като свобода, равенство, братство. Тя е допринесла значително за научния напредък и за появата на демокрацията. Но вече е само бледо подобие на самата себе си – нов вид мракобесие застрашава народите на цял континент, който преди няколко века е просветлявал света с революционните си идеи и е носил надежда.

За народите и правителствата от Латинска Америка, Карибите, Европа, Азия, Африка и Северна Америка незаконното ни задържане може да бъде рядък повод да изградят солидарен блок, който да осъди недостойното поведение на държавите, замесени в това погазване на международното право. То е също идеален случай да се засили мобилизацията на социалните движения, с цел да се изгради един друг свят – на братство и взаимно допълване. На народите се пада задачата да го изградят.

Уверени сме, че народите по света, и по-специално тези в Европа, приемат агресията, на която станахме жертва, като нещо, което засяга и тях самите. Ето защо тълкуваме възмущението им като косвено извинение към нас, каквото все още ни отказват някои правителства, отговорни за случилото се (4).

Ево Моралес

(1) В него членуват Антигуа и Барбуда, Боливия, Куба, Еквадор, Никарагуа, Доминиканската република, Сейнт Винсент и Гренадини и Венецуела. (Всички бележки са на редакцията.)

(2) Наименование, дадено на американския континент от племената куна в Панама и Колумбия, преди да пристигне Христофор Колумб. През 1992 г. индианците в Америка взеха решение да обозначават континента с това наименование.

(3) Информация за тези събития може да намерите в досието „Хондурас“ на сайта ни. Вж. също Maurice Lemoine, „Etat d'exception en Equateur“ (Извънредно положение в Еквадор), La valise diplomatique, 1 октомври 2010, и Gustavo Zaracho, „Le Paraguay repris en main par l'oligarchie“ (Парагвай отново в ръцете на олигархията), La valise diplomatique, 19 юли 2012, www.monde-diplomatique.fr; Hernando Calvo Ospina, „Petit précis de déstabilisation en Bolivie“ (Наръчник по дестабилизиране на Боливия), *Le Monde diplomatique*, юни 2010.

(4) Впоследствие Лисабон, Мадрид, Париж и Рим представиха официални извинения на Ла Пас.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.
Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 15 август 2013 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 1 АВГУСТ 2013

ТОЛЕРИРАНОТО БЕЗЗАКОНИЕ

Участниците в т.нар. протестни шествия в столичния град втори месец масово и повсеместно нарушават конституцията и редица закони, но надлежните органи тънат в недопустимо безразличие

Проф. Велко ВЪЛКАНОВ

Вече 23 години в нашата правова държава беззаконието бива открито толерирано. Извършват се най-тежки нарушения на законността, а правозащитните органи не предприемат изискваните от закона мерки. На 26 август 1990 г. бе подпален и разграбен бившият Партиен дом, но никой не бе подведен под съответната отговорност. На 10 януари 1997 г. бе нападнат парламентът, десетки народни представители, журналисти и служители бяха блокирани в парламентарната сграда и лишени дълго време от възможността да се приберат по домовете си. Сградата на НС бе подложена и на физическа атака. Външните врати бяха разрушени и почти всички прозорци бяха изпочупени. Но отново никой не бе привлечен към отговорност за това грубо посегателство върху някои основни права на десетки български граждани и за повреденото държавно имущество. Тази година участниците в т.нар. протестни шествия в столичния град вече втори месец масово и повсеместно нарушават разпоредби на Конституцията и на редица закони, но надлежните органи все така тънат в недопустимо безразличие.

Участниците в протестните шествия нарушават преди всичко Закона за събранията, митингите и манифестациите (ЗСММ). Съгласно чл. 5 от ЗСММ митинги и манифестации могат да се провеждат по всяко време на денонощието, освен в часовете от 22 до 6 ч. Но за участващите в антиправителствените протестни митинги и манифестации тази разпоредба все едно не съществува. Протестите в столицата започват в късния следобед и продължават до ранни зори, т.е. много след 22 ч. Хората, особено в района на Орлов мост, са лишени от правото на спокоен сън. Но тази разпоредба не съществува сякаш и за общинската управа.

Задължение на кмета на общината е да "прекратява събранието, митинга или манифестацията, когато не са организирани или не се провеждат при условията и по реда, установени с този закон" (чл. 13, ал. 1 от ЗСММ), а "При прекратяване на събранието, митинга или манифестацията участниците са длъжни да се разотидат" (чл. 12, ал. 2 от ЗСММ). Кметът на София г-жа Фандъкова обаче пренебрегва задълженията, произтичащи от тези законови разпоредби. Тя не взема под внимание и разпоредбата на чл. 12 от ЗСММ: "Кметът на общината може да забрани провеждането на събранието, митинга или манифестацията, когато има несъмнени данни, че: §1. са насочени към насилствено изменение на конституционно установения ред; §2. застрашават обществения ред в съответното населено място; §4. нарушават правата и свободите на другите граждани."

10 януари 1997 г.

За някои от нарушенията са предвидени и съответни санкции. Организаторите, които в нарушение на чл. 12, ал. 3 и чл. 13, ал. 1 от ЗСММ проведат забранени или продължат да провеждат прекратени събрание, митинг или манифестация, се наказват с лишаване от свобода до една година (чл. 174а, ал. 2 от Наказателния кодекс). Но всички тези разпоредби очевидно не стигат до съзнанието на г-жа Фандъкова. Тя мълчаливо толерира всекидневно извършваното беззаконие в нашия столичен град.

Когато посочените в чл. 12 от ЗСММ обществени ценности се окажат

обект на престъпни посегателства

тогава тяхната защита трябва да се поеме от органите на съдебната власт и в частност - прокуратурата. Съгласно чл. 127 от Конституцията "Прокуратурата следи за спазване на законността, като: привлича към отговорност лицата, извършили престъпления..." Тази разпоредба намира своя разгърнат вид в Закона за съдебната власт и в Наказателно-процесуалния кодекс.

Един по-внимателен анализ на поведението на протестиращите граждани би довел до извода, че те нарушават редица текстове на Наказателния кодекс (напр. чл. 106, чл. 169а, чл. 216, чл. 269, чл. 320, чл. 325). Особено тежки престъпления бяха извършени през нощта на 23 срещу 24 юли т.г., когато група протестиращи обградиха сградата на Народното събрание и не позволиха на намиращите се в нея народни представители, министри и обслужващ персонал да излязат от нея и да се приберат по домовете си. Опитът да се преодолее блокадата с автобус се оказа неуспешен. Протестиращите лягаха пред автобуса, блъскаха полицаите, които охраняваха автобуса, хвърляха камъни по прозорците му, издигаха барикади и накрая принудиха шофьора да го върне там, откъдето бе тръгнал. Без колебание може да се каже, че намиращите се в сградата на НС лица се оказаха по същество заложници на протестиращите граждани. Това разбиране намира опора в Международната конвенция за борба срещу вземането на заложници, ратифицирана и от нашата страна. Съгласно чл. 1 от конвенцията "Всяко лице, което залови или задържи и заплашва да убие, да нарани или да продължи да задържа друго лице (наречено по-нататък "заложник") с цел да принуди трета страна, а именно държава, международна организация, физическо или юридическо лице или група лица да извърши определено действие, или да се въздържи от такова като пряко или непряко условие за освобождаването на заложника, извършва престъплението вземане на заложници по смисъла на тази конвенция."

Не е трудно да се види, че поведението на протестиращите покрива най-съществените елементи от така дадено определение: протестиращите задържат в сградата на парламента група лица с цел да принудят правителството да подаде оставка. Това деяние - вземането на заложници, е квалифицирано като тежко престъпление в два текста на НК - в чл. 97а и чл. 143а. Тук откриваме белезите най-малко на продължено престъпление по чл. 142а - противозаконното лишаване от свобода. Без значение е къде лицето против волята му е задържано - дали в собствения си дом или в дома на насилника. И в двата случая то противоправно е лишено от правото на свободно придвижване. Стои най-после и въпросът дали в нападението срещу парламента не може да се види елемент от заговор за извършването на държавен преврат.

Естествено бе очакването

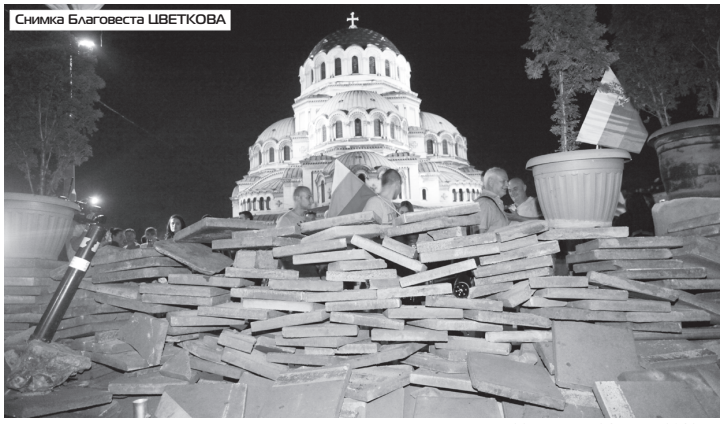
прокуратурата да се намеси

за да преустанови извършваното тежко престъпление. Законът за съдебната власт оправомощава прокурора да "прилага предвидените от закона мерки при наличие на данни, че може да бъде извършено престъпление от общ характер или друго закононарушение" (чл. 145, ал. 1, т. 6), както и в рамките на своята компетентност и в съответствие със закона да дава "задължителни писмени разпореждания на полицейските органи" (чл. 145, ал. 4). Във всички случаи прокуратурата следва да привлече към наказателна отговорност лицата, извършили очертаните тежки престъпления.

За съжаление прокуратурата, и в частност главният прокурор г-н Цацаров, не упражни възложените им от Конституцията и закона правомощия. Г-н Цацаров се впусна да обсъжда въпроса кой кого бил наранил в сблъсъка между протестиращите и полицията, напълно пренебрегвайки факта, че нападението срещу парламента съставлява изключително тежко престъпление, изискващо цялото изострено внимание на прокуратурата. Странни разсъждения ни предложи г-н Цацаров по повод опита на полицията да изведе заложниците с въпросния автобус. Това не е трябвало да става, защото така било предизвикано допълнително напрежение сред протестиращите. "Това - да продължа с думите на г-н Цацаров - до известна степен провокира протестиращите, или поне усили настроенията на недоволство". С други думи, не е трябвало да се предприеме нищо, което да попречи на протестиращите да продължат да извършват своите престъпни действия. Това гальовно отношение към нападателите на парламента може да бъде определено единствено като толериране на беззаконието.

Трудно ми е да скрия разочарованието си от г-н Цацаров. Връщам се към първоначалния си страх, че той няма да може да се освободи от скритата власт на своя поръчител г-н Б. Борисов. Той все още нищо сериозно не е предприел по случая "Мишо Бирата", не придвижва делото по убийството на Тодор Димов-Чакъра, отминава без внимание разговора между Б. Борисов, М. Найденов и Н. Кокинов. Кокинов бе привлечен да отговаря, а неговите съучастници в разговора са оставени да се радват на прелестите на тази наша правова държава.

Но ако това е правовата държава, каква ли трябва да е неправовата?!

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

23 срещу 24 юли 2013 г.

26 август 1990 г.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Протестите - аларма да става

Пиенето на кафе пред парламента в дните, когато се прибира хлябът на народа, е престъпление

Това не е гражданското общество и интелигенцията, които преди месец започнаха протеста. Тази злоба, тази омраза, тези цинични изрази, че не ги интересува, че не им пука за решаването на социалните проблеми на обществото от кабинета на Орешарски, това правителство трябва да си отива. Да показваш пред камерите голия си корем с изрисувана стрелка, сочеща надолу, към гащите. Млада дама да разголва бюста си пред камерата. 17-18-годишен младеж да заявява пред журналиста, че протестира за смяна на системата, за Велико народно събрание, за нова конституция и да изметем комунистическата сган от страната. Този младеж едва ли си дава сметка как ще стане това, за което той протестира и което той иска. Но така му е казано да говори и той го повтаря, без да разсъждава. Важното е да става аларма. Това не е гражданско общество, това не е интелигенцията на България.

Исканията на протестиращите се размиха, разводниха. Всеки иска кой каквото му хрумне или каквото му е поръчано да каже. А че отделни искания са поръчкови, говори фактът, че по време на сутрешния блок на Нова телевизия гражданин зададе въпрос: "Тези хора, които в работен ден пият кафе пред парламента, не работят ли? Кой ги храни?", отговорът на водещия беше: "Щом работодателят ги освобождава от работа, няма проблем." Коментарът става излишен.

Да си пием кафето пред парламента в дните, когато се прибира хлябът на народа, когато дъждовете пречат за нормалната работа на комбайните, когато вихрушките брулят зърното, е престъпление. Да, престъпление. За тези летни дни народът е казал: "Ден година храни".

Нека президентът се замисли върху тази народна мъдрост и щом работодателите ги освобождават спокойно да си пият кафето пред парламента, да им даде по един сърп и паламарка и да ги изпрати да помагат на зърнопроизводителите. Оттам идва хлябът на народа. На народа са нужни държавници, честни, порядъчни, неподкупни. За да я има България!

Гена Д. СЪЛЕВА,
Калофер

Докога протести?

Има една народна мъдрост: "Който зло мисли, зло намира". Обръщам се към тези господа, които са организатори на тези протести. Господа, вие в момента мазно, мазно се усмихвате и доволни потривате ръце. Знайте само едно - вашите камъни един ден ще паднат на вашите глави.

Напоследък по телевизионните канали разни политолози и социолози хвърлят на огъня бензин, щото на тези господа им се плащат, и то тлъсти суми. А пък в едно телевизионно предаване един голям български режисьор най-безочливо каза, че ни управляват възродители и възродени. След прехода ние, етническите български турци, проявихме мъдрост, търпение, защото в свещения Коран има една сура: На злото със зло не отговаряй, кръвта с кръв не се мие, мие се с вода. Един голям турски поет казва в свой стих: Не минавай по моста на злодея, нека порои да те отнесат. Не се крий на лисича сянка, нека лъвове да те разкъсат.

Господа, героизмът не се състои от надуване на пищялки и тромби и със викане до прегракване.

Питам тези, които протестират, ако някога бъдат призовани под бойните знамена, дали ще се отзоват, или ще търсят леки пътища.

Господа, ние от провинцията нямаме време за протести, защото в момента се прибира реколтата. Ние сме на полето, по тютюневите ниви, лозя и овощни градини, подир овцете или казано на усилена работа. Ние нямаме благодетели, които да ни дават безотчетни пари. Ако работим, ще ядем и ще оцелеем.

Ние, етническите турци в България, където и да сме били, винаги сме били честни, почтени, толерантни и трудолюбиви, и ние с това се гордеем и накрая само работа, работа и нека мъдростта и разумът надделеят.

Хасан Алиев ХАСАНОВ,
с. Горна Кула,
общ. Крумовград, обл. Кърджали

На Бузлуджа

Незабравима нощ преди 62 години

Беше през 1951 година. Партията се подготвяше за честване 60-годишнината. Бях ученик в гимназията в Калофер. С един учител, ние, двама гимназисти, поведохме петнайсетина септемврийчета за Бузлуджа. Тогава условията бяха съвсем други. От гара Казанлък се отправихме пеш и под знойното слънце атакувахме заедно с много други граждани стръмните склонове на Стара планина. Някои от мъжете взеха багажа на децата и така пристигнахме на Бузлуджа уморени, но щастливи. Там вече имаше песни и хора. Гайди, тъпани, кавали и цигански оркестър. Настанихме се в гората над поляната. Децата се пръснаха да събират дърва за огъня, който се канехме да запалим. С настъпването на тъмнината хората се прибраха по биваците си. До късно се носеха песни и весела гълчава. Нощта беше тиха и приятна. Отблясъците от огньовете правеха гората призрачна. Изведнъж се чуха нежни трели на кавал. Постепенно те се засилиха и огласиха призрачната гора. Завладян от емоциите, станах и се отправих в посока на този кавал, който ме привличаше като с магнит. Наближих огъня и седнах в тъмнината изпълнен с радостни емоции и щастие. Изглежда, че кавалджията също беше завладян от приказната обстановка и продължи дълго време да свири, докато не се приближи един мъж до огъня и му рече "Тане, спри да пием по едно. Ти бръкна дълбоко в душата ми". Прибрах се на местото си. Сложих дърва на огъня и така осъмнах, завладян и омаян от случилото се през нощта.

Сутринта пристигнаха В.Червенков, Г.Дамянов, В.Благоева, Т.Цолов и други членове на ЦК на БКП. Имаше речи, скандирания, песни, хора и веселба. Аз още бях под впечатленията и емоциите на преминалата нощ. Днес, толкова години след нея, не мога да я забравя. Десетки години съм ходил на празника на Бузлуджа. Било е весело. Срещал съм се с много приятели и винаги съм търсел и очаквал онази нощ и Тането да засвири. Уви. Такава нощ не се повтори.

Христо ДЖУРОВ

Снимка Мариета ТОМОВА

Снимка Мариета ТОМОВА

За пореден път на историческото място

За пореден път съм на историческото място, родило първите чучулиги на българския социализъм. Очаквано, но не чак такова стълпотворение от хора от различни възрасти, убеждения (може би) и ентусиазъм.

Художествена програма, ритуали, свързани с БСП и левицата, смислени и съдържателни речи и изказвания. И почит към делото и смъртта на Александър Лилов.

Пиша тези редове, защото сред това множество на историческата поляна не се случи нищо, което да загатне за омразата, злорадството и капризите, демострирани от дясната и не толкова патриотична опозиция на властта. И нещо много показателно за злободневието на България. Очаквано средствата за масова информация не отделиха заслужаващото внимание за събитие с толкова голяма и ентусиазирана публика. Нещо повече. Родната национална телевизия представи събитието на фона на картина от историческата поляна като събор на "няколко хиляди социалисти", понятие в голяма степен омаловажаващо събора. А националното радио "Хоризонт" го представи след демонстрациите против българското правителство. Не вярвам репортерите на въпросните медии да не са видели поне част от кадрите на това събитие. И ето че репортерката на Националното радио в интервю с демонстрант пусна в националния ефир клеветата на един от протестиращите, че "Станишев в своята реч обяви война на българския народ"! Клевета, тиражирана без капка свян от речта на лидера на БСП.

Кому е нужно това? Задавам този въпрос и заради "предложението" (инсинуацията) на спортния репортер на БНТ Камен Алипиев да се употреби неутронна бомба върху участниците в тържеството на Бузлуджа. Във фейсбук се бил извинил!?

Колко от обикновените хора в родината използват тази мрежа? Дават ли си сметка тези мамини синчета и щерки, обслужващи телевизии и радиа, а и повечето вестници, че упорито насаждат омраза сред българското общество.

О.з полковник Иван Ст. ИВАНОВ - вексилолог

ПРОФ. Д-Р СИЛВИЯ ЧЕРНИНКОВА:

Девалвация на научните звания - докога?

Липсата на стабилни критерии и правила поражда възможности за несправедливи, демотивиращи избори, твърди неврофталмологът в Клиниката по нервни болести в УМБАЛ „Александровска”-София

Интервю на Юлия ПИСКУЛИЙСКА

□ *Проф. Черникова, каква е представата ви за хабилитирано лице?*

- Да бъде изявен професионалист и изследовател в съответната област, с доказано високо равнище на научната си продукция и, разбира се, да има качествата на преподавател.

□ *Какво очаква обществото от тези личности?*

- Хабилитираните лица в университетите създават и възпитават следващото поколение специалисти в различни области, изключително необходими за бъдещото развитие на страната ни.

□ *Да се опитаме да направим съвременна снимка на проблема: как се създават сега у нас доценти и професори?*

- След променения Закон за развитие на академичните кадри и за научните степени и звания, въведен от предходното правителство, е налице свръхпроизводство на хабилитирани лица (доценти и професори), което надвишава реалните необходимости на малката ни и все по-намаляваща държава. В това отношение имаме пример с Румъния, в която подобен закон беше отменен след аналогично свръхпроизводство на хабилитации.

Освен това не са налице ясни критерии и законови правила за оценка на нивото на научната продукция при хабилитация, особено при повишаване на “доцент” в “професор”. С избирането на научни журита от няколко човека (често пъти “подходящо” избрани лица), могат да бъдат хабилитирани хора, които при обстоятелствата на предишния закон никога не биха могли да преминат тази бариера и които не отговарят на никакви критерии за хабилитация и научно качество. Разбира се, не твърдя, че старата система със специализираните научни съвети и ВАК не се нуждаеше от реформи и осъвременяване, но това, което се създаде на тяхно място, не е по-доброто решение в никакъв случай. С този закон и възможностите за автономни избори в отделните университети се създава голяма разлика в критериите на различните университети в страната.

□ *Какво губим от това свръхпроизводство?*

- Получава се девалвация на научните звания. Липсата на ясна оценъчност и стабилни критерии и правила поражда възможности за несправедливи избори, което демотивира преподавателите, особено младите. Създава се възможност да бъдат избирани лица, които са по-удобни или по-близки на висшестоящите управленски кадри в университетите.

□ *А кой печели?*

- Определени лица, които имат интерес от подобни занижени или неясни критерии.

□ *Различните страни на проблема: икономическа, политическа, човешка... Срещат ли се или се разминават?*

- Според мен най-важна е човешката (моралната) страна на въпроса. И без това България губи своите най-образовани млади хора, които след завършване на висшето си образование в чужбина или у нас напускат страната и търсят реализация навън. Така променениият закон не би ги стимулирал да останат у нас.

□ *Ролята на школите - и може ли да съществуват при това свръхпроизводство на доценти и професори?*

- Естествено, че това свръхпроизводство размива и самата идея за школи в науката.

□ *И още един опит: за портрет на професора с местно значение.*

- Не бих искала да коментирам, но какво значи “местно значение”? Мислите ли, че това ни сближава с Европа и с европейските критерии? Може ли да има наука с “местно значение”?!

Мисия Брюксел

За състоянието на нацията

Георги ГОТЕВ

Барозу всяка година произнася „реч за състоянието на Съюза“. Брюксел копира този приём от Вашингтон, колкото и да са несравними ЕС и САЩ. Но и аз като Барозу мога да се произнеса за състоянието на ЕС и на България. Имам си отправна точка. Всяка година около първи август пътувам от Брюксел за София, на собствен ход.

Вече шест години пътувам за родината с личния си автомобил, преминавайки през други държави. И всеки път заварвам една различна България. Другите държави също се променят, но не толкова. Германия си е Германия, Австрия си е винаги Австрия. Но Унгария се променя, там пътищата са все по-добри. Макар че този път ме глобиха. Не се е случвало досега, но имах едно наум. Известно ми е, че Виктор Орбан наложи странни закони и правила, които скубят чужденците, няма значение дали са мултинационални компании или транзитни пътници. Пътен полицай, физически двойник на Мирослав Найденов, ми прегледа всички възможни документи, без да бърза, което отне половин час. Типично по български ми намери кусур. Фаровете ми светели, но не на габарити, както било по закон в Унгария, а на къси светлини. Винаги съм знаел, че в Унгария трябва си на къси светлини, но нима съм луд да споря с облечен във власт унгарец?

Пристигнах на сръбската граница. Тази страна иска да стане член на ЕС. Митничарите й обаче са като от времето на Милошевич. Митничарски шеф с тъмни очила и вид на мафиозо ми отне паспорта и ме накара да паркирам встрани, докато дойдел негов колега да ме провери. Измина мно-о-го време в жегата. Накрая дойде колегата, който каза, че трябвало да си изпратя багажа до София като колет, да не би да го разпродам в Сърбия. В същото време преминаваха микробуси с бяла техника втора употреба, които митничарите не забелязваха.

Помислих, че съм попаднал в предаване със скрита камера, в което се бъзикат с жертвата за наслада на зрителите. Но имам едно наум, сръбската полиция може и в затвора да те вкара, ако се опитваш да спориш. Дойде друг митничар, оказа се човек. Попитах няма ли друга възможност? Има, каза ми той - защо не минете през Румъния?

След като бях чакал три часа, за да мина сръбската граница, чаках още почти толкова, за да изляза обратно в Унгария и след половин час влязох в Румъния.

Олеле. В северната ни съседка пътищата са много зле. Но за утеха, има много красиви места. За любителите на пейзажи препоръчвам отсечката Оршова-Турну Северин.

След доста часове стигнах до новия мост Видин-Калафат. Никъде в Румъния няма табела, че има такъв мост, освен на 200 м преди мястото за плащане на таксата за преминаване. Бях ЕДИНСТВЕНИЯТ с лека кола, който чакаше и който премина това съоръжение за съответното време. Мостът е супермодерен, но си помислих, че е като скъп байпас, направен на покойник. Нито в Румъния, нито в България има икономически живец, който да създаде движение по моста. У нас пътят по-надолу към София също е ужасен, в Димово той е по-лош от Африка. Живял съм 4 години в Танзания, една от най-бедните държави в света. Така че сравнението ми е обективно, не преувеличавам. Видях също, че на общината в Димово на абсолютно всеки прозорец има нов климатик. А сградата на тази община е по-внушителна от тази в европейски градове с десетки пъти по-голямо население. Понеже критикувах Румъния за табелите, нека бъда справедлив. Табели за посоката София от Видин нататък са много голяма рядкост.

По пътя видах села, в които хората са си зарязали къщите, защото са напълно опустошени от цигани. Спрях на паркинг, на който има паметник-чешма с надпис „България 691-1981 г.“ От него е откраднато абсолютно всичко освен надписа. А целият паркинг е зарит с невъобразими боклуци, до които никоя кампания няма шанс да достигне.

И ето че пристигам до мястото, където прекаряват лятната почивка. Символично постинах целта си, купувайки си любимата ми бира „Загорка“. Жадно отпих голяма глътка. Любимата ми напитка, изглежда, и тя цяла година ме беше чакала. Защото беше с изтекъл срок на годност. Оказа се, че в селския магазин, където си купувах бирата по-рано, почти всички бутилки са с изтекъл срок. Хората нямат пари, стоката залежава, извини ми се продавачката.

Но там пазаруват обикновени хора. Не българи с хубави и скъпи коли, които впрочем масово се стремят да придобият външност и поведение на мутри. А успелите дами, които ги съпровождат, досущ приличат на проститутки. Навярно това е признак на успех и престиж в българското общество.

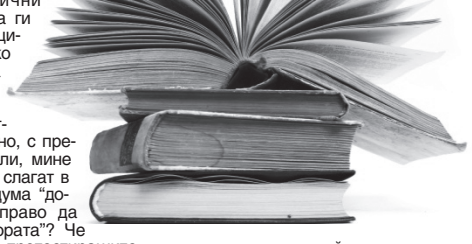
Все пак по-красива страна от България няма. У нас и природата, и въздухът, и светлината са по-прекрасни отвсякъде другаде. В другите страни доматите са зеленчук, само в България те са плод.

Ето моята реч за състоянието на съюза и на нацията. Някои страни вървят нагоре, като Унгария, други са на загиване. В близките 50 години държава с име България може би няма да съществува. Има много други сили, които са готови да се настанят на това пространство и да се грижат за него. Няма да се учудя, ако възстановят и паметника-чешма. Датите 681-1981 г. всъщност наподобяват надгробна плоча.

Какво ли четат?

Катя ЯНЕВА

Чудно ми е какво ли четат нашите велики мъже и няколкото също тъй велики жени! Осмеля ли се да попитам някого от тях, веднага ще ми дадат да разбера, че тия въпроси не са от държавна важност. Или ще дадат изявление, че препрочитат я златните страници на българската класика, я златните на чужда такава, я най-открояващия се съвременен творец на духовни ценности. Ще стане нещо като онния приятни разговори по чехли, по тиранти, по пеньоарчета и с ролки на главата.

А какво ли все пак четат нашите мощни политици и също тъй мощните протестиращи срещу тях, освен съответно своите програмни документи отвреме-навреме, колкото да си ги опреснят, или своите програмни улични лозунги, колкото да ги крещят под прозорците на първите? Ако политиците четяха Паисиевата история например, щяха ли да се оглеждат тъй тревожно, с превити плещи, щяха ли, мине не мине година, да слагат в кавички великата дума “достойнство” или направо да наричат народа “хората”? Че те - политиците и протестиращите, ако отваряха поне томчетата на дядо Вазов, щяха ли да ни отродяват с действия и бездействия от нашето мило отечество и щяха ли всячески да ни отучват от българския език? Щяха ли да чакат някой като престарелия Патриарх да им викне “Елате ни вижте!” Че те, ако зачитаха Ботев, щяха ли да забравят как се отстоява дадена дума? И щяха ли да го обявяват за “мръсен комунист” из фейсбука си и щяха ли да искат да го махат от учебниците?

Че те, ако не са оставили Елин Пелин да събира прахоляците в бащините библиотеки, щяха ли да ни пращат пак на Спасова могила за изцеление, запазвайки цивилизованите методи за високоплатежоспособните? А Йовков... кой от тия, великите мъже и не по-малко великите жени, ще си спомни как той гледаше към човека, гледаше човешки, не по днешному - с липса на човещина. Дълго ще стане да изреждам имена от златните страници. Нито са малко, нито ще станат по-малко златни от това, че не ги четат. Но донякъде разбирам нашите велки мъже и също тъй велики жени. Те създават нова България и, естествено - новия българин. В новото време. А в това ново време има какво ли не, само - ни време, ни средства за златни страници.

Нови методи за ограбване на обществото

„Публично-частното партньорство" се представя като панацея за разрешаване на финансовите проблеми в обществения сектор

Иван АЛАДЖОВ, доктор по право

Институтът на "Публично-частното партньорство" (ПЧП) е създаден и въведен най-напред в Обединеното кралство през 90-те години на миналия век от социалдемократическия кабинет на Тони Блеър в апогея на неолиберализма. Общо казано, ПЧП представлява омекотен вариант за по-нататъшна приватизацията на обществения сектор в икономиката след катастрофалния крах на тоталното раздържавяване, проведено през 80-те години от правителствата на консерваторите на Маргарет Тачър и Джон Мейджър. Хибридната форма "Публично-частно партньорство" има за цел да създаде нови възможности за проникване на частен капитал в публични стопански сфери с висока за него доходност. ПЧП не представлява приватизация в класическия смисъл на думата, защото общественият сектор формално запазва собствеността и контрола си върху нея. Чрез "Публично-частното партньорство" частният бизнес приватизира всъщност само приходите от изграждане и експлоатация на определена, публично значима инфраструктура. Рисковете от сътрудничеството, дори последствията от евентуален банкрут се прехвърлят по най-различни префинени начини върху публичния сектор.

От теоретична гледна точка "Публично-частното партньорство" може да бъде дефинирано като "дългосрочно мобилизиране на частен капитал и специфично ноу-хау на основата на

конкретен договор за финансиране

и осъществяване на обществено-значими проекти или дейности в публичната сфера, без формална смяна на собствеността". Проектът предвижда прехвърлянето на услуги, които до момента са били предоставяни на обществото от публични институции (общини или най-общо от държавата), на частния бизнес. Естествено е, че в тази дейност той не се ръководи от алтруистични подбуди. Основният мотив във всяка негова активност винаги е била реализацията на максимално възможната печалба. Това остава заложено и в концепцията на "Публично-частното партньорство".

Печелившите публични сектори, в които частният бизнес приоритетно търси да се внедри, са пътното строителство, изграждането и експлоатацията на мостове, тунели, летища, общественият транспорт (жп, метро, автобуси и трамваи), водоснабдяване и канализация, енергопроизводството, изграждането и поддръжката на публични сгради (училища, университети, болници, административни сгради, казарми и дори затвори), т.е. все жизненоважни за обществото сфери, без които то не може да съществува и за които е готово да плаща висока цена.

Кои, от друга страна, са мотивите на публичните институции (общините, държавата) да приемат предложенията за партньорство на частния капитал и да му делегират някои от своите задължения?

Общественият сектор и особено общините навсякъде по света работят предимно с бюджетни средства и са ограничени във възможността да вземат банкови кредити, въпреки че ги получават при най-изгодни условия, защото не могат да фалират, а и данъкоплатците са гарант за възвръщаемостта на дълга. Бюджетните средства на общините и държавата обикновено не достигат за задоволяване на всички обществени потребности и затова публичният сектор работи практически в режим на хроничен финансов дефицит. Така е във всички държави, включително и в най-богатите. И точно в тази ситуация се появява "спасителното" предложение на частния бизнес да поеме инвестирането и експлоатацията на публична инфраструктура срещу изплащане на таксите за нейното ползване.

Според лобистите на ПЧП ползата за обществото от така замисления проект е очевидна - облекчава се бюджетът, частният "партньор" извършва необходимата инвестиция, поема нейната експлоатация (най-често за 30 год.), събира такси за използването и с тях изплаща взетия кредит. Дотук нещата звучат добре, а моделът на ПЧП би могъл да бъде сравнен с обикновеното кредитиране с разсрочено плащане за сметка на частния партньор.

Протагонистите на ПЧП обаче

внимателно премълчават

някои фундаментални особености на модела, които им позволяват да преследват своите интереси. Най-същественият недостатък на ПЧП е, че в дългосрочен план изградената и поддържана от частната компания инфраструктура излиза на обществото (респ. на бюджета) значително по-скъпо, отколкото ако се реализира от общината. Този ефект е обективно неизбежен, дори само поради факта, че банковият кредит за частна фирма винаги е по-скъп, отколкото кредитът за общината. Освен това не бива да се забравя, че частната компания осъществява проекта, не за да помага на обществото, а за да печели от него.

Ще повторим причините за това: най-напред поради задължително по-скъпия кредит (поне с 1% повече на година), към който се прибавя сумата за възвръщаемост на инвестицията и най-накрая - печалбата за частника. В Западна Европа нормата на печалба при ПЧП-проекти е около 10-12% за година. Всички тези фактори при срок на експлоатация от 30-години водят до тройно и четворно оскъпяване на услугата. Като оправдание за високата печалба бизнесът се позовава на икономическия риск, което не е вярно. Инвестициите в публичната сфера са едни от най-ниско рисковите - за обществената инфраструктура винаги има ползватели, а разходите за нея се плащат от най-сигурните длъжници - общината, държавата и милионите данъкоплатци.

Всичко, казано дотук за ПЧП-модела, се отнася за идеалния случай, когато договорът е сключен по абсолютно коректен начин и в максимална защита на обществените интереси. Но в реалността нещата стоят далеч по-различно. "Публично-частното партньорство" е благодатна сфера за развитие на корупция и за двете страни на споразумението както за мениджърите и собствениците на частните компании, така и

за чиновниците, и политиците, които вземат решенията.

Най-малката беда, която може да се случи на общината при изпълнението на ПЧП-договор, е частният "партньор" да й прехвърли отговорността да изплаща неговия кредит към банката (т.нар. клауза за преотстъпване на банката на вземанията по договора). По този начин разсроченият частен кредит на фирмата-партньор се трансформира в кредит на общината и тя задлъжнява дългосрочно. Това на практика обезсмисля първоначалната идея на ПЧП-сътрудничеството, а ПЧП-договорът се видоизменя в обикновена публична поръчка, за сметка на общината, при това с по-скъпа лихва по кредита.

Много по-тежки обаче са

последствията от фалит

на частния инвеститор (често пъти умишлено предизвикан), при което общината или трябва допълнително да го субсидира, за да може той да продължи дейността, или да откупи обратно обекта, ако той е от особено важно значение. И в двата случая публичната сфера претърпява тежки загуби.

Примерите за тотално фиаско на ПЧП, завършили със големи загуби за общините и държавата, са многобройни и твърде поучителни за начинаещите играчи в този покер между обществени и частни интереси.

Страната на най-фрапантните провали е Великобритания, неолибералният бастион на Европа, автор и пионер на ПЧП-модела. От януари 2003 г. до май 2008 г. голяма част от Лондонското метро на 10-милионния мегаполис (с обща дължина на релсовата мрежа от 758 км, от които 124 км под земята, с 155 спирки и 347 влака) бе отдадено за 30-годишен период за поддръжка и модернизация чрез ПЧП-концесия на консорциума "Metronet". Това е специално създадена за целта частна компания, зад която стоят 5 световноизвестни мегаконцерна - "Thames Water", "Electricite de France", "Bombardier", "Balfour" и "Atkins". Сключеният между "Метронет" и общината договор е огромен, с обем от няколко хиляди страници и впоследствие се оказва непрочетен в пълен размер от никой представител на общината. Задълженията на "Метронет" са били да поддържа за собствена сметка функционирането на метрото и да инвестира с преобладаващо финансиране от продажбата на билети в модернизирането на остарялата му инфраструктура, части от която са от края на XIX век. Въпреки че цените на билетите с течение на времето значително се повишиха, Лондонското метро се превърна в най-скъпия и некачествен публичен транспорт в цяла Западна Европа, известен с поредица инциденти и принудителни спирания. За него общината ежегодно доплаща десетки милиони британски лири на консорциума и търпи финансови загуби в размер на 410 млн. лири годишно.

Но и с това неблагополучията й не приключват. През юли 2007 г. "Метронет" е изправен пред фалит, след като е източен от стоящите зад нея 5 концерна, на които е подавал поръчки за инфраструктурата на силно завишени цени. И накрая, за да се спаси метрото, заради неговата 145 годишна история и публичната му значимост, британското правителство е принудено да го откупи обратно за 2 млрд. лири.

До подобно фиаско за английската държава доведе и приватизацията на Британските железници (British Rail) през 1994 г. След навлизането на частни капитали и железниците на Острова се превърнаха в най-скъпия и най-нискокачествен жп транспорт в Западна Европа, носещ огромни загуби за обществеността и прочул се с поредица от тежки катастрофи. Само броени години след старта на ПЧП-проекта с компанията "Railtrack", която трябва да поддържа жп мрежата, и въпреки постоянното покачване на цените на билетите, през 2002 г. този концерн фалира. В крайна сметка държавата отново трябва да спасява този важен за обществото сектор, като го откупува обратно за 500 млн. британски лири. Но и тази трагедия не приключва дотук и има твърде печални последици. Очевидно главната грижа на частния "партньор" по време на стопанисването на жп мрежата е била "оптимиране" (разбирай намаляване) на разходите и увеличаване на печалбата. Поради дългогодишните икономии от инвестиции и тоталното занемаряване на ж.п. инфраструктурата се стига до поредица от тежки катастрофи със стотици жертви. По-известни са: катастрофата край Саутхол (19.9.1997 г.), с 6-ма загинали и 150 ранени, Лендброуроув (5.10.1999 г.), с 31 убити и 500 ранени, Хетфийлд (17.10.2000 г.), с 4 жертви и 70 ранени и др. В крайна сметка тези катастрофи довеждат до фалита на "Railtrack". Обществото отново плаща в крайна сметка скъпата цена за експеримента на своите управляващи.

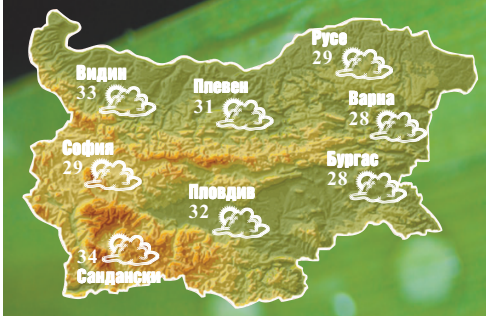
Не много по-различен е ефектът от "партньорството" на Лондонското кметство и с "Thames Water" - водоснабдителят на столицата. Тази компания се създава още през 1989 г., по времето на Лейди Тачър, която отдава на концесия водоснабдяването и канализацията на мегаполиса. Идеята е, фирмата да поддържа и ремонтира остарялата, няколко десетки хиляди километра дълга ВиК-мрежа с приходите от таксите. Въпреки че многократно покачва цените на предлаганата услуга, фирмата не инвестира и минимална част от договорените суми в обновяване на мрежата. Затова днес лондончани пият най-скъпата и най-некачествената вода.

Подобни емблематични случаи

на нефункциониращо ПЧП има и в други европейски страни. Така например в Германия негативен отзвук в медийното пространство намериха няколко прецедента около изграждането и поддържането на училища. Те са построени от частни "партньори", без да се спазват специфичните изисквания за такъв вид сгради. Междувременно се оказва, че частните "партньори" са преотстъпили на кредитиращите ги банки правата си върху месечния наем за училищата като гаранция за ползваните кредити по строителството.

Всичко, описано по-горе, неизбежно повдига въпроса каква въобще е ползата от този институт за обществото и няма ли ПЧП и у нас да бъде използвано като поредната схема за ограбване на и без това оскъдните обществени ресурси?

ВРЕМЕТО

Облачността ще е разкъсана, над по-голямата част от страната през деня намаляваща до слънчево време. Северозападният вятър ще отслабне, в Източна България ще се ориентира от север-североизток. Максималните температури ще са между 28 и 33°, в София 29°. Над планините ще преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността, по-значителни в следобедните часове, когато на отделни места ще превали краткотрайно. Вятърът ще е от север, умерен, по високите и открити части до силен. По Черноморието облачността ще е променлива, преди обяд по-често значителна и на отделни места по крайбрежието ще превали краткотрайно. Ще духа умерен север-североизточен вятър. Максималните температури ще бъдат до 26-28°. Температурата на морската вода е 22-25°. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

2 максимални 25°/30°

3 максимални 27°/30°

В петък и събота ще продължи да има разкъсана облачност, като над по-голяма част от страната тя ще намалява до слънчево време. Минималната температура в петък ще бъде 18 градуса, а масималната - 30 градуса. В събота минималната ще е 17 градуса, а максималната остава 30 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател Стефан Продев
Издател „ДУМА 2008" ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg, **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, **Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

07.00 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва в библиотеката
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо: Зеленатa линейка/п/
11.00 Денят отблизо с Мария/п/
11.30 Бързо, лесно, вкусно /п/
12.00 По света и у нас
12.35 Малки истории/п/
13.00 БГ сериал: Людмил и Руслана - тв филм /3 серия/
13.30 Многоликата Япония: Земята е само една /10, последен епизод/
14.05 Сен Тропе - /323 епизод/
15.00 Телепазарен прозорец
15.15 100-те подвига на Еди Макдауд - тв филм /8 епизод/
16.00 По света и у нас - информационна емисия
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: Рецитал на „Бийтълс Ривайвъл Бенд" / Златният Орфей 1990г./п/
17.05 Дързост и красота - тв филм /3207 епизод/
17.30 Без багаж - туристическо реалити/п/
18.00 По света и у нас - информационна емисия
18.30 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.00 Ателие „Фонтана". Три сестри в света на модата - тв филм /3 епизод/
19.55 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.50 Спортни новини
21.05 Детективката - /13 еп/п/
22.00 Виж БиБиСи: „Великите влюбени на XX век: Хенри и Шърли Фонда" - документална поредица
22.30 По света и у нас - информационна емисия
23.00 Под прикритие - тв филм / 4 епизод/п/(16)
00.00 XXII олимпийски игри за глухи /дневник/
00.30 Ретро следобед: Рецитал на „Бийтълс Ривайвъл Бенд" / Златният Орфей 1990г./п/

bTV

06.00 „Мечтатели" /п./ - сериал, еп. 210
07.00 „Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Американска наследница" - сериал, еп. 11, 12
11.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./
13.30 „Опасни улици" - сериал, еп. 268
15.00 „Цветовете на любовта" - сериал, еп. 19, 20
16.00 „Мечтатели" - сериал, еп. 211
17.00 bTV Новините
17.30 „Изборът на Лара" - сериал, с. 2, еп. 4
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Огледален свят" - сериал, с. 2, еп. 20
21.00 „Опасни тайни" - сериал, еп. 8
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Падналият ангел" - трилър, драма, криминален, САЩ, 1998 г.
01.00 „Досиетата X" - сериал, с. 6, еп. 10
03.40 „Цветовете на любовта" /п./ - сериал, еп. 19, 20
04.40 „Кухнята на Звездев" /п./

NOVA

05.30 „Майстор Мани" - сериен анимационен филм
06.00 „Сън на алеята на славата" - сериен анимационен филм, 2 сезон
06.30 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „Убийства в Мидсъмър" - сериен филм, 6 сезон
11.30 „Бон Апети"
12.00 „Любов и наказание" - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Щастливи заедно" - сериен филм
15.00 „Първата дама" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.10 „Ветрове и рози" - с уч. на Елеонор Вайсгербер, Петер Бонгарц, Симоне Ехер и др.
18.00 „Етажна собственост" - комедиен сериал
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Кобра 11" - сериен филм, 15 сезон
21.00 „Хавай 5-0" - сериен филм, 3 сезон
22.00 „Касъл" - сериен филм, 3 сезон
23.00 „Будни цяла нощ" - сериен филм
23.30 Новините на Нова
23.45 „Герои" - сериен филм, 4 сезон
00.45 „Етажна собственост" - комедиен сериал /п/

1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро"
08.00 Новини
08.15 „Добро утро"
09.05 „Контролна покупка"
09.30 „Живей здравословно"
10.25 „Да разбереш. Да простиш"
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда"
12.10 „Крепко здраве" с Генадий Малахов
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!"
14.00 Новини
14.15 Сериал: „Авеню Бразилия"
15.05 „Истината е някъде там"
15.25 „Искам развод"
16.15 „Следата"
17.00 Вечерни новини
17.20 Сериал: „Женският лекар"
18.05 „Хайде да се оженим"
19.00 „Нека говорят"
20.00 Време
20.30 Сериал: „Серафима Прекрасна"
22.20 Сериал: „Танцьорът"
00.10 „Нека говорят"
01.05 „Хайде да се оженим"
02.00 „Искам развод"
03.10 Сериал: „Серафима Прекрасна"
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Серафима Прекрасна"

ОВЕН

Не се отчайвайте от несполуките в професионалната сфера. Внимавайте, ако работите с режещи и остри инструменти.

21 март - 20 април

РАК

Настроението ви е променливо, трудно ви е да се съсредоточите и това ще ви попречи да реализирате набелязаните задачи.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Имате нужда от почивка и усамотение. Трябва да преодолеете съмненията, свързани с личния живот и партньора си.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Проявете предпазливост към новите си познати. Стремежът ви към успех на всяка цена ще повлияе зле на имиджа ви.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Денят ще ви донесе изненадващо предложение. Това е шанс, който ще отвори неподозирани възможности пред вас, съдбата ви се усмихва.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Любимият човек може да реагира подигравателно или ехидно на изискванията на царствената ви особа. Не се разстройвайте.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Проблемите ще се решават от само себе си, а това ще повлияе много добре на настроението и самочувствието ви.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Ще имате възможност да разширите кръга на интересите и занимания си. Не се конфронтирайте с близките си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Според звездите днес преди обяд вероятно ще получите много добри новини, свързани с бизнеса или финансите ви.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Гледайте по-широко на събитията, запазете самочувствието и доброто си настроение и се придвижвайте към целите си.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Трябва да прецените силите и възможностите си и да не се захващате с дейности, за които няма да ви стигне времето.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Ще довършите задачи, за които преди време не са ви стигнали силите. Ще започнете нов и много перспективен проект.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

ФОРТИСИМО ФЕСТ ПРАВИ ТУРНЕ НА ШЕСТ СЦЕНИ

Деца творят в академията

През август НХА за четвърти път отваря вратите си за малчугани от 6- до 15-годишна възраст

Снимка АРХИВ

Националната художествена академия, специалност теория и практика на художественото образование, фондация "Св. Пимен Зографски" към НХА с подкрепата на програма "Младежта в действие" организират от днес до 31 август Лятна академия за деца и ученици 2013 - четвърто издание, научи ДУМА от Диди Спасова. Днес от 13 ч. в двора на академията, ул. "Шипка" 1, тя ще бъде открита с хепънинг "Къщата на музите".

Деца от различни възрасти ще се докоснат този месец до уникалната атмосфера в ателиетата на Националната художествена академия. Под грижите и ръководството на студенти и преподаватели от академията ще бъдат осъществени разнообразни учебни занятия, уъркшопове, презентации, посещения на галерии и музеи, както и многобройни колективни и творчески задачи. Реализираните задания по живопис, скулптура, графика, керамика, текстил, илюстрация и др. ще са съобразени с индивидуалните особености на децата, следвайки методиката на обучение по изобразително изкуство в съответната възрастова група, пояснява организаторите.

Лятната детска академия е дългосрочен образователен проект на фондация "Св. Пимен Зографски" към НХА и е предназначена за деца и ученици от 6- до 15-годишна възраст. Всеки делничен ден от 9 до 13 ч. и от 14 до 18 ч. в ателиетата и в дворното пространство на НХА младите художници ще имат възможност да рисуват, да експериментират и да се забавляват под грижите и под ръководството на студенти - бакалаври и магистри, от различни специалности и завършили втора специалност теория и практика на художественото образование.

Краят на Лятната академия се отбелязва с изложба-хепънинг в галерия "Академия" на НХА. Тя ще включва най-добрите постижения на участниците. Ще бъдат връчени и дипломи за участие, награди и подаръци.

За първа година към проекта Лятна академия ще се включи нов модул "Заедно". Той създава възможности на деца в неравностойно положение да участват в творческите занимания под вниманието на квалифицирани специалисти. Модул "Заедно" е финансиран от програмата "Младежта в действие".

Български късометражки откриват „Късо съединение"

Снимка "ПОЗОР"

"Линда", реж. Антония Милчева

Фестивалът "Късо съединение" за втора година ще бъде открит със селекция от български късометражни филми. Днес от 19 ч. в Дома на киното осем български филма от последните две години ще бъдат представени на публиката от своите режисьори. В програмата са включени игрални, документални и експериментални заглавия, които попадат в селекцията измежду над 50 български кратки филми, участвали в първоначалния подбор. Ето ги лентите, които ще бъдат включени в програмата "Made in БГ" в рамките на шестото издание на "Късо съединение", което ще се състои в Дома на киното и "Евро синема" от днес до 11 август, както ДУМА писа: "Хипстър" на Адриана Кюлевчелиева, "Цигарите" на Анна Николова, "Линда" на Антония Милчева, "Близо" на Даниел Симеонов, "Влак номер 2655" на Милен Димитров, "Всичко е свързано" на Огнян Костовски, "Горе главите" на Анна Илза Райчева и Адриана Кюлевчелиева, "Трамвай номер 10" на Деница Русева, научи ДУМА от Здравко Григоров и Ангел Хаджийски.

ГАЛАКОНЦЕРТ НА КАЛУДИ КАЛУДОВ С РУСЕНСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ ПОД ДИРИГЕНТСТВОТО НА НАЙДЕН ТОДОРОВ

Галаконцерт на Калуди Калудов, носещ заглавието на хита от неговия нов компактдиск - песента на Гуидо Мария Ферили "Un amore cosi grande", ще се състои днес от 20 ч. на сцената на Летния театър в Русе. Концертът ще предложи на почитателите на италианската канцонета най-обичаните и любими песни - "Не ме забравяй", "Завръщане в Сорето", "Испанката", "Неблагодарно сърце", "О, соле мио", "Матината", "О, Мари" и др. Празничната вечер е с участието на Русенската филхармония под диригентството на Найден Тодоров, научи ДУМА от Сийка Лапачка.

"Un amore cosi grande" е най-популярната песен на Ферили - написана по поръчка на маестро Дето Мариано, който прави оркестрацията специално за Марио дел Монако. Марио дел Монако записва песента през 1976 г. Клаудио Вила я изпълнява по-късно с нов аранжимент и през 1984 г. "Un amore cosi grande" триумфира в Сан Ремо. Лучано Паваротти затвърждава международния успех на песента, която е оркестрирана този път от известния Хенри Манчини по поръчка на Метрополитен опера - Ню Йорк. През 2008 г. Андреа Бочели я записва в нов аранжимент на Стивън Меркурио, със симфоничния оркестър "Джузепе Верди" на Милано.

Калуди Калудов е първият български оперен певец, който получава лично от композитора Гуидо Мария Ферили правото да запише "Un amore cosi grande". Калудов предлага на диригента Найден Тодоров да дирижира и заедно да изберат оркестъра, с който да запишат още 16 песни и да издадат компактдиск. Найден Тодоров приема с въодушевление осъществяването на този проект. Талантливите артисти се спират на Русенската филхармония и записът е реализиран в Русе през април т.г.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Найден Тодоров и Калуди Калудов по време на репетиция

кратки

Георги Димитров с изложба в СГХГ

Изложбата "Квадрилатерал 2013" на Георги Димитров бе открита вчера в Софийската градска художествена галерия. Това е изложба-честване на стогодишнината от първата поява на "четиристранника" на Казимир Малевич в сценографията към футуристичната опера "Победа над слънцето", реализирана в Санкт Петербург. Покъсно творбата става известна под наименованието "Черен квадрат" и се превръща във визуален манифест не само на нейния автор, но и на цяла епоха в модерното изкуство. Показана е в последната обща изложба на футуристите в Петербург през 1915 г. Днес картината е собственост на Третяковската галерия в Москва. "Квадрилатерал 2013" има за цел да отдаде заслужената почит към цивилизационния принос на Малевич, но и да отрази някои последвали развития в безпредметното изкуство, засягащи редукцията на изразните средства и решенията за култивиране на физическото пространство, пояснява Петър Димов. Георги Димитров (р. 1980) е художник, чиято работа е основана на принципите на безпредметното изкуство. През 2012 г. той организира международния форум за безпредметно изкуство ортогонал, който освен изложба представи прожекции на филми и лекции на участниците в него. Като автор се изразява най-вече със средствата на живописта. Сегашната му изложба е във вид на инсталация за определено място.

„Върколакът" е най-гледан у нас през уикенда

Снимка "АЛЕКСАНДРА ФИЛМС"

"Върколакът"

Излезлият от поредицата на "Марвел" "Х-мен" - "Върколакът" с Хю Джакмън, застана начело на най-гледаните филми у нас за последния уикенд, сочат обобщените данни от българските киносалони. Филмът е гледан от 11 128 души и е събрал 112 283 лева за първите три дни на екран. Анимационният "Турбо" е на втора позиция. Другият анимационен филм, който "жъне" успехи по екраните - "Аз, проклетникът 2", е на трета. Екшънът "Белият дом: Под заплаха" е на четвърто място в топ 10. Пети поред е "Самотният рейнджър". "Огненият пръстен" е на шеста позиция. Седма позиция е за "Z-та световна война". Комедията "Нежна полиция" е на осмо място. "Найдобрата оферта" е на девета позиция, а "Зрителна измама" - на десета, съобщи БТА.

Мир за Европа и атомна бомба за света

Конференцията в Потсдам определи цялата дипломатическа, военна и политическа история на света за десетилетия

Методи ГЕОРГИЕВ

Два месеца, след като маршал Жуков прие сред димящия Берлин военната капитулация на Германия, в същия Берлин започна конференция на победителите за следвоенното устройство на Европа. Конференцията на Тримата големи се състоя в незасегнатото от артилерийски и самолетни бомбардировки предградие Потсдам, в Цецилиенхоф - дворец, построен от кайзера през Първата световна война за престолонаследника му.

На 17 юли 1945 г., малко преди 5 ч. следобед, сенчестият и притихнал парк на двореца се огласи от рева на мотори: участниците в Потсдамската конференция се събираха на първото пленарно заседание. Англичаните пристигнаха първи. Съпроводен от охрана, британският премиер Чърчил слезе от автомобила и тръгна към апартаментите, предназначени за работни помещения на делегацията. След няколко минути шумно, сред вой на сирени, пристигна групата на Труман. След тях се приближиха автомобилите на съветската делегация. Сталин, облечен в бял кител и панталон, леко усмихнат, вдигна ръка и поздрави посрещачите.

Всички се събраха около голямата кръгла маса, застлана с кремава покривка, украсена по средата със знаменцата на трите държави. Зад тях седнаха най-близките им съветници. Един не само забавен, а многозначителен епизод обиколи света след конференцията. В края на август американски журналист, присъствал на събитието, представи в Ню Йорк невероятен трофей: отрязана с трион облегалка от стола, на който бе седял Сталин. Журналистът обяви аукцион за трофея с начална цена 500 000 долара. Нещата приключиха, както бяха започнали - по американски. В следващите дни в различни градове на Щатите журналисти размахваха други, досущ еднакво отрязани облегалки с претенцията, че държат оригинала. Екшънът продължи няколко месеца. В Щатите вече бяха забравили за Потсдамската конференция, но у кого е скъпоценният оригинал - облегалката, на която се е докосвал гърбът на Сталин, държеше будни емоциите на обществото.

При откриване на Потсдамската конференция Чърчил поначи да вземе инициатива с разчет да грабне и първата роля сред останалите. Той бе и най-възрастен - роден през 1874 г. Сталин бе за него младок - роден през 1879 г., да не говорим за Хари Труман, когото сър Уинстън смяташе за новобранец: бе не само десет години по-млад от стария лъв, но и нещо къде-къде по-важно - Труман обитаваше Белия дом във Вашингтон едва от три месеца, след смъртта на 12 април 1945 г. на истински големия политик Франклин Делано Рузвелт. Привидно незаинтересован, Чърчил се обърна към колегите си: "Кой ще председателства нашата конференция?" Като очакваше Труман да предложи именно него. Последва пауза и Сталин попари надеждите на инициатора: "Предлагам президента Труман!"

Чърчил нямаше ход и подкрепи предложението на Сталин. В следващите минути се разбра, че и съветниците на новопокръстения американски президент са очаквали тази възможност и бяха подготвили за нея шефа си, защото Труман изкефламира добре отрепетирано изказване:

- Тъй като неочаквано ме избрахте за председател на тази конференция, аз съм неподготвен да изразя своите чувства. Много се радвам, че ще се запозная с Вас, генералисимус, и с Вас, г-н министър-председател. Отлично зная, че съм тук на мястото на бившия президент Рузвелт. Искам да укрепя дружбата, която съществуваше между него и Вас...

Труман предложи конференцията да учреди Съвет на министрите на външните работи, който да работи за подробно уреждане на мирните преговори; каза, че е необходимо да се обсъдят принципите, по които ще се ръководи контролният съвет за Германия; че е нужна декларация за освободена Европа; че Италия трябва да бъде приета в ООН...

Чърчил заяви, че конференцията не може да реши много въпроси и че сега не следва да бъдат поставяни, нито решавани. Съветът на министрите на външните работи ще се занимава с тях. "Не можем обаче да отминем полския въпрос..." "Полският въпрос" бе превърнат в карта за игра от Великобритания с Русия в хода на Втората световна война. В Лондон съществуваше т.нар. емигрантско правителство, което оспорваше борбата за освобождение на Полша, водена от полската комунистическа партия. "Полският въпрос" включваше и определяне на новите граници на страната.

Сталин не възрази на колегите си, но добави, че тъй като цялата европейска част на Русия е силно разрушена от германците, справедливо ще е да се разгледа и въпросът за репарациите. "Освен това - добави Сталин - трябва да видим какво ще е бъдещето на подопечните територии..."

Чърчил настръхна: "Териториите в Европа или в целия свят имате предвид?"

Сталин: "От печата е известно, че г-н Идън, говорейки в английския парламент, е заявил, че Италия завинаги е загубила своите колонии. Кой е решил това? И ако Италия ги е загубила, кой ги е намерил?" (смях сред присъстващите)

Чърчил: "Аз мога да отговоря на това. С постоянните усилия, с големите загуби и с изключителните си победи британската армия сама завоюва тези колонии."

Сталин: (прекъсвайки го) "А Червената армия пък превзе Берлин." (гръмък смях)

Потсдамската конференция работи от 17 юли до 2 август. Някои от поставените въпроси бяха решени, други - разработени, трети останаха незабелязани. Всичко това придоби своята повече или по-малка реализация в следващите години. Един уж страничен факт, за който бе споменато мимоходом, покрай другото и само за сведение, определи цялата дипломатическа, военна и политическа история на света през следващите 68 години до ден-днешен.

През 1940 г. Айнщайн написва писмо до Рузвелт, в което го уведомява, че учените по света са пред прага да "разцепят" атомното ядро. Пет години покъсно в пустинята Ню Мексико е извършена първата атомна верижна реакция. Когато в началото на юли 1945 г. Хари Труман тръгваше с крайцера "Августа", за да се срещне със Сталин и Чърчил, той знаеше, че часове го делят от заключителните опити в Невада. На 18 юли - втория ден на конференцията, в Потсдам пристигна с най-бързия самолет на военновъздушните сили военният министър Стимсън, който доложи на Труман резултатите. Не бяха сравними с нищо: една от новите бомби бе равна на 20 000 от старите си тротилни посестрими. Труман се просълзи: видя се най-могъщия владетел на земята. Втурна се към Чърчил и му съобщи фантастичната новина. Ще да са били прегръдки и ръкостискания, защото двамата посвещават следващите часове, за да решат как да съобщят новината на Сталин, така че ефектът да е парализиращ.

Сталин не получава сърдечен удар. Стоящите наблизо Чърчил и Бърнс остават с впечатлението, че съветският ръководител не е разбрал за какво става дума. Още същата вечер Сталин и Молотов изпращат известие на акад. Курчатов, ръководител на Института за атомна енергия на СССР, създал още през 1939 г. първия съветски циклотрон.

Световната общественост узна, че американският президент е "най-могъщият владетел на света" три седмици покъсно, когато бяха изпепелени Хирошима и Нагазаки. В атомния апокалипсис изгоряха 200 000 мирни граждани, но в замяна на това бе поставено началото на атомната дипломация. Неин основоположник е Хари Труман, който надменно съобщи на колегите си Чърчил, Сталин и на света, че занапред, който желае да участва в международната дипломатическа игра, трябва да си служи с атомната карта, хвърлена на масата на първата следвоенна конференция в Потсдам - 17 юли-2 август 1945 г.

СКРЪБНА ВЕСТ

На 30 юли 2013 година почина

НЕВЕНА ХРИСТОВА КЛИСУРСКА

на 86 години

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА Й ПАМЕТ!

Погребението ще се състои на 02.08.2013 г. от 11,30 ч. в малката зала на Софийски гробища

От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ

На 29 юли 2013 г. почина

НИКОЛА ПЕТКОВ КОЛЕВ

на 84 години

телевизионен журналист, дългогодишен представител на радиото и телевизията в Прага

Нека си спомним с преклонение за изключително добрия човек, безпределно предан на социалистическия идеал.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството, колеги и приятели

На 01.08.2013 г. се навършват 90 години от рождението на непрежалимата ми майка

Маринка Ангелова Терзиева

Обичам те, мила мамо!

Твоя любима дъщеря Милена

Изминаха осемнадесет години без

Лиляна Христова Куфарджиева

30.10.1924 г. - 01.08.1995 г.

Да си спомним за нея с обич и признателност!

От семейството

www.duma.bg

БРЮНЕТКИТЕ СА СМЯТАНИ ЗА НАЙ-ДОБРИ ЛЮБОВНИЦИ

Махмурлукът трае 9 часа и 45 минути

Перспективата за работа в понеделник сутрин не спира хората да се впускат в запои през уикенда

Средният махмурлук трае 9 часа и 45 минути и достига своя пик в 9,45 ч., показва изследването на движението за барове без алкохол Redemption. Проучването установило още, че две трети от британците отиват на работа в понеделник след тежка нощ, гарнирана с твърди напитки. Заради махмурлук жителите на Острова си вземат средно 6 дни болнични всяка година, тъй като нямат енергия да се трудят след запой.

Последиците от препиване най-тежко се понасят на 29 години. Тъй като хората на тази възраст нямат същата издръжливост, каквато притежават по-младите, но не се отказват от тежките купони. 29-годишните погрешно смятат, че могат да обикалят града, както са правили преди. И в крайна сметка се оказват с махмурлук.

В изследването участвали 2000 пълнолетни британци от цялата страна, като повече от половината били на възраст между 25 и 44 години. Проучването установило още, че перспективата за работа в понеделник сутрин не спира хората да се впускат в запои през уикенда. Две трети от запитаните признали, че отиват в службата с махмурлук в началото на седмицата. А половината твърдят, че са се явявали на работното си място не напълно изтрезнели.

Изследването твърди още, че жителите на Глазгоу са най-устойчиви на махмурлук. Бе установено, че те изпадали в това състояние за сравнително краткото време от 6 часа. Населяващите Бристол обаче страдали най-много от махмурлук със средна продължителност от 10 часа.

Хората търсят най-добрия лек срещу махмурлук от векове, но проучването установило, че една трета от британците смятат, че сексът е най-доброто решение. 10% от участниците в изследването признали, че са публикували снимки или съобщения във фейсбук, за които после са съжалявали. А една трета заявили, че редовно триели в социалната мрежа свои фотоси, на които са пияни. Над половината анкетирани казали, че им е прилошавало по време на запоите, като 10% се събуждали в изтрезвителното. 20 на сто изпращали есемес със сексуално съдържание на човек, на когото не трябвало да го изпращат. Други 20% пък признали, че са спали с шефа си. 10 на сто споделили, че се събличали голи на публични места, а 6% заявили, че се мокрели след прекаляването с алкохол.

Вицът

- Ти коя си?
- Добрата фея!
- А защо си с брадва?
- Днес нямам настроение...

ЧРД

БОЖИДАР ИСКРЕНОВ-ГИБОНА, футболна легенда
ДИМИТЪР МИТОВСКИ, сценарист, режисьор, продуцент
Доц. ИГОР ДАМЯНОВ, историк, политик
РУШЕН РИЗА, народен представител
МЕТОДИ ЯНКОВ, лекар
ХРИСТИЯН НОЧЕВ, режисьор
ЯНИСЛАВ ЯНКОВ, поет

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

Св. мъченици 7 братя Макавеи: Авим, Антонин, Гурий, Елеазар, Евсевон, Алим и Маркел, майка им Соломония и техния учител Елеазар (166 г. пр.Хр.). Явяване на честния и животворящ Кръст Господен (преди IX)

Някога през август се появили болести, и за да изчезнат, в Цариград било наредено да се прави литийно шествие с Честния Кръст от храма "Св. София" до храма "Св. Богородица". Този празник е установен при император Михаил в IX век след победата му над сарацините. Прави се водосвет с нов зелен босилек.

Отвлякоха Вяра Панталеева за снимките на новия й клип

Вяра Панталеева е отвлечена и затворена в подземие, като сред тъмни коридори и много врати тя търси изход от своя похитител. Това е накратко сюжетът на новия клип на младата певица с една от най-характерните бленди. Вяра посреща лятото с актуалния си музикален проект "Up for the morning", който е готов след пауза около участието й в българското издание на "Евровизия".

Песента се различава от характерното звучене, защото е в типичен рок стил и звучи нахакано, смело и дръзко. Музиката и аранжиментът на "Up for the morning" са на Петър Рангелов, а текстът е дело на Colette Forde.

Видеото на парчето е мрачно и доста "екстремно" (http://www.youtube.com/watch?v=Owd8CeVq4w8). Клипът пресъздава душевността на жена, която търси себе си в най-дълбоките чувства.

"Понякога да избягаш от самия себе си е по-трудно, отколкото ако си заключен и си затворник на любовта", коментират режисьорът на видеото Любомир Цанков (L.bo) и асистентът му Чавдар Цолов. Реализацията на клипа е дело на "X-future", сценаристи са Любомир Цанков и Павлин Табашки, а монтажът на Светослав Янков.

Паралелно с новата си песен и клип Вяра представя пред феновете си в цялата страна нова латино програма с група музиканти и продължава да води своята вокална формация "Мики Маусчета".

ТРАШИНГ МАНИЯ ОЧАКВА ДВЕ ИТАЛИАНСКИ БАНДИ

Феновете на метъла ще имат възможност да се насладят на изявите на две италиански банди по време на Thrashing Mania XIII. Събитието ще се състои на 3 септември в столичния Rock Bar Fans. Клубът отваря врати в 20 ч., а входът е 5 лв. Трашинг мания датира от 2010 г., но вече може да се похвали с гостуването на 22 групи от 8 държави и 3 континента.
За тазгодишната проява басистът на "Блейз Бейли" - Мат Лемън, води италианските траш метъл групи Neurasthenia и Mass Crysis. И за двете банди това е първо гостуване в България. Ще има и афтърпарти веднага след концерта.

Семейство и чиста съвест са нужни за щастлив живот

За да бъдат щастливи, голяма част от хората смятат, че трябва да имат семейство, не по-малко важни са приятелите и чистата съвест. Това показват резултатите от ново проучване на полски социолози, които сравнили отговорите от изследване преди десетилетие.

95% от запитаните поставят на първо място семейството, 93 на сто - приятелите, а 91% - чистата съвест, като най-важните елементи на щастието. С процент надолу е уважението на другите. Властта е важна само за 18% от хората.

За разлика отпреди 10 години поляците започнали да обръщат по-голямо внимание на доходите си, свободното време и професионалните си постижения. Изследователите отбелязват сходството с идеи между мъжете и жените. Несъответствие имало само по отношение на размера на заплатата. 35 на сто от мъжете признават, че доброто възнаграждение на труда ги прави щастливи, за разлика от 24% от тези, които приемат доходите си спокойно. Чистата съвест пък е по-важна за жените (30%), отколкото за мъжете (23 на сто).

МЕЧЕ ГОВОРИ НА 30 ЕЗИКА

Двама британци изобретиха плюшено мече, което разговаря на 30 езика. Теди пее, чете и може да отговаря на различни въпроси. Играчката ще излезе на пазара по Коледа и ще се продава за 45 евро, за да може да зарадва малките за новогодишните празници.

Производителите представили 3 версии на мечето, като едната е подходяща за възрастни и изключително много напомня на комедията, в която възрастен мъж живее със своето мече. Играчката не само ще говори на над 30 езика, но с течение на времето ще запомня всички навици на собственика си и ще се адаптира към неговите наклонности и вкусове.

РИАЛИТИ С 80 ПАНДИ ЗАПОЧВА В КИТАЙ

Управата на зоопарка в китайския град Ченду започва да излъчва телевизионно риалити с участието на панди. То ще стартира в тестов режим този месец на сайта ipanda.com. Зрителите ще могат да следят пряко живота на пандите, отглеждани в зоопарка. Броят им е близо 80, чийто възрастов диапазон е широк - от бебета до "старци".

Телевизионното риалити ще бъде единственото засега по рода си в света. То ще върви по 6 канала, които зрителите ще превключват по желание. Пандите ще бъдат заснемани от 28 камери, разположени на различни места във волиерата им. Големият брой камери ще позволи на зрителите да наблюдават симпатичните бамбукови мечки във всеки момент от всекидневието им - сън, хранене, игра, любов, раздори и т.н.

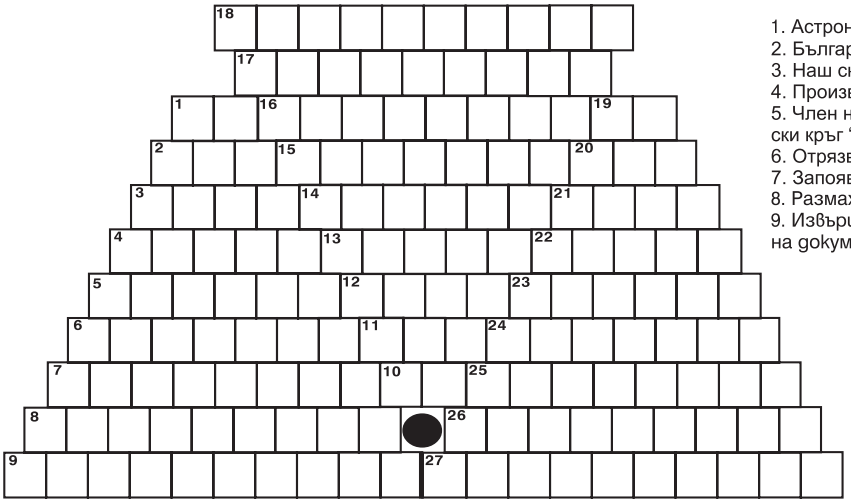
Афроамериканка стана президент на киноакадемията в САЩ

Известната публицистка Черил Бун Айзъкс беше избрана за президент на Американската академия за кинематографично изкуство и наука, връчваща наградите "Оскар", съобщи БЛИЦ. Тя е първата афроамериканка, оглавяваща академията в цялата й 89-годишна история, а също и първата жена на този ръководен пост за последните 30 години. Преди Черил Бун Айзъкс заемаше поста вицепрезидент на киноакадемията. Сега тя е избрана за президент за срок от една година, но може да издига кандидатурата си още 4 пъти. 63-годишната Айзъкс смени на поста Хоук Кох, който бе начело на киноакадемията само една година, тъй като това бе последната според правилата, девета година, откакто е в ръководството на организацията. Черил Бун Айзъкс оглавява компанията "CBI Enterprises", тя е консултант на култови филми, наградени с "Оскар", като "Речта на краля", "Артистът" и други. Преди е работила в кинокомпаниите "Ню лайн синема" и "Парамаунт пикчърс".

Снимка БЛИЦ

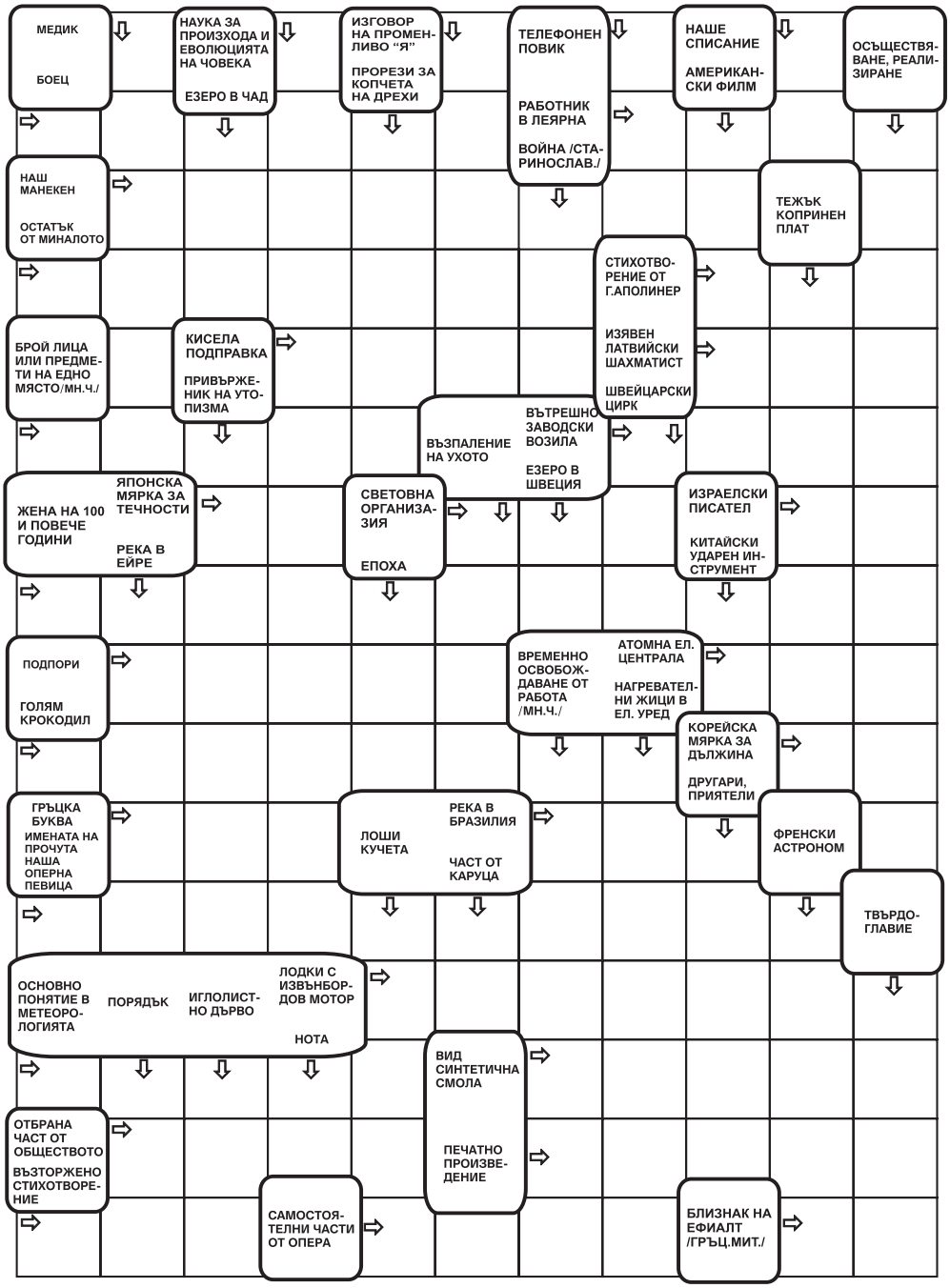
ПИРАМИДИ

1. Астрономическа единица /съкр./.
2. Български филм.
3. Наш скулптор.
4. Производствени единици.
5. Член на българския политически кръг "Звено" /1927-1949/.
6. Отрязване.
7. Запояване.
8. Размахване на знаме.
9. Извършване на заверка на документ.
10. Нота.
11. Край на война.
12. Стихотворно съзвучие.
13. Морски раци.
14. Поляни.
15. Таджикски футболист-национал.
16. Премиер на Киргизстан /1978-1980/.
17. Вокалист на попгрупа „Yukega".
18. Българска поппевица.
19. Отрицание.
20. Видински вестник.
21. Кръвоносни съдове.
22. Зодия.
23. Град в Словакия.
24. Арменска поппевица, живееща у нас.
25. Нарушаване на вярност в любовта.
26. Отделяне на нещо с ножица.
27. Изказване на мисли и чувства.

РЕЧНИК: Зверин Рабимов.

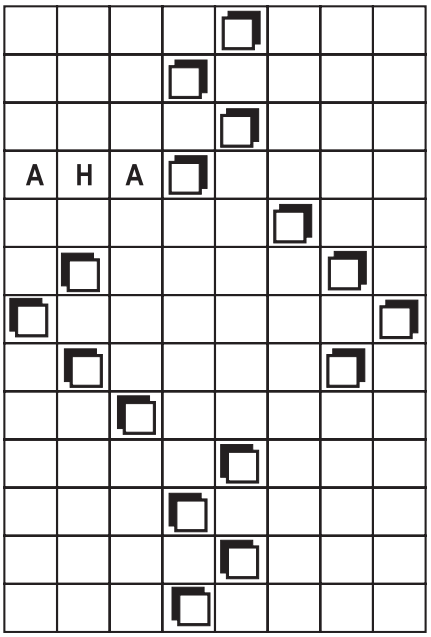
СКАНДИ

РЕЧНИК: Араго, Марокен.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословицата, като използвате дадените по-долу думи:

2-буквени: Ас, Ат.
3-буквени: Бял, Лол, Нав, Нив, Рор, Тан, Тиа.
4-буквени: Алпи, Анди, Анев, Биле, Бърн, Вана, Квас, Лара, ЛИАЗ, Орев, Орел,Тъга.
5-буквени: Есери, Лиани, Ролан, Синор, Тиари, Ягода.
6-буквени: Аренас, Атласи, Балтон, Лариса, Милева, Оровез, Пионер.
8-буквени: Веселина, Параноик.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СЛАМКИ - ОАР - ВАРЕЛ - ЪГЪЛНИК - АБОНАТИ - ЕЗЕРОТО - БОРИСОВ - ТУ - СЕДЕЖ - НИРА - ДА - НА - ТОНЕ - АМИ - НЕБ - СЕРВИСИ - МЕТЪР - НАЕ - ИРАК - АРУ - ВИПУСК - ОК - СЕКВОИ - ЕВ - ЗЕ - ИМАНЕ - ПЕСНИ - УНА - УЧЕН - ДВЕ - ЕО - ЕНИК - УЛЕ - РОКС - БОЛТ - ЯРЕ - АР - АОРТА - ВИ - НИН - УТРЕ - ЕП - ПЛЕТАЧ - ОТТОЦИ - ВО - ОТЕ - АЛ - МИ - ЕКС - ОКАСТРЯНЕ - РЕ - СТАЛ - АТА - НАЕМ - ФИАТ - ОСВЕТЛЕНИЕ - КРОЙФ - ОЛИО - ИРНА - ПА - СЕИР - ИСК - КАЕН.

ОТВЕСНО: ХЛЪЗГАНЕ - КИЧУР - ЛЕКСИКА - АГЕ - ЕТА - МЕЛЕНЕ - СТАР - СМЪРТ - БЪРСАНЕ - ИТО - АТОС - КЛОУН - РУЕН - АНАТОЛ - ИЕ - БИНТ - АС - КЕДЪР - ЧЕК - ОФИ - ИОС - ЕНЕВ - ААС - КОК - ЕТРА - ОПЕРАТОРСТВО - ДОВЕРИЕ - ООРТ - ТАЕЛИ - ГРАБЕНИ - СЕКРЕТАР- ТИС - БОЖЕСТВЕНОСТ - ОЛЯ - ЛОК - ДВОР - ИВИ - АЕЦ - АНИНА - ИП - ЕБ - ИМЕННИК -КРАСИМИР УЗУНОВ - АИРА - ЕТОРИ - АСЕН ИЛИЕВ - РЕЕНЕ - СЛИВА - ЛКК - АКТ - ПОДЕМ - АН.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

АТАЛЪК:

ФИДЕ се ръководи от мафия, единствено Данаилов не е корумпиран

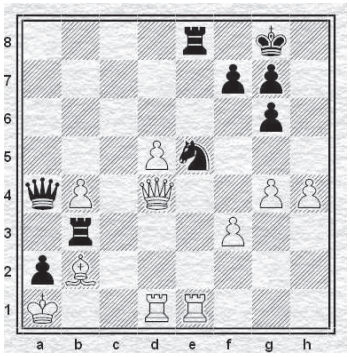
Българките изостават в еврошампионата в Белград

Едно от големите събития на първенството не е свързано със случващото се непосредствено на масите за игра, а извън тях. Най-силната турска шахматистка Екатерина Аталък участва в шампионата под флага на Европейския шахматен съюз (ЕШС), а не под този на Турската шахматна федерация (ТШФ). Натурализираната руска шахматистка подаде молба до ЕШС да играе под неговия патронаж, тъй като от доста време насам има търкания с ТШФ. След като молбата й бе удовлетворена, последва гневна реакция от страна на президента на Турската федерация и отколешен противник на Силвио Данаилов - Али Нихат Язъчи. Той написа дълго писмо с няколко крайно нелицеприятни реплики към Данаилов. Ситуацията осветли съпругът на шахматистката - известният турски гросмайстор Сюат Аталък, който също е в Белград като официален коментатор на първенството. След като обвини Язъчи, че през последните 5 години ТШФ е забравила за жена му, той продължи с упреците към шахматния функционер, но на по-високо ниво. "Най-важното, което трябва да се разбере, е, че начело на ФИДЕ стои мафия. И тази мафия действа по обичайните си закони: ако не си с нас, значи си срещу нас, а ние - срещу теб. Това е основният принцип на вицепрезидентите Язъчи и Макропулос." Според Аталък сред днешните "силни на деня" в шахматния свят е останал само един "незамесен в корупция - Силвио Данаилов". Обиденият гросмайстор добави, че той и жена му, която е европейска шампионка за 2006 г., възнамеряват да играят за друга федерация.

Същевременно защитаващата титлата си Валентина Гунина демонстрира шампионски дух и в седмия кръг постигна пета поредна победа, този път над лидерката Нино Хурцидзе. С жертва на две пешки играещата с черните Гунина разкри играта на дамския фланг, където беше скрит белият цар. Съперничката й не можа да издържи напрежението и в остра позиция допусна решаваща грешка на 35-я ход. Така руската шахматистка оглави временното класиране заедно с играещата за Унгария виетнамка Ханг Тхан Чанг. На цели две точки от лидерките изостава Антоанета Стефанова, която след двете победи на старта допусна и две загуби впоследствие. В групата с по 3,5 т. е и другата ни представителка Ива Виденова.

ХУРЦИДЗЕ - ГУНИНА

34...Tb4 35.Дd2? Слабо е и 35.Te5

поради 35...Te5 и топът на d1 е под атака. Но след правилното 35.Дc3 цялата битка предстои E35...Teb8 36.Te4 Te4 37.fe4 Кc4 38.Дd4 Tb2 39.Дd3 Дb4 0:1

Класиране след 7-ми кръг: 1. Хоанг Тхан Чанг (Унгария), В. Гунина (Русия) - по 6; 3-9. С. Мелия, М. Арабидзе, Н. Хурцидзе, Н. Дзагнидзе (всички от Грузия), Н. Погонина, А. Костенюк (и двете от Русия), А. Музичук (Словения) - по 5,5.

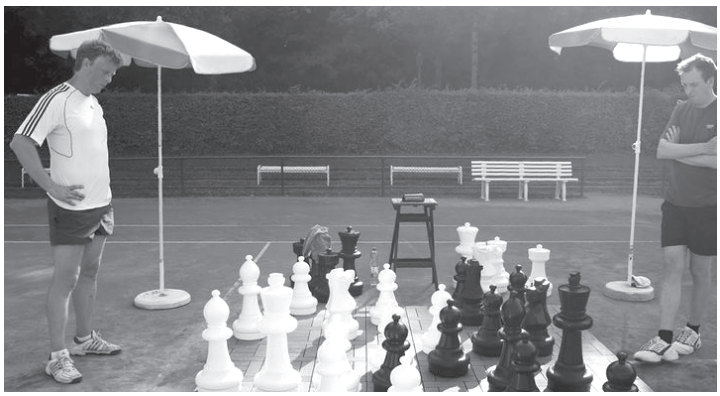
Шах-тенис играят в Баден-Баден, в Лвов местят на 65 метра височина

Шахматът превзема все нови и нови пространства, а лятото е идеалният сезон за подобни експерименти. В германския град Баден-Баден местни ентусиасти си организираха шахматно-тенисен турнир, в който 23-мата участници изиграха 7 сета тенис, а след това - още толкова партии шах. Сборът на точките определи най-добрите четирима, които разиграха основния приз по нокаут-системата. До полуфиналите достигнаха шахматните професионали Даниел Фридман (ЕЛО 2629) и Павел Трегубов (2611), както и тенис специалистите Андреас Фрелих (2098) и Волфганг Рютцел (2018). Според регламента те играха помежду си един сет тенис и една партия шах, като в случай на равенство се играеше допълнителна среща, а видът спорт се определяше чрез хвърляне на езитура. До финала достигнаха Фридман и Рютцел, като първият спечели шахматния двубой, а противникът му си върна на тенис. В тай-брека монетата помогна на Рютцел и той лесно взе сета тенис, след което бе обявен за краен победител в проявата.

По същото време в Лвов се състоя кръгов блицтурнир на 65-метрова височина. Шестима местни гросмайстори се качиха на часовниковата кула на сградата на градския съвет, а партиите започваха на всеки 15 минути - когато звънеше часовникът на кулата. Победата в нестандартното мероприятие извоюва Юрий Вовк, следван от Ярослав Жеребух и Адриан Михалчишин.

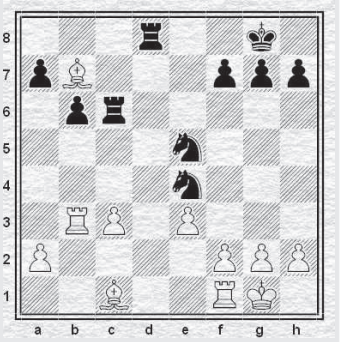
Момент от надпреварата в Лвов)

Въпреки сериозните си постижения на черно-бялата дъска Павел Трегубов (вляво) не бе достатъчно ефективен на корта и на полуфинала отстъпи пред Рютцел (вдясно)

Задача

NN - ИНГЛИШ, ВИЕНА 1885 Г.
ЧЕРНИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:

1ЕКf3! - Отвличане с цел да се открие линия "g" за топа от с6. 2.gf3 (Ако 2.Цh1, то 2ЕКf2) 2ЕТg6+ 3.Цh1 Кf2 + Ново отвличане, този път на топа от първа линия. 4.Тf2 Тd1+ с мат на следващия ход

кратки

Чепаринов води в Копенхаген

Иван Чепаринов води еднолично в класирането с пълен актив от точки след първите 5 кръга на Политикен къп в Копенхаген. В най-големия открит международен турнир по класически шахмат на Дания играят 309 шахматисти от 26 държави. Българският гросмайстор е поставен под №1 в стартовия лист. Състезанието, което е главният акцент от програмата на шахматния фестивал в Дания, се провежда в 10 кръга и продължава до 4 август.

Магнус Карлсен скочи от 10-метрова кула

Карлсен в действие

Прекрасно си почивам в курорта Крагерьо и даже се оказах толкова смел, че скочих от 5-метрова кула (тъй като няма-ше 10-метрова), написа в своя фейсбук претендентът за световната корона Магнус Карлсен. Норвежецът, който е на ваканция в едно от малките курортни градчета на родината си, илюстрира преживяванията си със серия от снимки, показващи скока му. На тях освен отличното настроение на Карлсен се вижда и не по-малко добрата му физическа форма.

Гришчук иска пак Ананд да вземе световната титла

Същевременно най-силният към днешна дата руски гросмайстор Александър Гришчук обяви, че ще стиска палци на Ананд в предстоящия мач за титлата през ноември. "Магнус, разбира се, е фаворитът, но аз съм за индиеца. Всичко е много просто - още от дете, ако не играе моят отбор, аз винаги съм за аутсайдера. Това ми е навик". Във връзка с предстоящия мач стана известна още една подробност - семейство Карлсен са се разбрали с ФИДЕ за включването на допълнителна точка в регламента. Тя гласи, че ако предвид особеностите на индийската кухня възникнат специфични проблеми със здравето на норвежеца, то след изрична лекарска препоръка той може да вземе еднократна почивка по време на двубоя. Въпреки че индийската страна е била много недоволна от тази клауза, ръководството на ФИДЕ в крайна сметка е подкрепило искането на Карлсен.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Бразилецът Неймар дебютира за Барселона в контролата с Легия в Гданск (2:2). Звездното попълнение на каталунците игра 15 мин. Той се появи на мястото на Алексис Санчес

Пенев повика 8 легионери за Македония

Селекционерът на националния ни отбор Любослав Пенев извика само 8 футболисти от чужбина за контролата с Македония на 14 август. Проверката ще се играе в на ст. "Филип II" в Скопие от 21.45 часа, а сред повиканите легионери очаквано няма изненади или нови имена. Сред избраниците не попадна нападателят на Спортинг Лисабон Валери Божинов. Той не е желан на "Ещадио Жозе Алвеладе" и подържа форма в София. Божинов тренира с Локо Сф и чака мениджърът му да му намери отбор. Националният тим ще бъде попълнен в футболисти от "А" група. Окончателният състав ще бъде обявен след III кръг на шампионата този уикенд. Сред повиканите ще е нападателят на Ботев Пд Мариян Огнянов.

Списъкът: Николай Михайлов (Твенте, Хол), Иван Иванов (Партизан, Сърб), Петър Занев (Амкар, Рус), Георги Миланов (ЦСКА Москва, Рус), Станислав Манолев (ПСВ Айндховен, Хол), Илиан Мицански (Карлсруе, Гер), Александър Тонев (Астън Вила, Анг), Ивелин Попов (Кубан, Рус). В следващия си мач от квалификациите за Мондиал 2014 в Бразилия България гостува на Италия. Мачът от Група 2 е на 6 септември на ст. "Ренцо Барбера" в Палермо от 21.45 часа.

следайте

ФУТБОЛ

ПО ТВ 7
ЛИГА ЕВРОПА
20.30
Ботев Пд - Щутгарт
ПО НЮЗ 7
АУДИ КЪП
19.15 Малък финал
21.30 Финал

UEFA EUROPA LEAGUE

резултати

Шампионска лига III квалификационен кръг, първи мачове

Шахтьор Караганда (Каз) - Скендербеу (Алб) 3:0; Аустрия Виена (Ав) - Хафнарфьордур (Исл) 1:0; Динамо Тбилиси (Груз) - Стяуа Букурещ (Рум) 0:2; Номе Калю (Ест) - Виктория Пилзен (Чех) 0:4; Базел (Швейц) - Макаби Тел Авив (Изр) 1:0; Нордселанд (Дан) - Зенит (Рус) 0:1; ПАОК Солун (Гър) - Металист (Укр) 0:2; Динамо Загреб (Хърв) - Шериф (Молд) 1:0; ПСВ Айндховен (Хол) - Зулте Варегем (Белг) 2:0; Лион (Фр) - Грасхопър (Швейц) 1:0; късно снощи: Молде (Нор) - Легия Варшава (Пол); АПОЕЛ (Кип) - Марибор (Слвн); Лудогорец Разград - Партизан Белград (Сърб); Ред Бул Залцбург (Ав) - Фенербахче (Тур); Селтик (Шот) - Елфсборг (Шв)

Реваншите са следващата седмица

CHAMPIONS LEAGUE

кратки

Щутгарт е фаворит срещу Ботев Пд

Щутгарт е изявен фаворит за днешното гостуване на Ботев Пд в първия мач от III квалификационен кръг на Лига Европа според Sportingbet. Световният букмейкър приема залози за победа на германския тим в Бургас при коефициент 1,60. Равенството на ст. "Лазур" е оценено с 3,60, а ставката за евентуален успех на "жълто-черните" е 5,00. Според Sportingbet в мача ще има доста голове. Коефициентът за "над 2,5" попадения е 1,72 срещу 2,00 за опцията "под 2,5 гола".

Генков не тренира с Левски

Цветан Генков пропусна вчерашните тренировки на Левски. Нападателят е болен и бе освободен от лекарския щаб. С тима продължава да се готви дошлият на проби Марко Путинчанин (Сърб). 25-годишният десен бранител е на "Герена" вече 3-ти ден. За последно Путинчанин е играл в Бежания (2-ра дивизия), за който през пролетния полусезон има 16 мача и 3 гола.

КЗК разреши сделката за ЦСКА

„Лира Инвестмънтс" на Александър Томов взима акциите на „армейците"

Комисията за защита на конкуренцията одобри сделката за ЦСКА. Държавният орган прецени, че продажбата на клуба от "Титан" на "Лира инвестмънтс", собственост на Александър Томов, не нарушава законите, и даде разрешение за осъществяването ѝ. Изпълнителният директор на "армейците" Александър Тодоров потвърди решението на КЗК. Така отпадна последната пречка, преди 2-те страни да сключат окончателен договор, след като подписаха предварителен контракт миналия месец. В следващите дни предстоят заключителни преговори между "Титан" и новото ръководство за финално подписване на договора.

До края на месеца ЦСКА ще пусне 2 078 000 акции на борсата, които представляват 31,969% от капитала на клуба. Това ще стане, след като сделката за покупко-продажбата се финализира. След като акциите бъдат изкупени, ЦСКА ще може да оперира с парите, които са важни за съществуването на клуба. В момента касата на ЦСКА е празна, а играчите не са получавали заплати за юни. Очаква се свежи пари на "Армията" са се налеят до края на месеца.

"Говорено е с много хора, в това число и със сериозни бизнесмени, които обявиха пред нас, че ще си купят акции. Не искам обаче да избързваме. Едно е на думи, а съвсем друго е, когато дойде време за даване на пари. Няма да върнем нито един човек, който пожелае да закупи акции. Всеки е добре дошъл", каза Александър Тодоров.

Стойчо Младенов взе на проби 23-годишния Иво Райков. За последно десният защитник е играл във "В" група с Пирин Благоевград. Райков тренира от 2 дни на "Армията". Заради кризата в клуба ЦСКА привлича само свободни агенти или взима състезатели под наем, като повечето от тях не са популярни. Така с тима в последно време подписаха играчи като Джаксън Менди, Немања Милисављевић, Ревсон, Бруно Морейра, Омар Косоко и др.

ЦСКА продължава подготовката си за домакинския мач от III кръг на "А" група с Черно море. Срещата на ст. "Българска армия" е в събота от 20.00 часа.

КАМБУРОВ ИСКА ДА ОТМЪСТИ НА „ЧЕРВЕНИТЕ"

Марин МИЛАШКИ

Мартин Камбуров иска да отмъсти на ЦСКА за изгонването си през юни. Нападателят на Локо Пд акостира на "Армията" през зимата с договор за 1,5 г., но само след 6 месеца бе принуден да си тръгне. Бившият национал е сърдит на "армейците", с които е искал да постигне редица успехи. Камбуров бе избран за най-добър футболист на II кръг на "А" група, след като отбеляза победния гол при визитата на Левски.

"Ако трябва да бъда честен, повече ми се искаше да вкарам на ЦСКА, но фактите са други. Не е толкова лесно да се разпишеш във вратата на "сините". Ако беше така, всеки щеше да го прави. Не трябва да се отписва Левски и да се казва, че са зле. Срещу добър отбор като Ботев те държаха мача в свои ръце. След първия ни гол на "Герена" домакините владееха топката 80% от времето, ако не и повече. Няма лесно на "Герена". Ако искаш да вземеш нещо от ЦСКА и Левски, трябва да се бориш. Наградата, която взех, най-много я заслужаваше вратарят ни Данчо Господинов. Закъсняхме със селекцията и подготовката, но се опитваме да се концентрираме върху чисто футболните неща. Трябва да стоим здраво стъпили на земята. Защото, предвид трудната програма, очакванията бяха след първите 2 кръга да сме с 0 точки. Всеки мач ще играем максимално концентрирано. Всички отбори се борят за първата седмица, но стават доста изненади. Когато минат първите 5-6 кръга, тогава можем да придобием по-реална представа за целите ни", каза Камбуров.

И Чавдар се отказа от „Б" група

Чавдар Етрополе също се отказа от участие в "Б" група. Клубът изпрати писмо до Българския футболен съюз, в което декларира, че няма да започне първенството в събота. Чавдар бе издържан от бившия депутат от ГЕРБ Емил Димитров.

Ден по-рано и Светкавица Търговище фалира. Очаква се решението на Миньор Перник, който също почти сигурно няма да започне сезона в "Б" група. Така само дни преди официалния старт на първенството във втория ни ешелон няма никаква яснота за броя на отборите, които ще стартират в I кръг. За момента те са 12, но ако и "чуковете" се откажат, не е ясно какъв ще бъде форматът. БФС предвиждаше шампионат с 14 отбора, които да се срещнат 2 пъти на разменено гостуване. Интерес към мястото на Светкавица и Чавдар проявяват третодивизионните Дунав Русе и Витоша Бистрица.

Берое взе Коста Стоянов

Берое подписа договор за 2 г. с Костадин Стоянов. Защитникът пристигна в Стара Загора със свободен трансфер и стана 3-тото ново попълнение след вратаря Благой Макенджиев и бразилското крило Евандро Ронкато. За последно бранителят игра в ЦСКА, но напусна. Миналия месец той бе на проби в сръбския Цървена звезда, но не бе одобрен.

"Идвам в Берое с желание да помогна на отбора в битката за челните позиции в първенството. Надявам се, че ще се представим отлично и ще радваме феновете с играта си. Пожелавам на всички нови колеги да бъдат здрави, без контузии, и заедно да вървим нагоре", каза Стоянов.

Костадин Стоянов позира с екипа на Берое, след като подписа за 2 г. със заралии

www.duma.bg

Пенев повика 8 легионери за контролата с Македония

Стр. 31

Злато за България от Дефлимпикс

Борецът Илиян Илиев триумфира в София

Борецът Илиян Илиев донесе първия златен медал за България от Олимпийските игри за глухи - Дефлимпикс в София. Илиев, който е сребърен медалист от Световното, триумфира в категория до 120 килограма, като успешният му път започна с победа над Шчарбаков (Блрс) с 6:1 т. Мачът бе от 1/4-финалите. След това българинът се наложи с 2:0 срещу турчина Козар, а в спора за златото победи с 2:0 Пападатос от Гърция. Това е и най-ценното отличие в кариерата на родния класик.

Той бе награден от спортния министър проф. Мариана Георгиева. "Развълнувана съм, че имам удоволствието да наградя първия ни златен медалист. Отличието показва, че федерацията на спортистите със слухови увреждания работи в правилна посока и в синхрон с държавната политика в областта на спорта", каза министър Георгиева.

Други 2-ма борци Ангел Кремов и Христо Павлов спечелиха бронзови отличия. В категория до 55 кг Кремов загуби от Малишевски (Укр) с 0:8 на 1/4-финал. След това в репешажите нашенецът победи Баатр (Монг) с 3:0 и така заслужи бронза. Руснакът Шарипов беше убедителен и след 8:0 срещу Малишевски стана шампион. Павлов спечели втория бронз за България в кат. до 84 кг. Там той преодоля категорично сърбина Бериша със 7:0, но загуби от руснака Тарасов с 1:4 в 1/2-финала. В репешажа Павлов победи монголеца Басанпил с 8:0.

В кат. до 66 кг Пламен Дончев остана пети след 2 загуби от Акдениз (Тур) с 0:7 и от Лазукин (Рус) с 0:4.

С 3-те медала България излезе на 13-ото място във временното класиране. Убедителен лидер е Русия с 52 отличия (20 златни, 17 сребърни и 15 бронзови).

Олимпийската шампионка от Тайланд 2009 Гергана Баръмова се класира за 1/4-финалите на сингъл. Българката победи руската квалификантка Алина Соболева с 21:11, 21:18 и в спор за място на 1/2-финалите среща Ян-Ру Шън (Тайван). Смесените ни двойки отпаднаха от надпреварата по бадминтон. Людмил Гетов и Гергана Баръмова победиха украинците Коваленко/Губска с 2:0 (15, 14), но на 1/4-финалите загубиха от представителите на Тайпе Чен/Фан с 2:0 (-15, -15). Същата съдба споделя и другата ни двойка Никола Тянков и Габриела Колицова. Българите победиха британците Касуел/Алън с 2:0 (17, 9), а след това паднаха от Антонов/Дормидонтова (Рус) с 0:2 (-12, -16). Тянков и Гетов напуснаха и турнира при мъжете след загуби, съответно от Хуан (Кит) с 0:2 и от Даускуртас (Лит) с 0:2.

Гришо в III кръг във Вашингтон

Григор Димитров (№32 в света) се класира за III кръг на турнира във Вашингтон ($1 546 590), след като победи Ксавие Малис (Бел, №100) със 7:6 (4), 6:4. Първата ни ракета игра стабилно и затвори мача за 74 мин. 22-годишният хасковлия проби само един път подаването на бившия №19 в света, но това бе достатъчно. Гришо записа 2-ра победа над опитния Малис, от когото има и 3 загуби. Българинът заслужи 45 т. за световната ранглиста и $14 560 от наградния фонд. Той защити 35-те точки от Олимпиадата в Лондон 2012 и ще прибави останалите 10 към актива си, с които ще изпревари Хуан Монако (Арж). За място на 1/4-финалите Димитров ще спори с местната надежда Сам Куери (САЩ, №22), който обърна Денис Истомин (Блрс, №65) с 4:6, 6:3, 7:6 (9). В решителния 3-ти сет, в който се игра тайбрек, Куери спаси 4 мачбола. Досега Гришо не е играл с 26-годишния американец.
На двойки Григор Димитров и Микаел Льодра (Фр) се класираха за 1/4-финалите, където ще играят с подобрите от Сам Куери/Стив Джонсън (САЩ) и 2-рите в схемата Айсам Куреши (Пак)/Жан-Жулиен Роже (Хол).

Снимка БГНЕС

Григор Димитров връща топката от бекхенд за победата над Ксавие Малис във Вашингтон

гледайте

ПО БНТ 1
ОЛИМПИАДА ЗА ГЛУХИ В СОФИЯ
00.00 (дневник)
ПО ЕВРОСПОРТ
СП ПО ПЛУВНИ СПОРТОВЕ В БАРСЕЛОНА
11.00 и 19.00 Плуване
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
18.30 Обиколка на Полша (Eman V, Нови тарг - Закопане)
ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
23.00 Турнир във Вашингтон (мъже)

кратки

Аврамова финишира 35-а на 50 м гръб

Екатерина Аврамова отпадна в сериите на 50 метра гръб на Световното първенство по плуване в Барселона. Българката финишира за 29,75 сек. Това беше 35-о време от пресявките и така тя не успя да се класира за 1/2-финалите. Най-добър резултат в сериите даде Фу Янхуей (Кит) с 27,55 сек.

Девет турски атлети с наказания за допинг

Девет състезатели по лека атлетика на Турция получиха наказание от по 2 г. лишаване от състезателни права заради положителни тестове за анаболни стероиди. От Международната федерация по лека атлетика (ИААФ) не обявиха официално имената на уличените.

Влашич пропуска Световното в Москва

Бланка Влашич отпада поради контузия от тима на Хърватия за Световното първенство по лека атлетика в Москва (10-18 август). Двукратната световна шампионка във високия скок се лекува от стара контузия, която се е възобновила последните дни. Хърватката поднови състезателната си кариера тази година, след като пропусна целия Сезон 2012 заради операция на ахилеса.

Кобрата на победа от мач с Кличко

Двубоят в тежка категория между европейския шампион Кубрат Пулев и Тони Томпсън (САЩ) бе потвърден от Международната боксова федерация (IBF) и ще изпъчи задължителен претендент за мач със световния шампион Владимир Кличко (Укр). Това съобщи генералният мениджър на промотъра на българина "Зауерланд" Крис Майер. Срещата на Кобрата с американеца е на 24 август в Шверин, Германия. Въпреки това остава под въпрос дали IBF ще определи мача като последна елиминация за двубой срещу Кличко, който на 5 октомври в Москва ще излезе срещу Александър Поветкин (Рус). "Нямаше как да откажа такъв мач. Гледах някои изяви на Пулев и изглежда е много добър. Той е бърз и активен на ринга, сериозен боксьор от тежка категория. Има малко време да се подготви за измамна "южна лапа" (левичар) като мен. Убеден съм, че ще го нокаутирам. Никой не може да издържи 12 рунда срещу мен при формата, в която влизам", каза 41-годишният Томпсън.

Снимка БГНЕС

Руският дует Ярослав Кошкраев (вдясно) и Константин Семенов победиха Даниел Мюлер и Йорг Лурц (Ав) с 2:0 гейма (13, 18) в мач от Група О на европейското по плажен волейбол в Клагенфурт. България не участва на финалите